

SLS Odmev

Predsednik SLS Bojan Šrot:

Brez ekonomske suverenosti ni državne suverenosti

Zgodovinski dosežek Slovenske ljudske stranke

SLS
Slovenska ljudska stranka

TEMA MESECA:

Socialni vidik v zaostrenih
ekonomskih okoliščinah

Franc Kangler:

Trudim se, da bi bil Maribor prijazno mesto

Uvodni nagovor uredništva

52. številka časopisa SLS Odmev, ki ga držite v rokah, je posebna številka. Prvič zato, ker je poleg vseh novih rubrik, ki smo jih uvedli ob prenovi časopisa, teme meseca, ki

je tokrat posvečena vprašanju neugodnih ekonomskih okoliščin v odnosu do sociale, poseben prostor namenjen velikemu političnemu dosežku, za katerega si je SLS prizadevala več kot deset let - zgodovinskemu uspehu SLS pri zaščiti slovenskega ozemlja in stika Slovenije z odprtim morjem, ki ga je v preteklem mesecu dosegla s sprejetjem Sklepa o zaščiti slovenskih interesov pri vključevanju Hrvaške v NATO v Državnem zboru RS.

V uredništvu smo veseli pozitivnega odziva bralk in bralcev na prenovljeni časopis, ki smo ga prejeli v zadnjem času. Prav tako pa z zadovoljstvom pozdravljamo večji odziv članic in članov pri soustvarjanju časopisne vsebine, ki je že stkan v tokratno številko časopisa SLS Odmev. Ta tako prinaša več zgodb in pogledov s strani tistih članov in članic SLS, ki doslej pri ustvarjanju časopisa niso aktivno sodelovali. Različni pogledi in razmišljanja o svojem delu, politiki in družbi, ki se jih prelije na papir in deli z drugimi, dobijo tako širši okvir, časopis pa novo dodano vrednost.

Tudi v prihodnje vas vabimo, da uredništvo redno seznanjate z zanimivi dogodki, ki jih organizirate ali na njih sodelujete ter o aktivnostih in projektih, za katere sodite, da si zaslužijo pozornost naših bralcev.

Lejla Kogej, odgovorna urednica

Voščilo

Ob 8. marcu – mednarodnem dnevu žena, ko praznujemo ekonomsko, politično in socialno enakopravnost ter dosežke žensk - želimo vsem bralkam, članicam in simpatizerkam SLS ter vsem predstavnicam nežnega spola iskrene čestitke.

Ob gregorjevem in ob prihodu prvega koledarskega spomladanskega dne, ki bo 21. marca, želimo vsem bralcem in bralkam časopisa SLS Odmev ter članom in članicam SLS lep, uspešen in ustvarjalnega navdih poln začetek pomladi v letu 2009.

Bojan Šrot
predsednik Slovenske ljudske stranke

Vsebina

3

SLS je porok za zaščito slovenskih nacionalnih interesov

6

Socialni vidik v zaostrenih ekonomskih okoliščinah

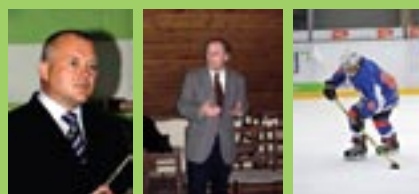
14

Na pobudo Poslanske skupine SLS sprejet Sklep v DZ RS

19

Odločali bomo o prihodnosti Evrope

38

SLS slavni

44

Družabna fotoreportaža

Odmev izhaja enkrat mesečno.
Uredništvo: Beethovnova 4, 1000 Ljubljana
Tel.: 01 241 88 00, telefaks: 01 251 17 41,
elektronska pošta: tajnistvo@sls.si
TRR: 03100-1000025189
Odgovorna urednica: Lejla Kogej,
oblikovanje in tisk: ŠPES grafika, Novo mesto
Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja predolgh besedil.

SLS je porok za zaščito slovenskih nacionalnih interesov

Besede predsednika SLS Bojana Šrota

Spoštovani!

Slovenska politika kot celota je februarja 2009 končno spet zavzela delček svoje prvobitne samozavesti, kot jo je bila sposobna ob osamosvojitvi. Odločno, samozavestno in državotvorno držo so izkazale vse parlamentarne politične stranke, razen tiste edine, ki hoče biti upornik brez razloga, čeprav glasno laja v isto smer.

Na pobudo SLS pri zaščiti vitalnih nacionalnih interesov je Državni zbor Republike Slovenije 18. februarja 2009 sprejel Sklep o zaščiti slovenskih interesov pri vključevanju Hrvaške v NATO, v katerem so opredeljena vsa bistvena stališča SLS glede ozemeljske celovitosti slovenske države, kot je veljala na dan osamosvojitve, in za kar se SLS zavzema ves čas naše mlade, sedaj že polnoletne, države.

Vprašanje ozemeljske celovitosti nikakor ni le dnevno-politično vprašanje. Prav tako to ni in ne sme biti nikoli vprašanje političnega prestiža. Je vprašanje iskrene pripadnosti slovenstvu in svoji državi. Kar pomeni preseganje ozkih političnih interesov v dobrobit vse države. Je vprašanje, ki je ravno tako pomembno kot odločanje o svoji državi. In ko se odločaš o svoji državi, moraš vedeti, kje so njene meje oziroma na katerem ozemlju si državljani svoje države. Če slovenska politika ob osamosvojitvi Slovenije ni natančno vedela, kje vse stoji njena osamosvojitvena država, je bilo nujno, da ta dejstva v realne okvire postavi slovenska politika čim prej in predvsem – da to tematiko zapre. Poglavja o meji s Hrvaško so bila predolgo odprta in Slovenska ljudska stranka je ves čas, ne le deklarativno – z besedami, kot to rade počnejo nekatere politične stranke, ampak predvsem s konkretnimi aktivnostmi in proceduralnimi postopki poskušala doseči uradno stališče v Državnem zboru RS – in uspela.

In vztrajnost za korak naprej pri urejanju tega vprašanja se je SLS izplačala, ne glede na to, da je bila velikokrat označena kot stranka, ki vprašanje slovensko-hrvaške meje izrablja za nabiranje političnih točk pred takšnimi ali drugačnimi

volitvami. Veseli smo, da smo z vso svojo dosledno in izjemno aktivnostjo dokazali, da tudi prvi dan po najpomembnejših volitvah, ko je volilna kampanja v sekundi minila, s takojšnjo vložitvijo predloga Resolucije o meji med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško, mi slimo resno.

Spoštovani, vprašanje ozemeljske celovitosti ni vprašanje nekega trenutka, političnih okoliščin ali prestiža. Je vprašanje odgovornosti do svojega naroda. Slovenska ljudska stranka je v svojih prizadevanjih dokazala, da pri svojih stališčih za obrambo nacionalnih interesov vztraja dosledno, ne glede na trenutek, politične okoliščine, najmanj pa zaradi prestiža. Zato smo veseli, da je aktualna vlada, katere del SLS v tem mandatu sploh ni, našla posluh za argumente SLS pri tej tematiki. In predvsem, ne glede na to, kdo si bo pripel medaljo, ne pozabimo – brez SLS si te medalje ne bi mogel pripeti nihče. Brez SLS Državni zbor RS 18. februarja ne bi sprejel enega svojih najpomembnejših sklepov v zgodovini polnoletnosti slovenske države.

Vendarle ob tem zgodovinskem uspehu SLS pri zaščiti nacionalnih interesov ne smemo pozabiti, da se hkrati v družbi dogaja še marsikaj, kar nas kot stranko slovenskega ljudstva najbolj skrbi. To so neljube in težje ekonomske okoliščine. Kaj se bo v prihodnjih mesecih dogajalo z narodnim gospodarstvom in slovenskim delavstvom, je vprašanje, ki je prav tako temeljnega pomena današnjega časa. Sistemskih, celovitih in hitrih ukrepov aktualne Vlade RS v tem mandatu ni na vidiku.

V Slovenski ljudski stranki pa enako zavzeto, kot branimo slovensko ozemlje in morje, branimo tudi slovensko gospodarstvo in delovna mesta našega naroda! Zato pozivamo vlado, da nemudoma enako odločnost, kot jo je na koncu na pobudo SLS vendarle pokazala pri urejanju vprašanj slovensko-hrvaške meje, pokaže tudi pri zaščiti slovenskega gospodarstva in delavstva. In to takoj – še danes, kajti jutri bo že dan zamude, negativne obresti prepočasnih ukrepov pa prevelike.

Slovenska država in njeni državljani si ne zaslužimo plačevati visokih obresti zaradi prepočasnosti ukrepanja odgovornih! SLS je kot konstruktivna opozicija v akciji tudi na tem področju in pričakuje, da bo tudi v takojšnjo in predvsem učinkovito akcijo vstopila aktualna Vlada RS.

S spoštovanjem,

Bojan Šrot
predsednik Slovenske ljudske stranke

Brez ekonomske suverenosti ni

Pogovor s predsednikom SLS Bojanom Šrotom

ključnem trenutku vendarle zmogla dovolj poguma, da je jasno in glasno povedala to, kar bi morala že zdavnaj. Prvič od osamosvojitve je Državni zbor RS po dolgoletnem prizadevanju SLS končno sprejel pobudo naše stranke in sklep, ki ščiti slovensko ozemlje in prost dostop do odprtega morja. Ta sklep ima zgodovinsko vrednost in pomeni velik uspeh SLS za zaščito slovenskih nacionalnih interesov. Pozdravljam odločnost predsednika vlade Boruta Pahorja, ki jo je pokazal v odnosu do urejanja mejnih vprašanj s Hrvaško. In pričakujem, da sedaj in v prihodnje nobena vlada ne bo imela nikakršnih pomislekov več, kaj je nesporno slovensko ozemlje in morje ter kje izvaja oblast.

Pa vendar se zdi, da je zunanja politika ta hip, ko se ves svet sooča z vedno bolj negotovimi ekonomskimi okoliščinami, bolj pomembna od finančne in gospodarske politike?

Zaščita ozemlja in morja je vedno pomembna tema, vitalnega pome-

na za vsako državo - ne glede na kakšno drugo družbeno ali ekonomsko situacijo. Negotove okoliščine ali krize so morda celo tisti dejavnik, ki kvečjemu spodbudijo zavest o temeljnih nacionalnih vrednotah države, kar pa ozemlje nesporno je, in jo spravijo tudi v delovanje.

Zagotovo pa je ena izmed vitalnih nacionalnih vrednot tudi domače gospodarstvo in seveda predvsem ljudje, tako aktivno delovno prebivalstvo kot drugi, ki so odvisni od zdrave in vitalne ekonomije. In čeprav je bila morda v teh dneh na naslovnica medijev politika slovensko-hrvaških odnosov, trdim, da je nujna tudi hkratna zelo aktivna politika s področja financ, gospodarstva in sociale.

Mineva prvih sto dni dela nove vlade, ki je prevzela krmilo v času slabitve kondicije slovenskega gospodarstva in neljubih globalnih ekonomskih okoliščin. Kakšna je vaša ocena dela vlade na finančno-gospodarskem področju in njenih ukrepov?

Vsekakor je situacija danes takšna, da ne dopušča niti dneva čakanja z ukrepi, ki bi spodbujali gospodarstvo, da se ne le »drži nad vodo«, temveč tudi razvija naprej. Vtis pa je, da pravzaprav še vedno predvsem le čakamo, kdaj bodo na mizo dani pravi in celoviti ukrepi. Vlada je resda nekaj potez že pripravila, predvsem na področju varčevanja delovanja javne uprave, znižanja plač zaposlenim in v zadnjih dneh dosegla tudi dogovor s sindikati javnega sektorja glede varčevanja pri plačah, nagradah za delovno uspešnost in podobno. Ne trdim, da so ti varčevalni ukrepi pri delovanju javne oz. državne uprave nikakršni. So zagotovo korak naprej ali bolje - ena stopinja. Opozarjam pa, da je vlada zelo nerodno pristopila k pripravi ukrepov za lajšanje negativnih učinkov finančno-gospodarske krize in ostaja brez vizije, kaj bi morale biti dejansko prednostne naloge ukrepov. Ponuja neke drobne ukrepe, ki jih predstavlja kot podvig, ne ponudi pa nobenega celovitega koncepta, ki bi pomenil sistemski okvir in strategijo ukrepanja v kriznih ekonomskih okoliščinah. Tako imamo sedaj na mizi praktično drobtinice, ne vemo pa ničesar o tem, iz kakšnega hlebca kruha se drobijo.

Do predloga vladnih varčevalnih ukrepov ste torej zelo kritični. Kaj so tiste ključne točke, kjer bi morala uradna politika okrepiti svoje delo in jim posvetiti največjo pozornost?

Vlada mora svoj čas in energijo preusmeriti v iskanje rešitev za zagon in konkretno pomoč slovenskemu gospodarstvu, ki bo z obstojem in razvojem varovalo obstoječa delovna mesta in tudi ustvarjalo nova. Slovenija potrebuje močno ter stabilno gospodarstvo in poudarjam, to mora biti v primarnem nacionalnem interesu države. Kajti brez ekonomske suverenosti ni državne suverenosti.

V SLS smo Vladi RS že predlagali razmislek o načinu spodbude gradbeni in avtomobilski industriji. Ukrepe, kot so neposredne subvencije države ob nakupu novih avtomobilov in stanovanj, so nekatere evropske države že uvedle. Tudi kombinacija neposrednih subvencij prebivalstvu (predvsem za nakup novih nepremičnin - stanovanj in kmetijskih zemljišč) ter zagotovitev likvidnosti slovenskim bankam

V zadnjih dneh se zdi, da so se ekonomske teme nekako umaknile na drugi ali tretji tir javne dnevne agende v Sloveniji, v ospredju je prevladovala zunanja politika in odnosi s Hrvaško, pri čemer je bila SLS izjemno dejavna. Kako vidite pomen tematike vprašanj slovensko-hrvaške meje v tem obdobju?

V zadnjem času so bile dejansko povsem v ospredju zunanjepolitične teme, konkretno slovensko-hrvaški odnosi v luči ratifikacije pristopne pogodbe Republike Hrvaške k zvezi NATO in njenega približevanja EU. Ta tema je zagotovo vredna velike pozornosti slovenske politike, saj je v svojem jedru vezana na eno temeljnih vprašanj slovenske države - to je njene ozemeljske celovitosti in suverenosti. Vprašanje slovensko-hrvaške meje bistveno zaznamuje del slovenske zunanje politike s področja slovensko-hrvaških odnosov in zato sem vesel, da je bila temu vprašanju tokrat posvečena res velika pozornost uradne slovenske politike, ki je v

državne suverenosti

Pogovor s predsednikom SLS Bojanom Šrotom

ter ponudba ugodnih namenskih kreditov prebivalstvu (ravno tako predvsem za nakup novih nepremičnih - stanovanj in kmetijskih zemljišč) so nekateri izmed naših predlogov vladi, ki naj jih upošteva pri svojem celovitem sistemu ukrepov. Predvsem pa so ključni hitri ukrepi vlade. Predsednik ZDA Barack Obama je praktično v enem tednu po svoji zaprisegi v senat poslal predlog paketa ukrepov za blažitev posledic zaostrenih ekonomskih okoliščin v vrednosti več kot osemsto milijard dolarjev.

Socialnega vidika pri pripravi sistema ukrepov prav tako nikakor ne gre prezreti. Katere pa so po vašem mnenju najpomembnejše točke s področja sociale, ki jih morajo upoštevati t. i. protikrizni ukrepi?

Marsikaterega vidika pri tem ne gre prezreti. Seveda je zelo pomembno tudi to, da se zagotovi dobro kondicijo javnih financ tako države kot občin. Pomembno je tudi to, da bodo ukrepe zoper neželene učinke gospodarske recesije zmogli tudi

izvajati. Dejstvo je, da že vsi ukrepi za pomoč gospodarstvu posledično pomenijo neko zagotovilo za ohranjanje delovnih mest in socialnega stanja v družbi. Seveda pa je potreben pravi razmislek, kateri ukrepi bodo res najbolj učinkoviti.

Ukrep delnega subvencioniranja polnega delovnega časa je eden prvih poskusov vlade, vendar je vprašanje, če bo res tako učinkovit, kot se je predvidevalo. V javnosti se je že slišalo o nekaterih zlorabah, zato je pomembno, da bodo ukrepi učinkoviti v smeri, da bo dejansko delavec nekaj imel od takšnega ukrepa, da bo tak ukrep pomagal ravno njemu. Izogniti se je treba vsakršni nevarnosti zlorab pri tovrstnih ukrepih. In bog ne daj, da pridemo v situacijo nekakšnega »recesijskega« dobičkarstva. Ukrepe morajo čutiti tisti, ki so jim primarno namenjeni. In prav v tem je naloga aktualne vlade.

Ali Slovenija po vašem mnenju postaja vse manj socialna država?

Vse bolj se zdi, da prvo težo ukrepov nosijo ravno delavci. Ponavljam - ukrepov, ki so

drobtinice, ne pa še pravih, sistemskih ukrepov. Nižanje funkcionarskih plač, ki že tako niso visoke v primerjavi s plačami drugod v Evropi ali v primerjavi z realnim sektorjem, direktorjem javnih gospodarskih družb in zavodov, javnim uslužbencem itd., so ukrepi, ki takoj udarijo neposredno po denarnicah ljudi, po plačah, namesto da bi država sprejela ukrepe, s katerimi bi spodbudila investicijski cikel v gospodarstvu ter se odpovedala zgrešenim projektom, kot je na primer nakup oklepnikov Patria.

Naj spomnim, v SLS smo že večkrat poudarili, da bi odpoved oz. prekinitve pogodbe o nakupu oklepnikov Patria pomenila pomemben prihranek denarja državi, pa vlada ta poziv vselej nameroma presliši in gre raje pobirati denar iz plač javnih uslužbencev. To zagotovo ni socialna država, ne glede na

to, da jo trenutno vodi socialdemokratska politika. Zaskrbljujoča je politika leveice, ki se programsko tako zavzeto opredeljuje kot socialno čuteča, ne zna pa sprejeti ukrepov, s katerimi bi znala zavarovati in zagotavljati socialno raven.

V prvih stotih dneh dela vlade torej pravih gospodarsko-socialnih ukrepov po vašem mnenju še nismo dočakali. Kaj na osnovi tega pričakujete od vlade v prihodnje?

Kot konstruktivni opozicijski stranki nam ni vseeno, kako se kot država pripravljamo na morebitne manj prijazne čase. Na tem mestu smo napovedali svojo konstruktivno držo, da bomo tudi iz opozicije delovali konstruktivno pri vseh nujnih in dobrih rešitvah. Dejstvo pa je, da prave priložnosti za to še ni bilo. Pričakujemo, da bo vlada takoj ponudila resne celovite sistemske ukrepe, ki jih pričakujeta slovensko gospodarstvo in delavstvo.

Lejla Kogej

Programska izhodišča SLS na področju primerna izzivom časa

Tema meseca: Socialni vidik v zaostrenih ekonomskih okoliščinah

Ministrstvo RS za delo, družino in socialne zadeve je za svoje glavne prednostne naloge v letu 2009 navedlo zagotavljanje in ohranjanje socialne varnosti prebivalstva. Tako na osnovi normativnega programa dela za leto 2009 pripravljajo spremembe in dopolnitve predpisov, nekatere pa bodo uredili na novo. Pripravili so že Zakon o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa, katerega ključni namen naj bi bil blažitev posledic gospodarske krize. V svojem programu so zapisali pripravo Zakona o zaposlovanju in zavarovanju v primeru brezposelnosti, analizo in oceno minimalnih stroškov v luči minimalnega dohodka, spremembe Zakona o socialnem varstvu, pripravili naj bi Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in Zakon o dolgotrajni oskrbi in o zavarovanju za dolgotrajno oskrbo. V pripravi je Zakon o izenačevanju možnosti invalidov in Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. Na področju družinske politike je v pripravi Družinski zakonik in resolucija na področju preprečevanja družinskega nasilja. Načrtujejo tudi modernizacijo pokojninskega sistema.

Za komentar, kako gleda na glavne programske prednostne naloge Ministrstva RS za delo, družino in socialne zadeve, smo zaprosili Stanislava Brenčiča, nekdanjega poslanca SLS, ki je dolga leta vodil Odbor DZ RS za delo, družino in socialne zadeve.

Kakšni so vaši občutki ob prebiranju programa ministrstva in njegovih prednostnih nalog v letu 2009 ob dejstvu, da tako svet kot Slovenija doživlja gospodarsko krizo?

Najprej moram iskreno priznati, da sem potem, ko sem pospravil moje dolgotrajno delovno mesto, svoje misli krepko preusmeril na vrsto področij, ki sem jih v zadnjih letih precej zanemaril, me pa notranje pomirjajo in navdajajo z novim optimizmom. Prav zaradi tega tudi nisem kaj dosti spremljal dela Ministrstva RS za delo, družino in socialne zadeve, vendar pa lahko iz vedenja, kaj je potrebno nemudoma postoriti, na področju, za katerega je to ministrstvo pristojno, in tudi sicer lahko rečem, da so napovedani in že začeti ukrepi dobro zastavljeni. Ob tem izrekam tudi svoje mnenje, da bo moral minister, če pristno želi nekatere nujno potrebne projekte zastaviti dobro in jih temu primerno tudi izpeljati, kar krepko prevetriti kadrovske strukture ministrstva. Kriza, s katero se sooča praktično celotni svet, je po mojem mnenju posledica moralnega hazarda že tako ali tako bogatih ljudi in njihovega nebrzdanega pohlepa po materialnih dobrinah, ne oziraje se na to, kako bo tako početje usodno negativno vplivalo predvsem na nemočnega malega človeka, ki je v zadnjem obdobju postal vse preveč potrošni material. Od sedanjega ministra pričakujem, da se bo pri načrtovanju in izvajanju politik s področja tega resorja naslanjal na načelo pristnega partnerstva in dialoga ter posebno pozornost namenil šibkejšemu ter tistim, ki jih lahko nedodelani in nesimulirani ukrepi za razreševanje in brzdanje nastale krize porinejo povsem na obrobje družbe.

Zakon o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa je ministrstvo pripravilo za blažitev gospodarske krize. Se vam ta pristop dozdeva dovolj celovit ali menite, da bi bil za to

potreben bolj sistemski pristop in na katerih področjih?

Stanje, ki ga nenehno bolj prisotna in poglobljajoča se kriza povzroča v naši družbi, zahteva od tistih, ki so jim ljudje zaupali upravljanje države in s tem tudi svojo lastno usodo, da ga blažijo s takojšnjimi ukrepi in da nemudoma ter interdisciplinarno zastavljajo bolj sistemsko naravnane ukrepe, ki bodo zasledovali bolj dolgoročne cilje. S tem v zvezi na ukrep delnega subvencioniranja polnega delovnega časa gledam kot smiselnega, a le pod pogojem, da se bo zlorabe preprečevalo z doslednim nadzorom in preverjanjem stanja.

V času vašega mandata ste ugotovili, da prihaja do potrebe, da se socialni transferji iz sistema pokojninsko – invalidskega zavarovanja usklajujejo dvakrat letno in ne z usklajevanjem z rastjo plač. Kakšne smernice na tem področju se nakazujejo danes?

Ne poznam načrtovanih smernic oziroma namenov sedanjega ministrstva za spreminjanje usklajevanja tistih socialnih transferjev, ki so sestavni del projekta reforme pokojninsko invalidskega zavarovanja, ki ga v praksi pooseblja izvajanje Zakona o pokojninsko invalidskem zavarovanju. Sem pa še vedno trdno na tem, da je te transferje potrebno usklajevati enako kot pokojnine, kajti ti so sestavni del sistema, ki ga zakon določa. Drugo pa je vprašanje sistema oziroma načina obstoječega usklajevanja pokojnin, za katerega trdim, da ni

Tema meseca: Socialni vidik v zaostrenih ekonomskih okoliščinah

dober, kajti prej ko slej bo sistem usklajevanja pokojnin zgolj s povprečno rastjo plač povzročil nezmožnost javnih financ, da skozi državni proračun ohranjajo likvidnost pokojninske blagajne, pa če ob tem vzamemo v obzir samo dejstvo, kaj pomeni za tovrsten sistem usklajevanja že samo načrtovano drastično povečanje plač v javnem sektorju. Takšnih bremen realni sektor kot edini neto vplačnik v državnem proračunu na daljši rok ne bo več zmogel.

Veliko časa je vaš odbor posvetil avtentični razlagi 113. člena Zakona o delovnih razmerjih »posebne zaščite delavskih predstavnikov v podjetjih«. Lahko obrazložite vaše stališče in ali menite, da ste zakonodajo pripravili tako daleč, da je ne bo treba spreminjati?

Ob predpostavki, da imamo vzpostavljen pravi oziroma boljše rečeno pristen partnerski dialog med delodajalcem in delojemalcem in to predvsem na nivoju podjetja in ne toliko na relaciji posamezne branže in sindikalne centrale, potem bi rekel, da daje v 113. členu oziroma kar v poglavju »D« Zakona o delovnih razmerjih dovolj pravnega varstva za delavske predstavnike. Vendar pa je žal pristnega dialoga v naših podjetjih in tudi drugih ustanovah še vedno premalo in to še posebno sedaj, ko se vrsto ukrepov dokaj enostavno skriva za kuliso gospodarsko finančne krize, zato se bo to področje oziroma vprašanje moralo tudi v bodoče še razreševati z dodatnim poudarkom na vlogi svetov delavcev in njihovega voljenega predstavnika.

Ob široki podpori Zakonu o varstvenem dodatku ste ocenjevali, da bi vprašanje varstvenega dodatka reševali s spreminjanjem Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom, ne pa s posebnim novim zakonom. Kako se je zadeva razpletla in kje so mejniki na tem področju, ki jih po vašem mnenju ne bi bilo dobro prekoračiti?

Varstveni dodatek je neločljiv sestavni del pokojninsko invalidskega sistema. Vsako eksperimentiranje tako z njegovim usklajevanjem kakor umeščanjem tega v ta ali oni zakon je povsem odveč. Kot sem že prej omenil, je edino sprejemljivo usklaje-

vanje varstvenega dodatka na način, kot se usklajujejo pokojnine. Poseben Zakon o varstvenem dodatku je prejšnja vlada spravila na svet samo zato, ker ni zmožna priznati svoje zablode, ki jo je povzročila z umestitvijo varstvenega dodatka in s tem njegovo usklajevanje v Zakon o usklajevanju socialnih transferjev posameznikom in gospodinjstvom.

Odbor se je v vašem mandatu ukvarjal z zakonodajo na področju rejniške družine in preživnine. Menite, da ste zakonodajo uspeli pripraviti do nivoja, ki razrešuje problematiko?

Z obstoječim Zakonom o rejništvu se je to področje po mojem poznavanju stvari dokaj dobro uredilo, ne zavračam pa potrebe, da se nekatere stvari, ki jih normativno uokvirja ta zakon, še tudi nadgradijo oziroma izboljšajo. Zavračam nekatere težnje, da bi se rejništvo opravljal kot sorazmerno donosen poklic in se postavilo v ozadje srčnost posameznikov, ki se za rejništvo odločijo.

Na vašo pobudo je odbor sprejel, da se povišajo tudi preživnine po Zakonu o preživninskem varstvu kmetov. S tem se upravičencem, večinoma starejšim ženskam na podeželju, zagotovi socialna varnost. Lahko poveste kaj o tem in kakšna je situacija na tem področju danes?

Nekaj malega smo o tem vprašanju v minulem mandatu vsekakor premaknili na boljše, vendar pa, če se človek pristno sooči z dejanskim stanjem, lahko kaj hitro ugotovi, da je ta pomoč upravičencem glede na to, kaj morajo zanjo zastaviti, kar precej grenka, čeravno je to za prenekaterega prejemnika izhod v sili.

Vaše mnenje o prednostnih nalogah dela na tako širokem in za Slovenijo pomembnem področju, ki ga pokriva Ministrstvo RS za delo, družino in soci-

alne zadeve? Kje vidite priložnost aktivnega delovanja SLS?

V vsakem primeru je delovno področje Ministrstva RS za delo, družino in socialne zadeve izredno široko in še bolj zahtevno ter za slehernega človeka, ki prebiva v Republiki Sloveniji, daleč najbolj občutljivo področje. Prepogosto se velika večina vseh nakopičenih in včasih tudi nerazrešljivih vprašanj in stanj v družbi, ki zadevajo področje tega ministrstva, vse preveč razrešuje neposredno v kabinetu ministra in premalo strokovno in zavzeto v preostali kadrovski strukturi tega ministrstva, kar pa v končni fazi vse prej kot pozitivno

občutijo posamezne skupine naše družbe. Glede na moje poznavanje tega področja lahko povsem mirne vesti zatrdim, da so programska izhodišča in smernice za delovanje SLS na tem področju med vsemi parlamentarnimi strankami še najbolj stvarna, realistična in izzivom časa primerna, potrebno jih je le udejanjiti v praksi, to je vnesti v življenje naših ljudi. Trdno sem prepričan, da bi bilo po dolgih letih prisotnosti SLS v slovenskem političnem prostoru za to državo zelo dobrodošlo, da bi v prvi naslednji Vladi RS stranka prevzela vodenje tega zahtevnega resorja. V tem trenutku bi se težko opredeljeval do prednostnih nalog, ki naj bi jih to ministrstvo opravilo v tem mandatu, kajti pred sedanjo Vlado RS kot celoto stoji ena sama prednostna naloga, to pa je, kako ohraniti v tako globoki krizi, ki nas pesti, vitalnost družbe kot celote in s tem tudi stanje njenega duha.

Mateja Jagodič

Tema meseca: Socialni vidik v zaostrenih ekonomskih okoliščinah

Globalna gospodarska kriza bo prizadela vse veje realnega gospodarstva in priča smo porastu odpuščanja delavcev. V teh razmerah bo na trgu delovne sile prišlo do velikih premikov in lahko pričakujemo, da bodo v na udaru predvsem skupine ljudi, ki so že sedaj predstavljale največje število med iskalci dela. To so prvi iskalci zaposlitev, starejši, ženske in invalidi.

Pri zaposlovanju invalidov je bilo v Sloveniji veliko narejena in pozitivna zakonodaja vzpodbuja zaposlovanje te populacije.

Predvsem zanimivo je zaposlovanje invalidov v zaposlitvenih centrih.

Zaposlovanje invalidov v zaščiteni zaposlitvi je bilo omogočeno s sprejemom Zakona o poklicni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov. 2. člen ZZRZI določa, da: »Zaposlitveni

center je pravna oseba posebnega pomena, ki zagotavlja zaščiteni delovni mesta invalidom, ki zaradi invalidnosti dosegajo od 30 do 70 % pričakovanih delovnih rezultatov in jim je o tem Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje izdal odločbo, da so zaposljivi na zaščitenih delovnih mestih.«

Ustanavljanje zaposlitvenih centrov vidimo kot perspektivno panogo, saj je tako v interesu invalidov kot lokalnega okolja, da se problematika nezaposlenosti invalidov, pojav, ki je obremenjujoč tako na individualnem nivoju kot širše, uredi. Vključevanje invalidov v javna dela deloma blaži problematiko, vendar je z možnostjo zaposlitve v zaposlitvenem centru invalidom ponujena socialna in ekonomska vključitev v poklicno življenje ter ekonomska neodvisnost.

Ustanovitev zaposlitvenega centra invalidnim osebam omogoča zaposlitev na zaščitenih delovnih mestih, s čimer je ponujena možnost, da se invalidne osebe zaposlijo v delovnem okolju, ki je primerno

njihovim sposobnostim. S tem je uresničena temeljna človekova pravica do zaposlitve tudi osebam, ki jim ta možnost do sedaj ni bila omogočena. Socialno – ekonomska integracija invalidov na trg delovne sile je cilj, ki je postavljen z ustanovitvijo zaposlitvenega centra.

Osnovni namen zaposlitvenega centra je zaposlovanje in usposabljanje invalidov, ki imajo pravico do zaposlitve na zaščitenih delovnih mestih. To so osebe, ki se glede na njihove sposobnosti ne morejo zaposliti niti v invalidskih podjetjih. Primarno je to gospodarska družba, ki zaposlenim invalidom zagotovi varno in njim primerno zaposlitev in deluje na tržnih in podjetniških principih.

V procesu usposabljanja in zaposlovanja invalidov je naloga zaposlitvenega centra kakovostna strokovna obravnava in spremljanje invalidnih oseb ter s tem omogočanje njihove polnopravne vključitve v zaposlitveno življenje ter razvijanje poklicne kariere.

Za razvoj omenjene dejavnosti je pomembno sodelovanje z lokalno skupnostjo; predvsem občino, podjetniki in družbami v lokalnem okolju ter ponudba storitev in izdelkov, ki so predmet povpraševanja in so primerni sposobnostim zaposlenih v zaposlitvenem centru. Pri načrtovanju delovanja zaposlitvenega centra moramo upoštevati naslednje faktorje:

- zadovoljivo število upravičencev za napotitev v zaščiteni zaposlitev,
- zadovoljiva količina možnosti izvajanja del in storitev, ki so jih upravičenci sposobni izvajati,
- zagotovitev dela, ki bo omogočalo pozitivno finančno delovanje zaposlitvenega centra,
- zagotovitev strokovnega kadra.

Zaposlitveni center se financira iz prihodkov, ustvarjenih na trgu na podlagi opravljenih storitev, iz nadomestne izpolnitve kvot za zaposlitev invalidov naročnikov, subvencij za plače invalidom iz sredstev Sklada RS za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov ter z javno finančnimi sredstvi za plače strokovnih delavcev in sodelavcev.

Poleg navedenega je treba poudariti, da je s 1. januarjem 2006 začela veljati Uredba o določitvi kvote za zaposlovanje invalidov (Uradni list RS, št. 111/05) in drugi podzakonski predpisi, pripravljene na pod-

Tema meseca: Socialni vidik v zaostrenih ekonomskih okoliščinah

SLS načrtuje

Pobuda za akcijo na področju oskrbe starejših v domovih

lagi ZZRZI. S tem se reševanje problematike zaposlovanja invalidov postavlja v kontekst drugih sprememb, ki jih je v zadnjih letih vpeljala delovno-pravna zakonodaja. Uredba določa zavezanca za izpolnjevanje kvote, višino kvote po dejavnostih delodajalcev, kateri invalidi se štejejo v kvoto, nadomestno izpolnitev kvote, nagrado za preseganje kvote, postopek in dokazila o izpolnjevanju kvote. Zavezanec za izpolnjevanje kvote je vsak delodajalec, ki je pravna ali fizična oseba ali oseba javnega prava, ki zaposluje najmanj 20 delavcev. Kvota je določena v višini 2 do 6 odstotkov od vseh zaposlenih pri zavezanecu in je odvisna od dejavnosti zavezanca.

Za zavezanca uveden kvotni sistem pomeni obvezno zaposlovanje predpisane števila invalidov ali plačevanje prispevkov za namene pospeševanja zaposlovanja invalidov ali pa nadomestno sklepanje poslovnih pogodb v predpisani višini. Zavezanec, ki ne bo zaposloval invalidov ali bo zaposloval manjše število invalidov, kot je predpisano s kvoto, je dolžan plačati prispevek mesečno ob izplačilu plač v višini 70 odstotkov minimalne plače za vsakega invalida, ki bi ga moral zaposliti za izpolnitev predpisane kvote, ali ima možnost nadomestne izpolnitve kvote tako, da sklene pogodbo o poslovnem sodelovanju z invalidskim podjetjem ali zaposlitvenim centrom.

V primeru nadomestne izpolnitve kvote prek pogodbe o poslovnem sodelovanju, ki jo zavezanec sklene na primer z invalidskim podjetjem ali zaposlitvenim centrom v skladu z registriranimi dejavnostmi, morajo biti stroški dela posebej prikazani in dokumentirani.

Olga Franca, predsednica MO SLS Koper, je na pobudo Zveze upokojencev pri SLS pripravila načrt aktivnosti, k uresničevanju katerih vabimo poleg programskih odborov SLS za ustrezna področja, Zveze upokojencev pri SLS in Kluba županov SLS tudi vas, spoštovane bralke in bralci časopisa SLS Odmev. Če želite sodelovati pri tej akciji, nam pošljite e-pošto na sls@sls.si.

V stranki imamo veliko potenciala in veliko neizkoriščenih priložnosti. Menim, da je področje oskrbe starejših v domovih za ostarele in pomoč na domu ljudem pre malo poznana in pre malo obravnavana problematika v javnosti in posledično se stvari počasi, prepočasi premikajo na bolje. S to problematiko se seznanjam kot podpred-

sednica sveta Obalnega doma upokojencev Koper. Ta tema bi morala biti v ciljih naše stranke v ospredju. Predlagam posvet za dogovor o ciljih na tem področju.

Znani najbolj žgoči problemi so:

- neustrezni kadrovski normativi,
- domovi postajajo negovalne bolnišnice,
- neustrezni bivalni pogoji, premalo investicij,
- slabo vodenje nekaterih domov – problem menedžmenta,
- dolge čakalne dobe vs. staranje prebivalstva,
- standardi oskrbe (kaj mi dom natanko nudi vsak dan za oskrbovalnino!),
- nadstandardna – komercialna dejavnost.

Delo po taki pogodbi morajo opraviti zaposleni delavci v invalidskem podjetju ali zaposlitvenem centru. Za izpolnitev kvote se priznavajo stroški dela v višini zneska 12 minimalnih plač za vsakega invalida, ki bi ga moral zavezanec zaposliti v okviru predpisane kvote.

Zakon in uredba o kvotnem sistemu zainteresiranim zavezancem omogoča nadomestno izpolnitev kvote prek pogodb o poslovnem sodelovanju z invalidskimi podjetji ali zaposlitvenimi centri.

To pomeni, da je zaposlitveni center lahko tudi pomemben partner ostalim gospodarskim družbam.

Kot sem poudaril na začetku, je trenutna situacija v gospodarstvu nezavidljiva, vendar verjamem, da je za reševanje problematike zaposlovanja invalidov ustanavljanje zaposlitvenih centrov perspektivna rešitev, ki bi jo morali izkoristiti.

Peter Svetina

Rešitve, ki rastejo z vami.

Razcvetite vaše poslovanje s programsko opremo oblikovano po vaših potrebah in željah.

PRO-BIT programska oprema d.o.o.
Stari trg 15, SI - 3210 Slovenske Konjice

t +386 (0)3 757 39 12
f +386 (0)3 575 54 75
e prodaja@pro-bit.si
w www.pro-bit.si

pro-bit

Iz dela in življenja SLS

Februar je bil v Slovenski ljudski stranki v znamenju priprav na junijske evropske volitve ter obarvan z uspehom v prizadevanjih za ohranjenje slovenskega nacionalnega interesa. Ob bok tem dogodkom postavljamo v tej rubriki še predloge za zagon učinkovitejših rešitev v iskanju izhoda iz finančne krize ter konkretno pomoč slovenskemu gospodarstvu.

V začetku meseca je predsednik Bojan Šrot skladno s sklepi organov stranke predlagal posvet SLS. Rdeča nit tega delovnega posveta SLS, 7. februarja 2009 v Krškem, je bila priprave na volitve v Evropski parlament. Volilno tekmo za katerega izmed 736 evropskih stolčkov je že čutiti na slovenskem političnem parketu in tudi v SLS veliko mero pozornosti posvečamo programskim vsebinam, s katerimi se bodo SLS kandidati dokazali na prihajajočih volitvah. O politično-programskem manifestu, ki je bil sprejet na posvetu SLS ter o dejstvu, da je potrebna velika mera pravičnosti in strpnosti ob sprejemanju varčevalnih ukrepov, povzemamo kratko vsebino, strnjeno v naslednjih mislih.

Posvet SLS: Stranki bomo dali evropski pridih

Posvet, na katerem je krog povabljenih oblikoval in dorekel predloge sklepov za sprejemanje na organih stranke, je tudi oblikoval okvire analitično-strateškega, političnega in evropskega vidika delovanja Slovenske ljudske stranke. Postopek evidentiranja kandidatov je že v teku, kandidatna lista ter nosilec te pa bodo znani predvidoma v začetku marca 2009. Dokončna določitev kandidatov za volitve v Evropski parlament je tako v rokah organov stranke, ki se bodo sestali v prihajajočih dneh, udeleženci posveta SLS v Krškem pa so že izrazili željo, da bi na vrh liste za evropske volitve kot nosilca postavili poslanca SLS mag. Radozana Žerjava.

Udeleženci posveta SLS so ponovno poudarili velik pomen ozemeljske celovitosti in suverenosti Republike Slovenije in nujnost, da Državni zbor RS sprejme jasna stališča SLS glede meje s sosednjo Hrvaško. Po velikih prizadevanjih SLS je večina poslancev na seji DZ RS, 18. februarja 2009, potrdila sklep, da je Slovenija na dan osamosvojitve 25. junija 1991 imela neomejen dostop na odprto morje in med drugim nadzirala celoten Piranski zaliv, zaselke na levem bregu Dragonje in ozemlje na levem bregu Mure pri Hotizi.

Podpredsednik SLS Janez Podobnik je na posvetu SLS predstavil predlog politično-programskega manifesta SLS, ki so ga udeleženci ocenili za odlično izhodišče za predstavitev na evropskih volitvah.

Udeleženci posveta SLS so oblikovali okvire analitično-strateškega, političnega in evropskega vidika delovanja Slovenske ljudske stranke.

Igor Oman je zboru udeležencev predstavil analizo volitev, ki so jo opravili za obdobje 2007 – 2008.

Iz dela in življenja SLS

Najpomembnejši del posveta SLS je bil programski in politični vidik priprave SLS na evropske volitve junija 2009. Janez Podobnik je skupaj s še nekaterimi, ki spremljajo delovanje Evropske ljudske stranke (EPP), pripravil nosilne teme iz volilnega programskega teksta EPP, katerih ključne poudarke je vnesel v evropski manifest SLS. Udeleženci so tako na posvetu potrdili predstavljeni manifest kot primerno izhodišče programskega nastopa SLS na evropskih volitvah. Priprava takšnega evropskega manifesta je za SLS odlična priložnost, da stranki dodamo evropski pridih.

Predloge varčevalnih ukrepov podal tudi predsednik SLS Bojan Šrot

Simptomi ekonomske krize se kažejo v vsakdanjiku, breme te pa nosimo prav vsi – ljudje, institucije in država. V Slovenski ljudski stranki smo čas in energijo usmerili v iskanje rešitev, ker smo prepričani, da sta odgovorna poraba in varčevanje temelja zdrave ekonomske situacije.

Predsednik SLS se je v preteklih dneh udeležil dveh sestankov predsednikov parlamentarnih strank na temo ukrepanja v časih zaostrenih pogojev gospodarjenja. Pospešen umik države iz gospodarstva naj bi bil predmet oblikovanja partnerstva, do katerega pa, vsaj po uradni poti, do sedaj še ni prišlo. Ob tem pa gledamo, da vlade po svetu v tem trenutku ravnajo ravno obratno in se še povečuje aktivnost in vloga države v gospodarstvu.

Predsednik SLS Bojan Šrot je na prvem srečanju predsednikov parlamentarnih strank opozoril vladajočo koalicijo, da je potrebno takoj pristopiti h kontroliranju stroškov za delovanje države, predvsem pri izdatkih države za javno sfero in to je bil v določeni meri razlog, da je koalicija začela hitro pripravljati varčevalne ukrepe, ki jih je poskušala predstaviti kot protikrizne ukrepe, kar pa po oceni SLS niso. Varčevanje oz. racionalna poraba javnega denarja je naloga sleherne vlade, tako kot je to permanentna naloga vsake uprave v gospodarski družbi ali pa vodstva lokalne skupnosti in podobno. Odgovornost nosilcev funkcij je, da racionalno porabljajo javni denar. Žal večina teh 33 ukrepov ne prinese zelenega učinka in le eden bistveno odstopa, vendar ga bo najtežje realizirati – tj. je ukrep varčevanja pri izdatkih za uslužbenke, torej za plače v javni upravi.

Vlada pa je ravno v teh dneh v svežnju protikriznih ukrepov sprejela 30 varčevalnih ukrepov, ki so pretežno povezani s stroški plač v javnem sektorju ter materialno-tehničnimi pogoji dela državne uprave.

Na drugem srečanju je predsednik Bojan Šrot opozoril, da je potrebno sprejeti strategijo, kako bo država ravnala v

Načelo zakonitosti mora biti temelj izdajanju odločb t. i. »izbrisanim«

Predsednik SLS Bojan Šrot je v izjavi za medije opozoril Ministrstvo za notranje zadeve, da je izdajanje odločb »izbrisanim« možno le na osnovi zakona. Nepremišljen in zaletav začetek izdajanja dopolnilnih odločb ima lahko zelo negotove in negativne posledice tako z vidika pravne države kot vidika stroškov države, ki jih te dopolnilne odločbe lahko posredno povzročijo, zato v Slovenski ljudski stranki že od vsega začetka in še vedno odločno zagovarjamo ureditev statusa »izbranih« oseb le z ustavnim zakonom, ki bi omogočil tudi individualno obravnavo vsakega posameznega primera.

V Slovenski ljudski stranki smo se odzvali na začetek izdajanja dopolnilnih odločb »izbrisanim«, pri tem pa zagovarjamo stališče, da je potrebno najprej sprejeti ustrezni ustavni zakon in na podlagi tega zakona izdajati omenjene odločbe. Vsem je potrebno urediti status po načelu pravičnosti in predvsem na enak način. Zato se SLS zavzema za takšno rešitev, ki bi preprečila prisoditev odškodnin tudi tistim, ki so v času osamosvajanja Slovenije delovali proti slovenskim interesom ali se celo borili na nasprotni strani.

Mineva 17 let, odkar je bilo iz registra stalnega prebivalstva po podatkih ministrstva izbranih 25.671 ljudi. Odločbe bo ministrstvo najprej izdalo tistim, ki imajo urejen status, za ostale naj bi se pripravil poseben zakon. Po mnenju SLS ob tem ni bila storjena nobena krivica oz. škoda. Vse osebe so imele priložnost re-

šiti ta vprašanja v obdobju 18 let, pa jih, iz takšnih ali drugačnih razlogov, vseeno niso.

Iz dela in življenja SLS

takšnih zaostrenih pogojih gospodarjenja in se odločiti za strategijo ukrepanja. Poudaril je velik potencial evropskih skladov. Ker smo do sedaj koristili manj kot 15% razpoložljivih sredstev, se v SLS zavzemamo, da bi v letih 2009 in 2010 pospešili črpanje teh, ker to nenazadnje pomeni investicije.

Kolegij predsednika SLS: Priprava na 3. izredno sejo IO SLS

V petek, 27. februarja 2009, so se kolegija predsednika SLS poleg Bojana Šrota udeležili še podpredsednik stranke Janez Podobnik, vodja Poslanske skupine SLS Jakob Presečnik ter poslanec mag. Radovan Žerjav. Pogovor je tekel predvsem o pripravi na 3. izredno sejo Izvršilnega odbora SLS, med drugim pa tudi o pripravah stranke na letošnje evropske volitve ter aktualnih političnih temah. Med slednjimi sta bili seveda najbolj v ospredju odnosi s Hrvaško ter interpelacija ministri- ce za notranje zadeve Katarine Kresal.

IO SLS na 3. izredni seji sprejel pomembne sklepe

Izvršilni odbor SLS se je v ponedeljek, 2. marca, sestel na svoji 3. izredni seji. Na njej so med drugim govorili o aktualnih političnih temah, predvsem o vključevanju

Kaj je novega v delovanju stranke, si lahko dnevno ogledate na profilu Slovenske ljudske stranke na spletni strani popularne spletne skupnosti Facebook (www.facebook.com). Vabljeni, da se aktivno vključite v spletno življenje SLS!

Na 3. izredni seji IO SLS je beseda tekla o aktualnih političnih temah.

Hrvaške v NATO ter problematiki t. i. izbrisanih. Člani Izvršilnega odbora SLS so sprejeli nekaj pomembnih sklepov v zvezi s to tematiko.

Izrekli so pohvalo delu celotne Poslanske skupine SLS za aktivno delovanje v okviru Izredne seje Državnega zbora RS, ki je bila 18. 2. 2009, in na kateri je Državni zbor RS na pobudo SLS sprejel Sklep o zaščiti slovenskih interesov pri vključevanju Hrvaške v NATO. Enako pohvalo so izrekli tudi Zavodu 25. junij in ekipi strokovnjakov. Sprejeli so tudi sklep, ki govori o tem, da IO SLS verjame, da sprejem Sklepa o zaščiti slovenskih interesov pri vključevanju Hrvaške v NATO v Državnem zboru RS zagotavlja zaščito nacionalnih interesov Slovenije in posledično ocenjuje, da referendumski aktivnosti niso potrebne - pod pogojem, da se bo sklep Državnega zbora RS v resnici tudi izvrševal. Obenem so podprli tudi stališča prof. dr. Franceta Bučarja, navedena v prispevku »Izhodišča za ozemeljsko razmejitev med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško«, ki si ga lahko preberete v tokratni številki časopisa SLS Odmev. Obenem so tudi sprejeli sklep, da IO SLS nasprotuje ukinitvi instituta naknadnega zakonodajnega referendumu. V zvezi s tematiko izbrisanih so sprejeli sklep, da IO SLS vztraja na dosedanjih stališčih stranke v zvezi s t. i. izbrisanimi, ki jih je imela tudi že v času nekdanje Drnovškove vlade leta 2004, ko je bila SLS vladna stranka, in je na isto temo podprla interpelacijo zoper tedanjega notranjega ministra dr. Rada Bohinca, to je: da je prav, da se popravi morebitne krivice, vendar je to možno storiti le na osnovi ustavnega zakona; v primeru odškodnin pa je treba z zakonom omejiti najvišjo možno odškodnino. IO SLS pričakuje, da bo aktualno interpelacijo na isto tematiko zoper notranjo ministrico Katarino Kresal, ki jo je februarja 2009 vložila SDS, Poslanska skupina SLS v skladu s predlaganim sklepom podprla. Na seji so razpravljali tudi o nekaterih strankarskih zadevah, med drugim o spremembah statuta ter pripravah na evropske volitve.

V soboto, 28. februarja 2009, so nam Kamniške Alpe vzele prijatelja ...

Gregor Abram je bil podpredsednik Mestnega odbora SLS Koper, bil je fant - mlad človek, ki je bil - dokazano - sposoben presegati povprečja. Tudi v politiki. Zavestno se je aktivno vključil v politično delo. S tem je postal zgled, pa tudi opomin svojim vrstnikom. Verjel je, da moraš prispevati svoj del za reševanje problemov in ne pasivno čakati na odzive drugih. S svojim delovanjem v okviru Mestnega odbora SLS Koper je vsak dan znova s konkretnimi dejanji potrjeval, da politično delo razume kot priložnost narediti nekaj dobrega za druge. Funkcijo podpredsednika Mestnega odbora SLS Koper je razumel kot dodatno zavezo in priložnost premakniti stvari v pravo smer ob iskanju soglasja – stičnih točk z drugimi. Razumel je, kaj pomeni skrb za skupno dobro – kaj pomeni skrb za malega človeka. Bil je velik v tistih malih, včasih neopaznih korakih, ki so temeljili na vrednotah, v katere je verjel z vsem srcem. V svoji iskrenosti je bil ravno v tem najbolj prepričljiv.

Vendar pa Gregor ni bil samo to, bil je mnogo več.

**Bil je mlad fant, zaljubljen v življenje, v naravo.
Bil je fant, ki se je rad smejal in rad nasmejal druge.
Bil je fant, ki je rad priskočil na pomoč.
Bil je fant, ki je želel, da bi bila politika prijazna do narave.**

Bil je fant, zaljubljen v gore. Rad je zahajal vanje, kjer se je lahko soočal s svojimi strahovi, s svojo trdoživostjo, kjer se je pomeril sam s seboj in se poklonil mogočni, lepi naravi. Užival je na vrhu sveta, kjer je bil obje v neverjetne lepote našega planeta.

In sedaj so ga gore sprejele medse ... verjetno je res najbolj srečen tam ... vendar je prehitro, prekmalu! Še veliko nalog ga je čakalo! Še veliko idej in zamisli bi nam moral posredovati!

Hvaležni smo, da smo ga lahko spoznali, v čast nam je bila njegova družba!

GREGOR, VEDNO BOŠ V NAŠIH SRCIH!

Iz poslanskih klopi

V preteklem mesecu smo bili v Sloveniji priča pestremu dogajanju v slovenskem političnem prostoru. Glavni temi sta bili še vedno ratifikacija pristopnega protokola Republike Hrvaške v NATO in gospodarska kriza. V zvezi s prvo je Poslanska sku-

pina SLS dosegla nov uspeh, saj je končno prepričala Državni zbor RS, da mora sprejeti zavezujoči sklep, po katerem je jasno razvidno, da Slovenija brani svoje interese v zvezi s slovensko-hrvaško mejo. O bur- nih dogodkih zadnjih tednov si lahko več

preberete tudi sicer v tokratni številki časopisa SLS Odmev, v naslednjem prispevku pa smo vam pripravili pregled dela poslancev SLS v zadnjih dneh januarja in v februarju.

Strani pripravila Jerneja Faletič

Poslanci SLS so na 2. redni seji predsedniku vlade, ministricam in ministrom postavljali ustna poslanska vprašanja

Poslanec SLS mag. Radovan Žerjav je tokrat spraševal ministrico za notranje zadeve Katarino Kresal in ministrico za obrambo dr. Ljubico Jelusič o nakupu osemkolesnikov, predsedniku Vlade RS Borutu Pahorju pa je postavljala vprašanja v zvezi z učinki sprejetih ukrepov v zvezi z gospodarsko krizo in napovedanimi varčevalnimi ukrepi vlade.

Poslanec SLS Franc Bogovič je svoja vprašanja namenil ministru za finance dr. Francu Križaniču in ga spraševal o dveh uredbah o merilih in pogojih za izdajanje poroštev oz. za odobritev posojil, ki ju je sprejela Vlada RS novembra 2008.

Poslanec SLS Gvido Kres je ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boštjana Žekša spraševal o zmanjšanju sredstev Republike Italije, ki so namenjena slovenski manjšini v Italiji, od ministra za finance dr. Franca Križaniča pa je želel dobiti odgovore na temo NLB in nagrade njenega bivšega predsednika uprave in nadzornikov.

Poslanska skupina SLS je pripravila amandmaje

Poslanska skupina SLS je pripravila amandmaje na Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu, katerega prvo branje je bilo 28. januarja na 2. redni seji Državnega zbora RS. Amandmaji PS SLS se nanašajo na za slovenski trg zavarovalništva značilno problematiko zavarovalniških agentov. Nujna rešitev problema provizij zavarovalniških agentov je sprememba Zakona o zavarovalništvu v smeri večje transparentnosti glede provizij zavarovalniških agentov, kar bi pripeljalo do večje konkurence in kakovostnih storitev na zavarovalniškem trgu.

Prav tako je bila 28. januarja 2009 na seji Državnega zbora RS razprava o noveli Zakona o bančništvu. Poslanci SLS menijo, da mora večinski delež NLB in drugih pomembnih finančnih ustanov ostati v slovenskih rokah. PS SLS je predlagani zakon sicer podprla, vendar je v nadaljnji obravnavi predlagala amandmaje.

Odbor DZ RS za zunanjo politiko sprejel predlog PS SLS, da se poslanci seznanijo s pristopno dokumentacijo Hrvaške k zvezi NATO

Konec januarja je Odbor za zunanjo politiko DZ RS sprejel predlog sklepa, ki ga je predlagala Poslanska skupina SLS. Sklep določa zahtevo, da Vlada RS in pristojno Ministrstvo RS za zunanje zadeve predložita Državnemu zboru RS pristopno dokumentacijo in vse ustrezne dokumente, na podlagi katerih državni zbor lahko oceni, ali kandidatka za članico Nato spoštuje in sprejema vrednote in pogoje za sprejem v Nato.

Vodja PS SLS Jakob Presečnik je ob tem izrazil upanje, da bodo poslanci imeli na voljo dovolj časa za pregled in predvsem proučitev omenjene dokumentacije, da se bodo lahko nedvoumno prepričali, da v dokumentih, s katerim je Hrvaška kot kandidatka za vstop v zvezo Nato izpričala svoje državne meje oz. ozemlje, ni nikakršnih elementov, ki bi bili v škodo slovenskim nacionalnim interesom.

PS SLS: »Dokumentacija Hrvaške za vstop v zvezo Nato je sporna in prejudicira slovensko-hrvaško mejo«

PS SLS je po pregledu pristopne dokumentacije, ki jo je kandidatka za članico v zvezo NATO predložila v postopku vstopanja v omenjeno zvezo, ugotovila, da dokumentacija vsebuje nekatere sporne elemente. Po besedah poslanca SLS mag. Radovana Žerjava dokumentacija vsebuje vsaj štiri sporne elemente, ki zadevajo slovensko ozemlje oz. očitno prejudicirajo mejo med državama, kljub temu da niso predloženi konkretni zemljevidi. Po mnenju SLS zaradi nepopolnosti dokumentacije tako ostaja še vedno odprto ključno vprašanje: »S katerim ozemljem Hrvaška vstopa v NATO?«.

Poslanec SLS mag. Radovan Žerjav je zato 26. januarja na seji Odboru DZ RS za zunanjo politiko predlagal,

da sprejme naslednje stališče oz. sklep, s katerim je SLS želela zaščititi državo Slovenijo pred nevarnostjo, da bi zaradi sporne in necelovite dokumentacije ratifikacija protokola za vstop Hrvaške v zvezo NATO pomenila prejudiciranje meje. Ker predloga sklepa Odbor DZ RS za zunanjo politiko ni podprl, se je Poslanski skupini SLS porajalo vprašanje, ali zavrnitev tega sklepa pomeni, da stranke vladajoče koalicije in največje opozicijske stranke postavljajo pod vprašaj dele ozemlja in morja, nad katerim je Slovenija imela suverenost ob osamosvojitvi na dan 25. 6. 1991.

Vodja PS SLS Jakob Presečnik pozval k ponovnemu vpogledu pristopne dokumentacije Hrvaške za vstop v NATO in v dokumente, ki jih je za vstop v NATO predložila Slovenija

Vodja PS SLS Jakob Presečnik je 30. januarja v pismu predsedniku Državnega zbora RS dr. Pavlu Gantarju in predsedniku vlade Borutu Pahorju v imenu Poslanske skupine SLS predlagal, da se poslancem ponovno omogoči vpogled v dokumente, ki jih je za vstop v zvezo NATO morala predložiti Hrvaška. Ob tem je vodja PS SLS v pismu obema predsednikoma tudi predlagal, da se poslancem hkrati omogoči tudi vpogled v vse dokumente, ki jih je za vstop v zvezo NATO morala predložiti Slove-

Na novinarski konferenci 17. februarja so poslanci SLS predstavili Predlog amandmaja k predlogu Sklepa o zaščiti slovenskih interesov pri pristopanju Hrvaške v NATO.

SLS sprejet Sklep v DZ RS

Iz poslanskih klopi

Vodja PS SLS Jakob Presečnik je preudarno sodeloval pri usklajevanju besedila sklepa.

nija. Tako bi po mnenju vodje PS SLS Jakoba Presečnika lahko primerjali obseg in vsebino obeh dokumentacij.

Edino tako bi po besedah Presečnika lahko razjasnili dvome, ki se porajajo, in sicer, ali je dokumentacija Republike Hrvaške, ki je bila predložena poslancem na vpogled, dejansko vsa dokumentacija, ki jo je Hrvaška v ta namen morala predložiti. Po besedah vodje PS SLS Jakoba Presečnika bi tako bilo vsem poslancem tudi omogočeno, da v miru ponovno pregledajo vsebino obsežne dokumentacije in skupaj s predsednikom vlade ter pristojnimi ministri razjasnijo nekatera vprašanja ter dvome, ki so jih v PS SLS izrazili že na osnovi prejšnjega in prvotnega hitrega pregleda dokumentacije.

PS SLS je po pregledu pristopne dokumentacije, ki jo je Hrvaška predložila kot kandidatka za vstop v zvezo NATO, namreč ugotovila, da dokumentacija vsebuje nekaj vsebin, ki so sporne.

PS SLS v izogib referendumu v DZ RS vložila Predlog sklepa o nepriznavanju predpisov Republike Hrvaške, ki kršijo ozemeljsko celovitost Republike Slovenije

Poslanska skupina SLS je 9. februarja v interesu zaščite ozemeljske celovitosti Republike Slovenije v postopku pristopanja Republike Hrvaške k zvezi NATO in v izogib naknadnemu zakonodajnemu referendumu v parlamentarni postopek vložila Predlog sklepa o nepriznavanju predpisov Republike Hrvaške, ki kršijo ozemeljsko celovitost Republike Slovenije. Predstavniki Poslanske skupine SLS so

o predlogu omenjenega sklepa opravili razgovore s predsednikom Državnega zbora RS dr. Pavlom Gantarjem, predsednikom Odbora DZ RS za zunanjo politiko Ivom Vajglom in nekaterimi drugimi predstavniki poslanskih skupin, vendar žal dobili vtis, da pri večini ni pripravljenosti za sprejetje takega sklepa pred ratifikacijo pristopne pogodbe Republike Hrvaške k Severnoatlantski pogodbi. Vodja Poslanske skupine PS SLS Jakob Presečnik je to obžaloval in obenem opozoril, da je Slovenska ljudska stranka poskušala vse, tudi s predlogom sklepa, da bi zmanjšala možnost razpisa naknadnega zakonodajnega referenduma.

Ob tem so se v PS SLS spraševali, kaj so razlogi za nasprotovanje sklepu, ki zgolj izpostavlja to, kar bi moralo biti samo po sebi umevno: da Slovenija ne sprejema in ne dovoljuje hrvaških posegov na ozemlje in morje, nad katerim je 25. 6. 1991 imela suverenost Republika Slovenija.

Na 7. izredni seji DZ RS so poslanke in poslanci glasovali o Predlogu amandmaja k predlogu Sklepa o zaščiti slovenskih interesov pri pristopanju Hrvaške v NATO.

PS SLS vložila predlog amandmaja k predlogu na seji Odbora DZ RS za zunanjo politiko (OZP) sprejetega sklepa

Po seji Odbora DZ RS za zunanje zadeve 16. februarja, na kateri je bil sprejet Sklep o zaščiti slovenskih interesov pri pristopanju Republike Hrvaške k Severnoatlantski pogodbi, je vodja Poslanske skupine SLS Jakob Presečnik dejal: »V SLS smo veseli, da je sploh prišlo do razprave o tej tematiki in da je bil sprejet sklep na temo mejnega vprašanja med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško na ravni Državnega zbora RS, za kar si v SLS prizadevamo že vrsto let. Obžalujemo pa, da ni bil sprejet predlog sklepa, ki ga je v obravnavo vložila SLS in v katerem je bilo konkretizirano stanje slovenskega ozemlja na dan 25. junij 1991.« Tako je PS SLS na izredno sejo Državnega zbora RS, ki je bila sklicana za

sredo, 18. februarja 2009, vložila predlog dopolnila k sprejetemu sklepu OZP, ki bi stanje na dan 25. 6. 1991 bolj natančno opredelil. Presečnik je tudi ponovno poudaril, da SLS podpira vstop Hrvaške v zvezo NATO in EU, vendar se ob tem nikakor ne sme ogroziti nacionalnih interesov Slovenije, njene ozemeljske celovitosti in neomejenega dostopa na odprto morje.

Sklep, ki je bil sprejet na seji OZP 16. februarja, govori o tem, da je po osamosvojitvi Hrvaška enostransko spreminjala ozemeljski *status quo*, s čimer se strinja tudi SLS, vendar bi po mnenju SLS bilo treba bolj konkretno zapisati, katera območja je Slovenija nadzirala na dan 25. junij 1991, je še poudaril vodja PS SLS Jakob Presečnik.

Na 7. izredni seji DZ RS sprejeli Predlog amandmaja k predlogu Sklepa o zaščiti slovenskih interesov pri pristopanju Hrvaške v NATO

Na 7. izredni seji Državnega zbora RS 18. februarja je PS SLS vložila Predlog amandmaja k predlogu **Sklepa o zaščiti slovenskih interesov pri pristopanju Republike Hrvaške k Severnoatlantski pogodbi**. Predlog je natančneje določal slovensko ozemlje na dan 25. 6. 1991, ko je Slovenija imela neomejen dostop na odprto morje, stik teritorialnega morja z mednarodnimi vodami in med drugim izvajala državno suverenost nad celotnim Piranskim zalivom ter zaselki na levem bregu Dragonje in ozemlju na levem bregu Mure pri Hotizi.

»Če kdaj, so sedaj odločilni trenutki za uveljavljanje slovenskih interesov in zaščito slovenskega ozemlja in morja,« je opozoril vodja PS SLS Jakob Presečnik in poudaril, »da nihče drug ne bo ščitil slovenskega ozemlja, temveč ga moramo sami.«

Iz poslanskih klopi

Poslanci Državnega zbora RS so bili izvoljeni tudi zato, da so na voljo državljanom in državljan-kam Republike Slovenije in zato imajo odprte svoje poslanske pisarne oziroma načrtovane tedenske uradne ure. Vabljeni, da tudi poslance Slovenske ljudske stranke med njihovimi uradnimi urami opozorite na težave, s katerimi se soočate, ali jim predstavite svoje pobude. Obenem smo vam, spoštovane bralke in bralci časopisa SLS Odmev, napisali še, kateri izmed naših poslancev je zadolžen za posamezno volilno enoto.

JAKOB PRESEČNIK,
vodja Poslanske skupine SLS
– zadolžen za volilni enoti 3 (sedež: Ljubljana Center) in 5 (sedež: Celje)

- vsak prvi ponedeljek v mesecu od 14.00 do 17.00 ure v prostorih Občine Mozirje, kontaktna številka 03/839 33 02 ali 041 628 047

• in vsak drugi ponedeljek v mesecu od 14.00 do 17.00 ure v prostorih Občine Gornji Grad, kontaktna številka 03/ 839 18 50 ali 041 628 047

mag. RADOVAN ŽERJAV

– zadolžen za volilni enoti 2 (sedež: Postojna) in 8 (sedež: Ptuj)

- vsak ponedeljek od 8.00 do 11.00 v prostorih občine Lendava, kontaktna številka 051 617 151

GVIDO KRES
– zadolžen za volilni enoti 1 (sedež: Kranj) in 4 (sedež: Ljubljana Bežigrad)

- vsak ponedeljek od 10.00 do 13.00 ure v prostorih Občine Litija, kontaktna številka 051 443 413
- vsak ponedeljek od 8.00 do 10.00 ure v prostorih Občine Šmartno pri Litiji, kontaktna številka 051 443 413

FRANC BOGOVIČ,
namestnik vodje Poslanske skupine SLS – zadolžen za volilno enoto 6 (sedež: Novo mesto)

- vsak ponedeljek v prostorih Občine Krško, kontaktna oseba je Metka Resnik na telefonski številki 07/498 1201

JANEZ RIBIČ

– zadolžen za volilno enoto 7 (sedež: Maribor)

- vsak ponedeljek od 10.00 do 12.00 ure v prostorih Občine Duplek, kontaktna oseba je Marjana Glonar na telefonski številki 02/684 0914

Iz dela svetniške skupine

V januarju in februarju so svetniki Državnega sveta RS in svetniške skupine SLS nadaljevali z aktivnim delom. Tako se je vodstvo Državnega sveta RS, katerega del je tudi sekretar Državnega sveta RS Marjan Maučec, sicer predsednik RO SLS Prekmurje, sestajalo tako z ministri kot vodstvi poslanskih skupin, svetniki pa so tudi izvedli 13. redno sejo Državnega sveta RS. Več o delu svetnikov in svetnic si lahko preberete v nadaljevanju.

Obiski, srečanja

V januarju je vodstvo Državnega sveta RS nadaljevalo z obiski po ministrstvih. Tako so se predsednik DS mag. Blaž Kavčič, sekretar DS Marjan Maučec ter državni svetnik, vodja Interesne skupine delodajalcev Borut Meh, 12. januarja sestali z ministrom za razvoj in evropske zadeve mag. Mitjem Gasparijem. Dan zatem, v torek, 13. januarja, so se predsednik DS RS mag. Blaž Kavčič, državni svetnik SLS in predsednik Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Darko Fras, sekretar DS RS Marjan Maučec in namestnik sekretarja Primož Hainz srečali z ministrom za okolje in prostor Karlom Erjavcem, v sredo, 14. januarja, pa so se predsednik in podpredsednica DS RS mag. Blaž Kavčič in Lidija Jerkič ter sekretar DS RS Marjan Maučec mudili na obisku pri predsedniku Vlade RS Borutu Pahorju.

Vodstvo DS RS se je tudi v februarju sestajalo s pomembnimi predstavniki političnega življenja v Sloveniji. V ponedeljek, 2. februarja, sta se predsednik DS RS mag. Blaž Kavčič in sekretar DS RS Marjan Maučec sestala z vodjo poslanske skupine DeSUS mag. Francem Žnidaršičem, v četrtek, 5. februarja, pa sta se skupaj z namestnikom sekretarja Primožem Hainzem ter dr. Andrejem Rusom srečala z županom Mestne občine Ljubljana Zoranom Jankovičem in podžupanom Janezom Koželjem. V sredo, 11. februarja, so se mag. Kavčič ter sekretar Maučec in državni svetnik Borut Meh mudili še pri ministru za gospodarstvo dr. Mateju Lahovniku. Februarški obiski po ministrstvih so se zaključili zadnji ponedeljek v februarju s srečanjem pri ministrici za obrambo dr. Ljubici Jelušič.

Konferenca predsednikov COSAC v Pragi

Predsednik Komisije Državnega sveta RS za mednarodne odnose in evropske zadeve in državni svetnik SLS Vincenc Otoničar se je v torek, 10. februarja 2009, mudil na konferenci predsednikov COSAC v Pragi. Na dogodku so predsedniki odborov za zadeve Evropske

unije določili dnevni red rednega zasedanja COSAC, ki bo od 10. do 12. maja 2009. Na rednem zasedanju konference COSAC bodo udeleženci obravnavali predstavitev češkega predsedovanja Svetu Evropske unije, rezultate testa subsidiarnosti predloga direktive o standardih kvalitete in varnosti človeških

Državni svetnik SLS Vincenc Otoničar se je v okviru obiska konference COSAC v Pragi srečal tudi s slovenskim veleposlanikom v Češki republiki mag. Francem Butom.

organov, namenjenih za transplantacijo, vlogo Evropske unije pri varstvu človekovih pravic v svetu in vzhodno dimenzijo evropske sosedске politike. Na tokratnem zasedanju pa so predsedniki odborov govorili o prioritetah češkega predsedovanja Svetu Evropske unije, vzhodnem partnerstvu in načelu subsidiarnosti.

Pred zasedanjem se je Vincenc Otoničar srečal z veleposlanikom Republike Slovenije v Češki republiki mag. Francem Butom, sicer nekdanjim predsednikom SLS. Pogovarjala sta se predvsem o aktualnih zadevah v Republiki Sloveniji s posebnim poudarkom na postopku ratifikacije Protokola o vstopu Hrvaške v zvezo Nato.

13. redna seja Državnega sveta RS

Državni svet RS je na svoji 13. redni seji 21. januarja 2009 sprejel mnenje k Predlogu

zakona o ratifikaciji Protokola o pristopu Republike Hrvaške k Severnoatlantski pogodbi, v katerem predlaga odločanje o ratifikaciji na kasnejši čas. Svetniki so se tudi pogovarjali o sklepih na podlagi posveta Finančna kriza - pot v recesijo ali izziv za novo gospodarsko ureditev ter jih tudi sprejeli. Obenem so podprli vprašnji državnega svetnika mag. Dušana Semoliča glede lastništva Zdravilišča Rimske Toplice ter pobudo Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance glede skrajšanja roka za vračilo davka na dodano vrednost.

Pri prvi točki dnevnega reda - Predlog zakona o ratifikaciji Protokola o pristopu Republike Hrvaške k Severnoatlantski pogodbi - je DS RS menil, da bi, ne glede na sprejeto časovnico vključevanja povabljenih držav, Državni zbor RS moral preložiti odločanje o ratifikaciji proto-

Na 13. redni seji Državnega sveta RS so svetniki in svetnice razpravljali tudi o vprašanju slovensko-hrvaških odnosov.

kola na kasnejši čas, upošteva zadržke, ki izhajajo iz odprtih vprašanj odnosov s Hrvaško. Pred odločitvijo o ratifikaciji protokola pa bi se Državni svet RS in Državni zbor RS morala seznaniti z vsemi dokumenti o pristopu Hrvaške k zvezi NATO.

Za poročevalca o tej temi je bil sicer določen državni svetnik SLS Vincenc Otoničar.

EU na preizkušnji - druge evropske volitve za Slovenijo

Mednarodna aktivnost

V letu evropskih volitev je primerno, da se seznanimo z edino ustanovo Evropske unije, na sestavo katere imamo državljani EU neposreden vpliv – Evropskim parlamentom. Evropski parlament je parlamentarni organ Evropske unije, ki skupaj s Svetom Evropske unije predstavlja zakonodajno telo EU. Zgodovina te nadnarodne institucije sega v leto 1952, ko se je prvič sestala skupščina Evropske skupnosti za premog in jeklo, ki velja za predhodnico Evropske skupnosti in kasneje Evropske unije. Poslanci tedanje sestave so bili imenovani iz nacionalnih parlamentov tedanjih članic,

Predsednik parlamenta Hans-Gert Pötering. Predsednika poslanci izvolijo iz svojih vrst na tajnem glasovanju. Vodi dejavnosti parlamenta, predseduje plenarnim zasedanjem in dokončno sprejme proračun. Prav tako parlament zastopa navzven in v njegovih odnosih z drugimi

institucijami EU. Njegov mandat traja dve leti in pol.

Polkrog sejne dvorane v Strassbourgu

Parlamentarna zgradba Paul-Henri Spaak-a v Bruslju. Zaradi bližine ustanov EU tu poteka večina sej in zasedanj odborov Evropskega parlamenta.

Uradni sedež parlamenta v Strassbourgu v Franciji – na sliki zgradba Louise Weiss.

leta 1979 pa so bili evropski poslanci prvič neposredno izvoljeni na volitvah. Z rastjo števila poslancev so rasle tudi pristojnosti in naloge parlamenta. Iz skoraj povsem svetovalnega organa je postal parlament inštrument nadzora in sprejemanja evropskega proračuna ter evropske zakonodaje. Parlament potrjuje zakone, ki mu jih predlaga Evropska komisija, sprejema direktive in resolucije, potrjuje Evropsko komisijo (po predlogu Sveta EU) in nadzoruje njeno delo.

Poslanci evropskega parlamenta svojega dela ne opravljajo kot zastopniki držav, ampak zastopajo stališča in agende evropskih političnih strank ter njihovih poslanskih skupin. V trenutni sestavi je največja poslanska skupina EPP-ED, ki jo sestavljata Evropska ljudska stranka (članica katere je tudi SLS) in Evropski demokrati, ki imajo v parlamentu 288 sedežev. Iz njenih vrst prihaja tudi trenutni predsednik parlamenta, Nemeč Hans-Gert Pötering. Drugi večji poslanski skupini sta še Evropski socialisti z 217 poslanci in Zavezništvo liberalcev in demokratov za Evropo s 100 poslanci. Poleg njih poslanske stolčke zasedajo še štiri manjše poslanske skupine in 30 nepovezanih oz. neodvisnih poslancev.

V mandatu, ki traja od leta 2004, je parlament sprva zastopalo 754 članov, s pristopom dveh novih članic - Bolgarije in Romunije, pa se je število sedežev povečalo na 785. Na volitvah v juniju se bo to število zopet spremenilo, saj se bo v skladu s pogodbo iz Nice število sedežev zmanjšalo na 736. Število poslanskih mest se med države članice razdeli glede na število prebivalcev, pri tem pa se upošteva, da imajo manjše članice EU neproporcionalno več poslanecv kot največje države; na primer Malta z 410 tisoč prebivalci ima pet poslancev, Nemčija, ki ima 200 krat večje prebivalstvo, pa »samo« 99.

Posebnost Evropskega parlamenta je, da zaseda na različnih lokacijah. Uradni sedež parlamenta je v Strassbourgu v Franciji, kjer zasedanja potekajo 12 - krat letno, ostale seje in vse seje odborov pa gosti Bruselj, ki je zaradi svoje vloge »prestonice« EU in lokacije ostalih teles unije primernejši za delo poslancev. Sekretariat Evropskega parlamenta ima sedež v Luksemburgu.

Vseh 23 uradnih jezikov unije se redno uporablja na sejah parlamenta. Za nemoteno komunikacijo med različno govorečimi poslanci skrbi več kot 700 prevajalcev

in tolmačev, ki skrbijo za simultano prevajanje govorov in objavo vseh uradnih dokumentov v vseh jezikih EU. Vsak državljan članice EU ima pravico, da na Evropski parlament naslovi pismo v materinem jeziku in v tem jeziku tudi dobi odgovor.

Več o evropskem parlamentu si lahko preberete tudi na uradni spletni strani:

www.europarl.eu.

Razporeditev števila poslanskih sedežev po državah članicah EU (število poslancev za volitve v evropski parlament 2009):

	NEMČIJA	99
	FRANCIJA	72
	ITALIJA	72
	VELIKA BRITANIJA	72
	ŠPANIJA	50
	POLJSKA	50
	ROMUNIJA	33
	NIZOZEMSKA	25
	BELGIJA	22
	ČEŠKA	22
	GRČIJA	22
	MADŽARSKA	22
	PORTUGALSKA	22
	ŠVEDSKA	18
	AVSTRIJA	17
	BOLGARIJA	17
	FINSKA	13
	DANSKA	13
	SLOVAŠKA	13
	IRSKA	12
	LITVA	12
	LATVIJA	8
	SLOVENIJA	7
	CIPER	6
	ESTONIJA	6
	LUKSEMBURG	6
	MALTA	5
	SKUPAJ:	736

Odločali bomo o prihodnosti Evrope

Pred volitvami v Evropski parlament

V Sloveniji bodo v nedeljo, 7. junija 2009, volitve v Evropski parlament. Okrog 1,7 milijona volilnih upravičencev bo izbiralo sedem evropskih poslancev. V vseh 27 članicah Evropske unije bo imelo volilno pravico okrog 375 milijonov državljanov, ki bodo odločali, kdo bo zasedel 736 poslanskih mest v Strassbourgu oz. Bruslju.

V skladu z raziskavo Eurobarometer, ki je bila izvedena konec leta 2008, dve tretjini Slovencev ne vesta, da bodo letos volitve v Evropski parlament, polovico pa volitve sploh ne zanimajo. Vendar pa tak odnos ni značilen samo za državljane Slovenije, saj tudi na ravni celotne Evropske unije podoben odstotek ljudi ne ve, da bodo letos evropske volitve, 54 odstotkov državljanov EU pa pravi, da jih te volitve ne zanimajo. Trenutno le 36 odstotkov slovenskih državljanov napoveduje, da se bodo zagotovo udeležili volitev, na ravni EU pa je takšnih celo samo 28 odstotkov.

Volitve v Evropski parlament

Neposredne in splošne volitve v Evropski parlament so vsakih pet let, naslednje pa bodo potekale po vsej Uniji od 4. do 7. junija letos.

V Sloveniji bomo tako v nedeljo, 7. junija 2009, izbirali liste s kandidati in kandidatkami, ki jih bodo predlagale stranke oz. neodvisne liste. Volivci bodo svoj glas oddali za eno listo, svojemu izbranemu kandidatu na tej listi pa bodo lahko dodelili tudi preferenčni glas in mu tako omogočili, da si izboljša možnosti za izvolitev. Na listi je lahko največ sedem kandidatov ali kandidat, noben spol ne sme biti zastopan z manj kot 40 odstotki (t. i. ženske kvote oz. sistem zadrge). Izbira volilnega sistema za izbiro poslancev je prepuščena posamezni državi članici, pomembno je le, da je sistem proporcionalen in da morebitni volilni prag ne presega 5 %. V Sloveniji vsi kandidati nastopajo v eni celotni volilni enoti.

Dodatne informacije o prihajajočih volitvah v evropski parlament lahko najdete na spletnih straneh:

<http://www.europarl.europa.eu/elections2009>.

Jure Osredkar

Ena ključnih nalog političnih strank ter državnih struktur in nevladnih organizacij v mesecih, ki nam še preostajajo do volitev v Evropski parlament, mora biti zagotovo povečati ozaveščenost javnosti o pomenu Evropskega parlamenta in drugih evropskih institucij. Volivcem bomo morali predstaviti, da z udeležbo na volitvah v Evropski parlament odločajo o svoji prihodnosti in prihodnosti skoraj 500 milijonov Evropejcev. Evropski parlament v okviru EU igra vse bolj pomembno in vplivno vlogo pri sprejemanju odločitev in sooblikuje prihodnost Evrope. Dokončno potrjuje evropsko zakonodajo, ki vpliva na naš vsakdanjik, pa naj gre za kosilo na naši mizi, ceno nakupovalnega vozička, kakovost zraka, ki ga dihamo, ali varnost igrač naših otrok.

Glasovanje na volitvah v Evropski parlament je za nas kot evropske državljane edini način, kako lahko neposredno vplivamo na delovanje EU. Evropa zadeva nas vse, čeprav se tega pogosto ne zavedamo. Zahvaljujoč EU lahko potujemo, študiramo ali delamo v tujini brez omejitev ter v 15 drugih državah plačujemo z našo domačo valuto – evrom. Evropski poslanci imajo toliko vpliva na sprejemanje odločitev EU, kot ga imajo države članice. Številni zakoni, ki veljajo tudi pri nas, so preneseni evropski akti, ki so jih izglasovali poslanci v Evropskem parlamentu. Tu pa ne gre zgolj za zakone, temveč tudi za denar za nove ceste, raziskave, izobraževanje, regionalni razvoj ter pomoč kmetijstvu in razvoju podeželja, saj evropski poslanci odločajo tudi, kam gre evropski denar.

Ko bo začela veljati Lizbonska pogodba, se bodo pooblastila poslancev v Evropskem parlamentu pri sprejemanju odločitev o zadevah EU še povečala. Parlament bo kot zakonodajalec skupaj z ministri držav članic enakopravno odločal o skoraj vseh področjih politike EU. Odgovoren bo tudi za izvolitev predsednika Evropske komisije, kar bo okrepilo nadzor nad izvršilno vejo oblasti v EU. Poleg tega bomo imeli državljani EU pravico dajanja pobud za nove evropske zakone.

V Evropskem parlamentu je trenutno 785 poslancev (v novem sklicu se bo to število v skladu z evropskimi pogodbami zmanjšalo). Največja poslanska skupina je skupina Evropske ljudske stranke in Evropskih demokratov, ki ima 288 poslancev, njeni družini pa pripada tudi SLS. Glavni cilj Evropske ljudske stranke na volitvah v Evropski parlament je ohraniti relativno večino in zasedeti približno enako število poslanskih mest kot doslej.

Evropska ljudska stranka je pred volitvami sprejela osnutek Manifesta za volitve v Evropski par-

lament, ki vključuje pet prednostnih nalog te politične skupine: ustvarjanje blaginje za vsakogar, bolj varna Evropa, boj proti klimatskim spremembam, soočanje z demografskimi spremembami in enoten nastop Evrope v mednarodni skupnosti. Omenjeni manifest, ki bo dokončno sprejet na kongresu Evropske ljudske stranke aprila v Varšavi, ponuja odgovore na ključna vprašanja, s katerimi se danes srečujejo Evropejci, kot so gospodarska kriza, terorizem, oskrba z energijo, prihodnost pokojninskega zavarovanja in ohranitev naravnega okolja, ter še posebej poudarja vlogo konkurenčnega in socialnega tržnega gospodarstva. Ta dokument je na voljo na spletni strani Evropske ljudske stranke, kjer so pred volitvami vzpostavili tudi spletno televizijo, ki nacionalnim strankam, članicam iz vseh držav EU omogoča, da javnosti predstavijo svoje video posnetke v svojih jezikih.

V poslansko skupino Evropske ljudske stranke in Evropskih demokratov so bili v sedanjem mandatu vključeni tudi štirje slovenski poslanci, ki pa so žal za slovenske nacionalne interese, za razširjanje slovenskih stališč in prepoznavnost naše države na splošno storili bistveno premalo. To je pred kratkim priznal tudi podpredsednik največje slovenske opozicijske stranke, ki je izjavil, da so slovenski poslanci mandat „prelenarili“.

Pred bližajočimi se volitvami moramo zato narediti vse, da bo v naslednjem mandatu Evropskega parlamenta sedel tudi vsaj en predstavnik Slovenske ljudske stranke, da se bo bolj kot doslej slišal tudi slovenski glas. Od zdaj naprej naj postane samoumevno, da bo v okviru najmočnejše poslanske skupine, Evropske ljudske stranke, deloval tudi poslanec istoimenske slovenske stranke, stranke s stoletno zgodovino in prve slovenske demokratične stranke.

Tim Neubauer

Srečanje SLS in Slovenske skupnosti v Gorici

Mednarodna aktivnost

Predsednik SLS Bojan Šrot se je skupaj z delegacijo SLS Koper - predsednico Olgo Franco, podpredsednikom Gregorjem Abramom ter članom Egonom Vatovcem - srečal s predstavniki Slovenske skupnosti v Italiji - deželnim tajnikom SSk Damijanom Terpinom, predsednikom pokrajinskega vodstva Silvanom Primožičem in pokrajinskim tajnikom Julijanom Čavdekom.

Pogovor je tekkel o problemih dvojezičnosti, krčenju finančnih sredstev za delovanje skupnosti, poudarili pa so dobre vezi z matično domovino. Ponosni so na vzpon in dosežke Slovenije v zadnjih petnajstih letih. Ti dosežki so nedvomno prispevali k večji cenjenosti Slovencev v Italiji na vseh področjih. Želijo, da se tesne vezi z matično domovino še bolj okrepijo in da ostanejo močna podpora vsem Slovincem v Italiji. Predsednica OO SLS Koper Olga Franca je poudarila lokalno povezanost s Slovenci v Trstu, Dolini, Mačkovljah in drugih slovenskih vaseh. V preteklih letih so sodelovali pri aktualnih problemih čezmejnega onesnaževanja, boja proti plinskim terminalom na kopnem in morju, prizadevanjem za razvoj kmečkega turizma in reševanju problematike agrarnih skupnosti.

Po uradnem srečanju je sledil novoletni sprejem v prijetni gostilni Devetak na Vrhu sv. Mihaela v sovodenjski občini pri Gorici, na katerem je kot osrednji slavnostni govornik sodeloval veliki slovenski pisatelj prof. Boris Pahor iz Trsta. Bojan Šrot je ponovno poudaril, da bomo še nadalje vztrajno podpirali prizadevanja Slovencev v Italiji za namestitve dvojezičnih tabel na avtocestnem kraku Moščenice/Trst, da bomo podpirali vse pozitivne politične rešitve v slovenskem parlamentu, ki vplivajo na njihovo delo in življenje ter da bomo intenzivirali medsebojna srečanja tako na centralni kot na lokalnih ravneh.

Besede prof. Borisa Pahorja, ki je med drugim izpostavil, da je za Slovenijo pomembno ohraniti celovitost Piranskega zaliva in teritorialnega izhoda Slovenije na odprto morje, so požele buren aplavz.

*Olga Franca
predsednica MO SLS Koper*

Ponovoletni sprejem je potekal v prijateljskem vzdušju.

Ponovoletnega srečanja v organizaciji Slovenske skupnosti v Gorici se je udeležil tudi veliki književnik Boris Pahor.

Gostitelji so delegacijo SLS popeljali tudi po Gorici.

Kratka zgodovina stranke SSk

Mednarodna aktivnost

Stranka Slovenska skupnost (SSk) je edina politična stranka, osnovana na narodni osnovi, ki samostojno predstavlja Slovence v Italiji. Sedanjo organizacijsko obliko in deželno razsežnost je dobila leta 1975, ko sta se na I. deželnem kongresu SSk 24. maja 1975 v Devinu združili Slovenska skupnost iz Trsta, ki je nastala leta 1962, in Slovenska skupnost iz Gorice, ki so jo ustanovili 1. marca 1975.

Samostojno politično nastopanje Slovencev v sedanjih mejah Italije pa temelji na bogatih izkušnjah, ki segajo v čase Avstro-Ogrske in predvojne Italije. V času fašizma je bilo slovensko politično delo prepovedano, takoj po drugi svetovni vojni pa se je spet obnovilo, ko so različne slovenske demokratično usmerjene skupine (Slovenska demokratska zveza, Slovenska krščansko socialna zveza, Skupina neodvisnih Slovencev, Slovenska katoliška skupnost, ...) začele aktivno nastopati. V tistih časih sta bili prisotni tudi samostojna slovenska levičarska politična organizacija na Goriškem in v videmski pokrajini ter slovensko-italijanska levičarska organizacija na Tržaškem, vendar sta se na podlagi direktiv slovenskega partijskega vodstva kmalu razpustili, člani pa so se vključili v vsedrjavne italijanske levičarske stranke. Skupno nastopanje strank demokratično usmerjenih Slovencev se je začelo po letu 1960. Skupna slovenska lista je prvič nastopila na tržaških občinskih volitvah leta 1962, leta 1964 pa so tržaške in goriške skupine oblikovale skupno listo za prve volitve v deželni svet Furlanije Julijske krajine.

Tako se je začela politična zgodovina slovenske skupnosti, ki je tesno povezana z uveljavljanjem pravic slovenske narodne skupnosti v Italiji. Za to si je SSk prizadevala predvsem prek svojih izvoljenih predstavnikov v različnih javnih ustanovah od občin do deželnega sveta Furlanije Julijske krajine. Vse te predstavnike je stranka morala izvoliti sama na podlagi podpore slovenskih ljudi. V Italiji namreč ni zakona, ki bi Slovincem zagotavljal prisotnost v javnih institucijah, kot so to parlament ter deželni, pokrajinski in občinski svet.

Slovenska skupnost je skoraj vedno izvolila svojega predstavnika v deželni svet Furlanije Julijske krajine ter v pokrajinska sveta Trsta in Gorice kot tudi v številne svete občin, v katerih živijo Slovenci. V letih 1993 in 1998 je SSk izpadla iz deželnega sveta zaradi novega volilnega zakona, ki je uvedel visok vstopni prag, ni pa predvidel nobenega zagotovljenega mesta oz. olajšave za narodne skupnosti. Odsotnost iz

deželnega sveta je trajala do leta 2003, ko je bil na podlagi novih volilnih pravil član SSk dr. Mirko Špacapan izvoljen v koaliciji z listo Marjetice. Njegovo prizadevanje v deželnem svetu je privedlo do tega, da je bil v novi deželni volilni zakon vključen poseben člen, ki slovenskim listam omogoča olajšave na volitvah. Na tej osnovi se je SSk aprila 2008 predstavila s samostojno listo in zgodovinskim simbolom

ter uspela zbrati 7.008 glasov (1,25 %) ter izvoliti v deželni svet Igorja Gabrovca.

SSk je v prejšnjih desetletjih odigrala neprecenljivo vlogo za slovensko narodno skupnost v Italiji in jo odigrava tudi danes. Neprestano opozarja na potrebe slovenske narodne skupnosti in posega v prid pravic, na katere Slovenci v Italiji še čakamo in jih italijanska država priznava po kapljicah. Učinek posegov žal ni tak, kot bi lahko bil, in to tudi zaradi ideološke razdeljenosti slovenske narodne skupnosti, kar se pozna predvsem na volitvah.

Odnosi z oblastmi v Republiki Sloveniji so se bistveno izboljšali po uvedbi večstrankarskega sistema, parlamentarne demokracije in osamosvojitvi. Še poseben pomen ima za SSk Zakon za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki ga je leta 2007 pripravila takratna vlada in ga je odobril Državni zbor RS. Na podlagi tega zakona je bil med drugim pri predsedstvu vlade ustanovljen Svet za Slovence v zamejstvu, v katerega je bil imenovan tudi deželni tajnik Slovenske skupnosti Damijan Terpin.

Julijan Čavdek

Predstavniki stranke Slovenska skupnost so predsedniku SLS Bojanu Šrotu, predsednici MO SLS Koper Olgi Franca in podpredsedniku MO SLS Koper Gregorju Abramcu med drugim na kratko orisali zgodovino svoje stranke, ki jo tu predstavljamo tudi vam.

Nova generacija SLS na YEPP seminarju v Atenah

Nova generacija SLS

Med 22. in 25. januarjem 2009 je bil v Atenah, grškem glavnem mestu, v organizaciji podmladka Evropske ljudske stranke (YEPP), seminar pod geslom „Evropske volitve 2009 - sodelovanje mladih“.

Glavna tema tridnevnega seminarja so bile prihajajoče volitve v Evropski parlament in vloga mladih v njih. Poudarjena je bila aktivna vloga mladih kot kandidatov na volitvah kakor tudi njihovo aktivno vključevanje v volilno kampanjo z željo približevanja pomena EU vsakemu mlademu prebivalcu EU. Čas, ki prihaja, je zelo pomemben za Slovenijo in za celotno EU, tako je na vseh nas odgovornost,

da bodo odločitve, ki jih sprejmemo v začetku junija, tista prava pot v varno in še bolj združeno evropsko prihodnost. Pomembnost seminarja se je kazala tudi z izbiro gostov. Tako nas je s svojim prihodom in govorom počastil grški predsednik vlade in predsednik največje grške stranke Nea Demokratia Konstantinos Karamanlis. O izzivih EU so nam med drugim predavali tudi grška zunanja ministrica Dora Bakoyanni, obrambni minister Evangelos Meimarakis, ministrica za delo, družino in socialne zadeve Fani Petralia ter predsednik podmladka stranke Nea Demokratia Giorgos Papanikolaou. Udeleženci seminarja smo bili deležni toplega sprejema v grškem parlamentu in pri županu Aten Nikitasu Kaklamaninsu.

Svet podmladka Evropske ljudske stranke je sprejel dokument „Odprtost družbe do sodelovanja mladih“. Prav tako so bile sprejete resolucije o krizi v Gazi, plinski krizi in odnosu EU do Moldavije.

Seminar v Atenah pa je bil tudi zadnje srečanje pred kongresom YEPP-a, ki bo aprila v Rimu, na katerem bo izvoljeno tudi novo vodstvo.

Slavko Vesenjak

Mednarodni tajnik NG SLS Slavko Vesenjak v družbi župana Aten Nikitasa Kaklamanisa.

Nagovor grške zunanje ministrice Dore Bakoyannis.

Na srečanju v Romuniji so se zbrali mladi iz držav jugovzhodne ter srednje Evrope.

IRI seminar v Romuniji

Sredi decembra 2008 je bil v Bukarešti seminar, ki ga je organiziral Mednarodni republikanski inštitut (International Republican Institute - IRI). Seminar je potekal pod naslovom »Izobraževanje desnosredinskih strank iz jugovzhodne in srednje Evrope za izvedbo kampanje«.

Na seminarju je bilo zelo pestro, saj smo se na njem zbrali mladi iz različnih držav in različnih starosti. Udeleženci seminarja so prihajali iz Hrvaške, Madžarske, Poljske, Bosne in Hercegovine, Bolgarije, Albanije, Madžarske, Makedonije, Srbije in Romunije.

Na seminarju smo imeli možnost poslušati in se učiti od najbolj znanih ameriških strokovnjakov za vodenje političnih kampanj, kot sta na primer Jamie Fisis in Jan Erik Surotchak. Med seboj smo izmenjali izkušnje preteklih volilnih kampanj in se prek skupinskih delavnic pripravljali na nove izzive, ki jih kampanja lahko prinese. Poučili smo se o namenu in uporabi vzorčnega glasovanja, kako oblikovati odmeven in uspešen slogan, kako pritegniti medije in sponzorje ter kako ustvariti za-

Pomen tenkočutnega negovanja strankarskega podmladka

Avtorica prispevka je aktivno sodelovala pri delu na srečanju.

nimiv in odmeven videooglas. Najbolj zanimivi so se mi zdeli predstavljeni pozitivni učinki, ki jih lahko stranka ali kandidat na volitvah doseže z uporabo negativne kampanje. Ostali prisotni pa so poudarili, da se po njihovih izkušnjah negativna kampanja prej izkaže kot breme in ne kot korist kandidat/stranke.

Seminar je bil zelo poučen in koristen; ob večerih zabaven in družaben. V treh dneh smo se naučili veliko uporabnih stvari in veččin, ki jih bomo kot mladi voditelji v prihodnosti zagotovo uporabili pri vodenju svoje lastne politične kampanje, sama pa bom marsikatero praktično informacijo za boljše organiziranost in vodenje kampanje delila tudi z vodstvom kampanje SLS na prihajajočih evropskih volitvah.

Zala Matjašič

Novo generacijo načeloma združujejo člani SLS v starosti med 18 in 30 let. V generacijskem smislu to pomeni mlade, večinoma študente, v poznejši fazi iskalce prve zaposlitve in reševalce stanovanjskega problema. Glede na izkušnje je dejstvo, da je dobro delujoč občinski odbor SLS nujni predpogoj za dobro delovanje OO podmladka.

Podmladek ima poslanstvo združevanja mladih iz vse Slovenije, ki jim je blizu SLS, ima poslanstvo izobraževanja in usposabljanja za javno delovanje ter omogoča kadrovske obnove strankarske organizacije iz lastnih vrst (staranje in umiranje je naraven proces).

Kontinuirano vključevanje mladih v stranko in njihovo združevanje pod formalnim okriljem podmladka je v prvi vrsti strateški interes matične stranke same. Mladi so edini pravi kadrovske potencial, ki ga SLS lahko oblikuje, pripravi in vključi v svoje vrste. Ne gre poudarjati, da stranka sicer ima možnost pridobivati kadre in posameznike za izpostavljenosti mesta (vse od predsednikov KS do ministrov) prosto »na trgu«, a se je že večkrat do zdaj pokazalo, da le izjemoma to niso kratkoročne in nezanesljive rešitve. Zagotovo je nekdo, ki se je recimo 10 let »kalil« znotraj SLS, spoznaval ljudi in razmišljanja ter ponotranjal vrednote, lahko bolj verodostojen, motiviran in zanesljiv nosilec izročila in tradicije, kot enako sposoben posameznik, ki »prileti« od zunaj.

V interesu stranke je, da mlade pridobivamo tako regionalno kot stanovsko enakomerno na vseh področjih, saj to zagotavlja prisotnost in poznavanje okolja in družbe v najširšem smislu, kar bi morala biti za klasično ljudsko stranko najpomembnejša naloga.

Čuti se, da mladi pogrešajo formalizirano obliko znotrajstrankarskega izobraževanja, v okviru katerega bi spoznavali vsebino, zgodovino in prakso delovanja stranke ter njenih delov in organov. Mladi se imajo sicer možnost preko Nove generacije, ki ima status nacionalne mladinske organizacije, vključevati v neformalna izobraževanja in usposabljanja za mladino, ki so na voljo v okviru Mladinskega sveta Slovenije in lokalnih mladinskih svetov, vendar se tam ne da pridobiti specifičnega znanja in izročila, ki je bogastvo SLS.

V SLS je še vedno premalo tradicije dela s podmladkom, saj iz objektivnih razlogov večina starejših predstavnikov oz. funkcionarjev stranke ni imela lastne izkušnje aktivnega sodelovanja v podmladku. Koneckoncev so samo SKZ leta 1988 ustanovili praktično mladi ob pomoči posameznih profesorjev.

Zelo aktivno in javno prikazano znotrajstrankarsko delovanje predstavnikov podmladka v smislu znotrajstrankarske frakcije je v slovenskem političnem prostoru, pa tudi sicer, praviloma izjema in se pojavlja samo v nestabilnih ali pre malo vsebinskih obdobjih matičnih strank. Podmladek predstavlja v prvi vrsti »investicijo« za naprej, omogoča kadrovske obnove strankarske organizacije iz lastnih vrst, obenem pa skrbi za usposabljanje perspektivnih, izobraženih in strokovno podkovanih mladih ljudi, ki morajo predstavljati prihodnost stranke.

Tudi v duhu takega razmišljanja mora imeti, statutarno gledano, podmladek drugačen status kot druge zveze, klubi in gibanja v SLS. Na mlade v stranki naj se ne gleda kot na »konkurenta pri ljubicu«, ampak kot na »naslednika na kmetiji«, zato mora biti na nek način bolj v interesu stranke, da ima organiziran, uspešen in perspektiven podmladek, drugotnega pomena oz. šele posredno pa je tudi v interesu mladih, da so člani SLS oz. podmladka.

Rok Ravnikar
predsednik Nove generacije SLS

Delo Nove generacije SLS v preteklem mandatu

V prvi polovici mandata smo v Novi generaciji SLS izpeljali nekaj projektov na lokalni in državni ravni. Organizacija je delovala dokaj homogeno in vsi njeni predstavniki smo imeli pred sabo le eno misel, in sicer da je Nova generacija SLS tista, ki mora biti razpoznavna na političnem parketu podmladkov, v razmerju do matične stranke pa mora biti, kadar je potrebno, kritična, v veliki meri pa opora pri njenem delu. Prišle so državnozborske volitve, z njimi pa velik izziv za članice in člane naše politične mladinske organizacije. Kot podmladek stranke SLS smo želeli stranki pomagati po najboljših močeh, zato se je marsikdo od naših članic in članov aktivno vključil v predvolilno borbo, pri tem pridobil marsikatero izkušnjo, z osebnega vidika pa podaril nekaj mesecev svojega dragocenega časa stranki in idealom, v katere verjame. Rezultat na volitvah je bil za marsikoga hladen tuš, vendar strast in ideja, ki je v mladih srcih vedno na prvem mestu, preživi - ne glede na rezultat.

Ker je volja za napredek organizacije preživela, lahko ob pametnem ravnanju protagonistov preživi oziroma ponovno zaživi tudi organizacija. Bistven korak prihodnosti bo povezovanje vseh »zdravih« in močnih gradnikov naše organizacije. Uspeti nam mora združiti moči, se prenehati ukvarjati s parcialnimi interesi znotraj podmladka in zasedati mesto na prestolu slovenske mladinske politike.

Za zaključek bi dejal, da imamo voljo, moč, velik človeški potencial, manjka nam samo še malo zdrave kmečke pameti, pa bomo organizacija, o kateri se bo govorilo po vsej Sloveniji.

Bor Zgonc
predsednik Sveta Nove generacije SLS

Dve leti v Novi generaciji SLS

Ko se danes ozrem nazaj skozi pretekli mandat Nove generacije, me prevevajo mešani občutki. Bilo so trenutki, polni navdušenja, kot tudi velikih razočaranj. Nova generacija je bila najbolj dinamičen del SLS, ki je tudi največ obetal. To navdušenje je v drugem letu mandata usahnilo. Težko je določiti razlog. Mogoče nam je zmanjkalo izkušenj ali v ključnem trenutku nismo bili deležni podpore starejših. Je namesto nam bila dana možnost nekemu drugemu? Prav gotovo so parlamentarne volitve znamenovale politično dogajanje tako v NG kot SLS. Kongres NG, ki je bil v Markovcih pri Ptujju, nas je navdal z veliko optimizma, saj sta nam takratni predsednik stranke Janez Podobnik in vodja Poslanske skupine SLS Jakob Presečnik javno obljubila, da se bosta zavzela za kandidate za volitve v Državni zbor RS iz vrst NG. Na kongres matične stranke smo se dobro pripravili ter dobili ogromno zaupanje predstavnikov iz vse Slovenije. Sam sem bil izvoljen v svet stranke. Zaradi uspeha na kongresu je bilo razočaranje toliko večje, ker se velika izvolitev mladih v organe SLS kasneje ni odrazila v delovanju SLS. Imeli smo kar nekaj izjemno talentiranih posameznikov, ki so zoreli zadnja leta in bi jim morala biti dana večja teža, da bi se prekalili, izmerili in pridobili prepotrebne izkušnje. Kot že nič kolikokrat se je znova potrdilo, da v življenju ni nič podarjeno. Srčnost in neobremenjenost pa je tisto, kar imamo mladi, in s čimer lahko prepričamo. Sam sem ponosen, da je SLS na zadnjih državnozborskih volitvah na mojem domačem volišču prejel 70% glasov. Dejstvo je, da smo mladi in mladost nenehen vir upanja in energije. V zadnjem letu so člani Nove generacije na Dolenjskem prevzeli pobudo v NG ter organizirali izjemno kakovosten večdnevni tabor, ki so se ga udeležili mladi iz vseh koncev Slovenije. Poseben poudarek je bil namenjen spominu na 20. obletnico Slovenske kmečke zveze. Korenine in pomen ustanoviteljev Slovenske kmečke zveze je tisto, o čemer danes premalo govorimo oz. se jih premalo zavedamo. Na redni letni ekskurziji v Budimpešti konec leta pa je bilo vzdušje že tako kot v najboljših časih.

Bolj kot preteklo delovanje me zanima prihodnje delovanje Nove generacije. Glavni izziv je, kako izvoliti vodstvo, ki bo peljalo NG naprej. Predsednik mora biti nekdo, ki bo s svojim načinom delovanja drugim za zgled, ki bo povezovalen, ki se bo vedno zavzel za mlade. Da bo svojo

vlogo razumel predvsem kot predajanje drugim. Imamo takšnega?

Mladi smo pogosto zrcalo starejšim. Mnogokrat smo vest stranki. Prav je, da nam je dovoljeno več in da si upamo iti kdaj tudi do roba (ali čez). Kdor ne mara mladih ali se od njih čuti ogroženega, ne deluje iskreno, in povzroča SLS več škode kot koristi. V to sem prepričan. Sam si želim sožitja med generacijami znotraj SLS. Da boste prvoborci tekmovali med seboj, kdo bo ustvaril boljše naslednike in politike, ki bodo sposobni nekoč (kmalu) dobiti realne bitke in prevzeti odgovornost, ne pa, da bo prevladala logika, da je treba mlade pregnati in jim priskutiti politiko, še preden resno stopijo vanjo. Želim, da se nam dopušča avtonomnost, ki je predpogoj, da bodo v NG vstopili mladi, ki imajo v družbi že določeno težo in bodo uvideli, da lahko prek NG izražajo svoje poglede in prepričanja.

Ob ustanovnem sklicu organov NG upam, da se bomo med sabo začutili in da nam bo takoj jasno, da nas povezujejo vrednote: Družina, Ljubezen, Osebna rast, Pravičnost, Poštenost, Odgovornost, Slovenstvo, Jezik in da to, kar nas povezuje, želimo pokazati celotni Sloveniji. Če nam bo to uspelo, bo SLS lahko kmalu spet postala največja stranka. Če že ne v odstotkih, pa po verodostojnosti. Verodostojnost in notranja enotnost pa je predpogoj za nadaljnjo rast in krepitev. Verjamem v mladost in SLS in prepričan sem, da če bomo združili vse potenciale, lahko kmalu vrnemo SLS na pota stare slave.

Tibor Voroš ml.
podpredsednik Nove generacije SLS

Tudi otrok mora biti odgovoren do svojih staršev

Spomladansko čiščenje

V prejšnji številki časopisa SLS Odmev se je eden od predstavnikov Nove generacije SLS dotaknil odnosa, ki ga ima naša družba do študentov in njihovih vsakodnevnih izzivov. Sam pa želim osvetliti nekatere bolj temeljne odnose. V mislih imam odnose, ki v veliki meri spominjajo na odnose v družini, na odnose med starši in otroci. Prevedeno v življenje naše stranke, torej na odnos med Slovensko ljudsko stranko in njenim podmladkom.

Kot podpredsednik podmladka SLS sem ob pričetku mandata verjel, da je naloga podmladka izkoristiti priložnost v političnem delovanju, ki ti ga ponuja stranka, spoznati politične izkušnje, ki so jih pridobili naši predhodniki ter tudi upravičiti zaupanje stranke skozi politični aktivizem in nesebično pomoč stranki, ko jo ta potrebuje.

Povedano drugače, verjel sem, da bo delovanje podmladka podobno delovanju družine, kjer veljajo nenapisana pravila o pravicah in obveznostih, ki veljajo med starši in njihovimi otroci.

In ker se trenutnemu vodstvu podmladka SLS, kamor sodim tudi sam, izteka mandat, je prav, da par vrstic namenim nekakšni inventuri, ali bolje rečeno, spomladanskemu čiščenju.

Iztekajoči mandat sta zaznamovala dva ključna trenutka: pridobljene ugodnosti in priložnosti ter neizpolnjena pričakovanja. Morda se slednje sliši malce nenavadno, a kot podpredsednik podmladka SLS sem lahko spoznal delovanje podmladka tudi nekoliko drugače.

Naš mandat so zagotovo zaznamovale številne priložnosti, ki nam jih je, kakor mati svojemu otroku, ponudila SLS. V ključnih trenutkih po zadnjem kongresu SLS je bila našemu predstavniku zaupana funkcija glavnega tajnika stranke, člani podmladka pa so bili s podporo članstva SLS izvoljeni v številne organe stranke. Priložnosti smo dobili tudi na številnih področjih, ki niso strogo omejena zgolj na politično življenje, saj je marsikdo iz vrst podmladka dobil priložnost, da se izkaže tudi na strokovnem področju pri izgradnji svoje poklicne kariere. Materialno in logistično pomoč pri delovanju podmladka nam je vedno zagotavljala stranka, nekako tako, kakor starši nudijo svojemu otroku streho nad glavo in možnost za lasten razvoj. Za vse naštetu se kot podpredsednik podmladka lahko stranki in njenemu

vodstvu samo zahvalim, saj nam je zaupala veliko več kot katerakoli druga politična stranka nudi svojim podmladkom.

A seveda so tukaj tudi pričakovanja. Pričakovanja Slovenske ljudske stranke in tudi pričakovanja samega članstva v podmladku SLS. Najprej se je treba zazreti vase, zato je prav, da osvetlim pričakovanja samega podmladka. Funkcionalnost podmladka in njegova uspešnost se prične z informiranjem. Za to so v veliki meri odgovorni organi podmladka, predvsem Izvršilni odbor in predsednik podmladka kot najbolj odgovorni za delovanje organov podmladka. Zadnji IO podmladka sega tako dolgo nazaj, da več ne znam priklicati v spomin, kdaj je to bilo, a sem brez pretiravanja prepričan, da so nekateri člani IO vmes že postali starši, njihovi otroci pa že skorajda shodili in spregovorili. Toliko o ažurnosti.

S tem, ko je predsednik podmladka SLS skočil v večje čevlje in nastopil funkcijo glavnega tajnika stranke, se ne bi smelo pozabiti na podmladek ter z neaktivnostjo in morda tudi zavestno dovoliti, da je podmladek konstantno v neki »pat poziciji«.

Osebo vidim v tej nefunkcionalnosti podmladka na državni ravni predvsem izgubljene priložnosti, kjer bi se lahko odzvali na številne politične diskusije, ki so se pojavljale. Tako je podmladek SLS v medijih na državni ravni preprosto izginil in politične teme, kot so izgradnja džamije, bolonjska reforma študija in številne druge teme preprosto švigile mimo nas. Drugi del omenjenega lahko pričnem z utemeljenimi pričakovanji stranke, torej tistim, kar starši pričakujejo od svojih otrok.

Veliko teh pričakovanj je bilo v času pred zadnjimi državnoborskimi volitvami, ki so ključnega pomena za vsako stranko, ki se želi ukvarjati s politiko na prvovrstni ravni, kamor SLS zagotovo sodi. Tako kot so vsi člani SLS naprezali sile za dober rezultat naših kandidatov, je to bilo pričakovati od vseh njenih članov podmladka. Mnogi člani podmladka so bili tudi kandidati na volitvah v svojih okrajih, a nekateri (častni) člani podmladka so svojo energijo raje usmerjali v nagajanje vodstvu SLS s samovšečnimi medijskimi nastopi ter širjenju preplaha med člani in volivci SLS. Skrivanje za krščanskimi vrednotami na tej točki ni nikakršno opravičilo! Z velikim časovnim zamikom so določeni člani podmladka le prisluhnili namigom

tajništva SLS za mreženje članstva po spletnih portalih (čeprav bi takšno pobudo prej pričakovali od »otroka«, ne od »mame«), saj smo tako pozabili nagovoriti marsikaterega mladega volivca, ki ima zagotovo soroden pogled na življenje kot SLS. Fotografiranje ob Eriki Žnidaršič na Piramidi in povečevanje tega je že zamujena priložnost, dragi prijatelji!

Najbrž je sedaj prepozno opozarjati, da je nesprejemljivo, da se nekateri člani podmladka tudi sramujejo svojih korenin, ki segajo v Slovensko ljudsko stranko!

Opravičujem se vsem članom naše stranke, ki so na sestankih MO Ljubljana morali poslušati besede, da se je lepše skrivati za besedo Nova Generacija kakor za besedami podmladek Slovenske ljudske stranke!

A ta prispevek vendarle želim končati z nekoliko bolj vzpodbudnimi besedami. Prihaja namreč spomladanski čas, ko narava prebuja svoje čute in se pripravlja na novo življenje. Čas je za spomladansko čiščenje in očiščenje. Morda je naključje, morda pa tudi ne, da je pred vrati kongres podmladka SLS, kjer bo odgovornost za priložnosti in pričakovanja prevzelo novo vodstvo podmladka, ki mu lahko želimo uspešen mandat – takšen, kjer bodo člani lahko zoreli in napredovali kakor tudi nudili svojo energijo in mladostniški zanos celotni SLS. Le tako bo lahko Slovenska ljudska stranka zaživela kot zaokrožena celota kakor živi tudi družina z vsemi svojimi člani.

Aleksandar Jovanović
podpredsednik Nove generacije SLS

Tudi v družini moramo spoštovati človekove pravice

Slovenska ženska zveza pri SLS

Med največje pridobitve človeštva nove dobe gotovo sodi pred šestdesetimi leti sprejeta Splošna deklaracija o človekovih pravicah. Šele v zadnjem času pa se tudi pri nas poskuša to področje urejati na najbolj občutljivem področju - v življenju družine.

Družina kot temeljna skupnost predstavlja varno okolje, ki omogoča preskrbljenost glede osnovnih bioloških, psiholoških in socialnih potreb. Ko družina ne deluje kot varno okolje, največjo škodo utrpijo njeni najranljivejši člani, med katere gotovo sodijo otroci. Vsak človek naj bi (začel in končal) živel svoje srečno življenje v varnem zavetju družine. Ob zadnjem popisu prebivalstva leta 2002 je bilo v Sloveniji približno 428.000 vseh družin.

Mnoge družine pa na žalost niso srečne in njeni člani niso vedno varni pred nasiljem. Nasilje v družini je zato tudi splošni družbeni problem, saj posega na področje temeljnih človekovih pravic. Nasilje v družini je lahko prisotno ne glede na socialno-ekonomski položaj, starost, etnično pripadnost ali druge osebne okoliščine družinskih članov. Resolucija o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini je strateški dokument, ki ga je država dolžna sprejeti na podlagi že sprejetega zakona z istim naslovom.

V osnutku nacionalnega programa so določeni cilji, ukrepi ter ključni nosilci politik za preprečevanje in zmanjševanje pojava nasilja v družini v Sloveniji za obdobje od leta 2009 do 2014. Kot temeljna cilja dokumenta sta zapisana dva: povezati ukrepe različnih resorjev ter zagotoviti učinkovito izvajanje aktivnosti za zmanjšanje nasilja v družini, in sicer tako na ravni prepoznavanja kot tudi preprečevanja nasilja v družini. Konkretna naloga in aktivnosti za doseganje ciljev in izvajanje posameznih ukrepov bodo opredeljene v akcijskih načrtih (12. člen ZNPD), ki bodo izdelani vsaki dve leti

in bodo tudi natančno določali časovne roke ter načine izvedbe posameznih aktivnosti.

Že v fazi osnutka so članice Slovenske ženske zveze oblikovale nekaj mnenj in pripomb. Predvsem so opozorile, da je potrebno bolj izdelati in dosledneje izvajati ozaveščanje in preprečevanje nasilja. Opozorile so, da je največji in najpogostejši problem pri usklajenem in interventnem delovanju vseh institucij, ki bi morale delovati v takih primerih. Centri za socialno delo, policija, tožilstvo, sodišča, šole, vrtci, zdravstvo so premalo povezani in prepočasi ter neuskajano delujejo tako pri odkrivanju kot pri končnih odločitvah. Predvsem centri za socialno delo so po mnenju nekaterih premalo strokovno usposobljeni za hitro ukrepanje.

Žrtev se praviloma sama težko in res v skrajni sili odloči za kakršnokoli pomoč s strani države, kajti vse gre prepočasi, neuskajano in tudi velikokrat za reševanje situacije na nekompleksen in za žrtev težak način.

Program je v bistvu dober in zajema vse oblike nasilja. Namenu in ciljem programa

je predvsem moč očitati, da ne sledijo naslovu v dovolj veliki meri v smislu preprečevanja. Večina programa je namreč namenjena odkrivanju in odpravljanju posledic takih dejanj. Gotovo da tudi kaznovanje storilcev in že samo prepoznavanje nasilja vpliva na zmanjšanje in na ozaveščanje družbe. Seveda pa bi morali največ narediti za preprečitev in se truditi za to, da žrtev in posledic nasilja v družini ne bi bilo. Ali je to sploh dosegljivo? Vredno je poskusiti. Ozaveščanje in vzgoja za družino bi se morala pričeti že v vrtcih in osnovni šoli. Pripraviti bi morali državni preventivni program vzgoje in izobraževanja in ga uvesti v vrtce in osnovne šole za otroke skupaj s starši. Določiti vsebine o vrstah nasilja, kdo je žrtev in kdo povzročitelj, kaj je v mejah normalnega in kaj je patološko.

V kurikule vrtcev, osnovnih in srednjih šol bi morali vključiti vsebine življenja in komunikacije v družini, v kurikule višjih razredov osnovnih šol in srednjih šol pa vključiti vsebinsko priprave za zakon.

NASILJE V DRUŽINAH V ŠTEVILKAH:

Čeprav raziskave kažejo, da so najpogostejše žrtve nasilja v družini ženske in otroci, se nacionalni program ne omejuje samo na njihovo varstvo, ampak zajema tudi varstvo moških žrtev, zlorabe nad starejšimi družinskimi člani in zlorabe nad osebami z gibalnimi, senzornimi in intelektualnimi ovirami.

Preglednica 1: Število osumljencev in žrtev kaznivih dejanj s področja nasilja v družini v obdobju 2000 - 2007

Leto	Št. osumljencev	Št. žrtev
2000	1.199	1.392
2001	1.447	1.670
2002	1.656	1.974
2003	1.878	2.251
2004	1.941	2.284
2005	2.110	2.413
2006	2.103	2.450
2007	2.289	2.714

Koristni so tudi podatki o tem, v kakšnem odnosu sta bila žrtev in osumljenec. Kot lahko vidimo v Preglednici 2, je bilo največ zabeleženih nasilnih dejanj v vseh osmih letih prav med obstoječimi in nekdanjimi partnerji. Z leti se povečuje tudi število prijavljenih nasilnih dejanj staršev oziroma skrbnikov otrok.

Preglednica 2: Odnos osumljencev do žrtev kaznivih dejanj s področja nasilja v družini v obdobju 2000 - 2007

Odnos osumljencev do žrtev	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Bivši zakonec, partner	/	/	/	/	293	606	678	1.496
Zakonec, partner	772	1025	1115	1.427	1.169	1.156	1.115	1.258
Starš oziroma skrbnik	178	202	263	589	392	445	460	758
Otrok, posvojenec, pastorek	291	394	481	488	456	437	466	515
Rejenec	5	3	4	2	14	4	3	1
Rejnik	5	4	3	4	4	5	4	2
Ostali sorodniki	316	398	477	491	442	489	440	478

* preglednice so iz predloga Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini 2009 - 2014

Nada Skuk

Klub SP pri SLS

Prisotni na seji Kluba SP so se med drugim pogovarjali tudi o koriščenju evropskih sredstev.

Klub SP pri SLS je na zadnji seji 10. februarja 2009 v prostorih stranke na Beethovnovi 4 obravnaval možnosti koriščenja sredstev EU in domačih spodbud obrtnikom in podjetnikom, ki imajo vedno večje probleme pri zagotavljanju finančnih sredstev za redno dejavnost in investicije.

Pridružil se nam je tudi poslanec SLS v DS RS Guido Kres, ki nam je ponudil podporo in sodelovanje s Klubom podjetnikov v državnem zboru.

Dogovorili smo se za širše srečanje podjetnikov, obrtnikov in ponudnikov aktivnosti, ki bo 9. marca 2009 ob 16. uri v Domžalah.

Vabljeni k sodelovanju!

*Vincenc Perne, ing.
predsednik Kluba SP pri SLS*

V pomladnem mesecu marcu ob svetovnem dnevu žena, še posebej pa ob prihajajočem materinskem dnevu, iskrene čestitke vsem dekletom, mamam, babicam, ženam, vnukinjam, hčerkam, vsem članicam SŽZ in SLS ter vsem sodelavkam, ki s svojim delom bogatite delo stranke in naše vsakdanje življenje.

Želim vam veliko sreče in osebnega zadovoljstva!

*Nada Skuk
predsednica SŽZ*

Klub SP in Občinski odbor SLS Domžale

vabita na tematsko srečanje z naslovom

»Možnosti pridobitve nepovratnih sredstev za razvoj podjetništva«,

**v ponedeljek, 9. marca 2009, ob 16.00 uri
v Domžalskem domu
(bivša knjižnica Domžale - blizu banke),
Ljubljanska 58, Domžale.**

PROGRAM:

1. Kako pridobiti nepovratna sredstva iz EU - Predstavitev razpisov Slovenskega podjetniškega sklada – Ministrstva RS za gospodarstvo (strokovnjaki iz Centra za razvoj Litija)
2. Kako se pridobi nepovratna sredstva – primer iz prakse (Terme Snovik)
3. Aktualne gospodarske razmere – ukrepi vlade
4. Mnenja, pobude, predlogi

Vabljeni vsi zainteresirani!

*Vincenc Perne, predsednik Kluba SP pri SLS
Jakob Smolnikar, predsednik OO SLS Domžale*

Informacije in vnaprejšnji predlogi:

Justina Koprivšek, (GSM: 041 643 200)

Slovenska narodna zveza pri SLS

Po več kot enajstletnih prizadevanjih (prvi zbornik o slovensko-hrvaški meji je bil izdan leta 1998) SLS, še posebej SNZ pri SLS in Zavoda 25. junij, ter po trikratni vložitvi Resolucije o meji med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško v DZ RS je na predlog SLS Državni zbor RS dne 18. februarja 2009 sprejel Sklep o zaščiti slovenskih interesov pri vključevanju Hrvaške v NATO.

Sklep, še posebno zadnji odstavek, vključuje tudi najpomembnejšo vsebino omenjene resolucije in pomeni zaščito najvitalnejših slovenskih interesov, ko gre za iskanje pravične rešitve mejne problematike.

Sklep, sprejet na 3. izredni seji Izvršilnega odbora SLS, 2. marca 2009:

IO SLS izrekel pohvalo Poslanski skupini SLS in Zavodu 25. junij

IO SLS izreka pohvalo delu celotne Poslanske skupine SLS za aktivno delovanje v okviru Izredne seje Državnega zbora RS, ki je potekala 18. 2. 2009, in na kateri je Državni zbor RS na pobudo SLS sprejel Sklep o zaščiti slovenskih interesov pri vključevanju Hrvaške v NATO. Enako pohvalo se izreka tudi Zavodu 25. junij in ekipi strokovnjakov. S sprejemom tega sklepa v DZ RS je SLS dosegla zgodovinski uspeh pri svojem zavzemanju za zaščito nacionalnih interesov – zaščito slovenskega ozemlja in morja.

Sklep o zaščiti slovenskih interesov pri vključevanju Hrvaške v NATO

Republika Slovenija ugotavlja, da meja na kopnem in na morju med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško, kljub vztrajnim naporom Republike Slovenije za rešitev tega vprašanja, še ni dokončno in sporazumno ugotovljena oziroma določena. K spoštovanju stanja na meji med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško na dan 25. 6. 1991 sta se vladi obeh držav zavezali tudi s skupno bri-
onsko izjavo, ki je bila podpisana 10. junija 2005.

Republika Hrvaška je, kljub zavezi obeh strani, da bosta do dokončne in sporazumne rešitve mejnega vprašanja spoštovali stanje na dan osamosvojitve, storila številna enostranska dejanja in sprejela pravne akte, s katerimi spreminja ozemeljski status quo na dan osamosvojitve in tako poskuša prejudicirati rešitev mejnega vprašanja.

Sklep, sprejet na 3. izredni seji Izvršilnega odbora SLS, 2. marca 2009:

IO SLS: S sprejetjem sklepa Državnega zbora RS so zaščiteni slovenski interesi

IO SLS verjame, da sprejem Sklepa o zaščiti slovenskih interesov pri vključevanju Hrvaške v NATO v Državnem zboru RS zagotavlja zaščito nacionalnih interesov Slovenije in posledično ocenjuje, da referendumске aktivnosti niso potrebne, pod pogojem, da se bo sklep Državnega zbora RS izvrševal.

Republika Slovenija zaradi zaščite slovenskih interesov ob pristopanju Republike Hrvaške k severnoatlantski pogodbi opozarja, da zavrača poskuse kršitve ozemeljske celovitosti Republike Slovenije ter spreminjanje stanja na kopnem in na morju na dan 25. 6. 1991, ko so slovenski organi izvajali pristojnosti med drugim tudi v zaselkih na levem bregu Dragonje, na ozemljih na levem bregu Mure pri Hotizi ter ko je Republika Slovenija imela teritorialni stik z odprtim morjem in je izvajala jurisdikcijo nad celotnim Piranskim zalivom.

Slovenska narodna zveza pri SLS

Marjan Podobnik

»Kakšno je vaše mnenje o mediaciji kot obliki reševanja spora med Slovenijo in Hrvaško?«

»Ocenjujem, da je mediacija ena od možnih oblik. Večkrat smo povedali, kaj bi bilo treba pri tem izpostaviti. V prvi vrsti dejstvo, da se o ozemlju in morju, ki je bilo ob osamosvojitvi slovensko, nihče v imenu Slovenije nima pravice pogajati, niti to ne more biti predmet mednarodne arbitraže, razsojanja mednarodnega sodišča ali mediacije. Rad pa bi rekel še eno stvar, ki ima drugačna izhodišča, a vanjo trdno verjamem. Edina mediacija, edina arbitraža, ki je dejansko zavezujoča in ki bo pripeljala do rešitve in ta rešitev bo absolutna, je na neki način upoštevanje tega, kar je tudi božja volja. Mislim, da drži to, kar mi je pred kratkim rekel neki duhovnik: 'Slovenci se bomo morali bolj zavedati, da to, kar smo dosegli - da smo se ohranili kot narod, da nam je bila dana taka priložnost, da imamo kot majhen narod svojo državo, da smo preživeli vse silne preizkušnje v preteklosti - ni bilo predvsem zasluga naše moči same po sebi, ampak da je tudi vera v božjo previdnost mnogih generacij Slovencev k temu odločilno pripomogla. Če se tudi v bodoče ne bomo zavedali, da so naše moči omejene in da moramo gledati tudi s temi očmi, potem bomo slej ko prej prišli do zaključkov, ki bodo napačni. Naše moči so omejene, omejene so tudi moči drugih, če se vprašamo v skladu s pregovorom 'človek obrača, Bog pa obrne'. Nikoli ne smemo biti žaljivi do sosednjega naroda, do sosednje države, nikoli jim ne smemo pripisovati negativnih želja a priori. Iskati moramo tisto, kar je pozitivno, kar je v skladu s tem našim prepričanjem. Velja pa tudi drug slovenski pregovor 'pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal'. Se pravi, da moramo tudi sami narediti to, kar je naša dolžnost, jasno in odkrito predstaviti naša stališča, zraven pa jasno pokazati, da to ni želja, da naredimo nekaj slabega nekomu drugemu, ampak da želimo priti na čisto in da tisto, kar nam pripada, naj bo naše, kar pripada nekomu drugemu, pa naj bo njihovo.«

vir: Radio Ognjišče, 13. februarja 2009

Poslanska skupina SLS je v proceduro v Državni zbor Republike Slovenije Resolucijo o meji med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško vložila kar trikrat:

5. junij 2001: Resolucija o meji med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško v Istri in na morju, predlagatelj: skupina poslancev (prvopodpisani: Stanislav Brenčič)

10. julij 2006: Resolucija o meji med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško, predlagatelj: skupina poslancev (prvopodpisani: Josip Bajc)

28. oktober 2008: Resolucija o meji med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško, predlagatelj: skupina poslancev (prvopodpisani: Jakob Presečnik)

Publikacije na temo slovensko-hrvaške meje, ki sta jih izdala SNZ pri SLS in Zavod 25. junij

Slovenska narodna zveza pri SLS

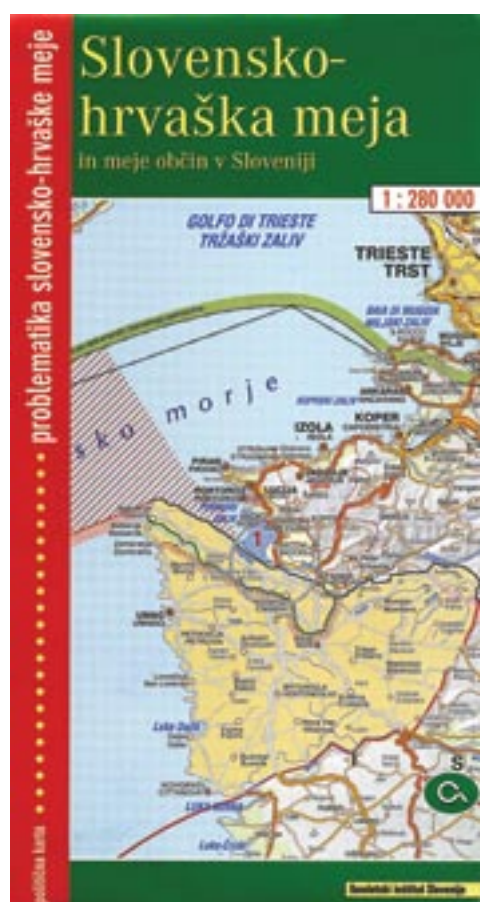
Slovensko-hrvaška meja v Istri, 1998

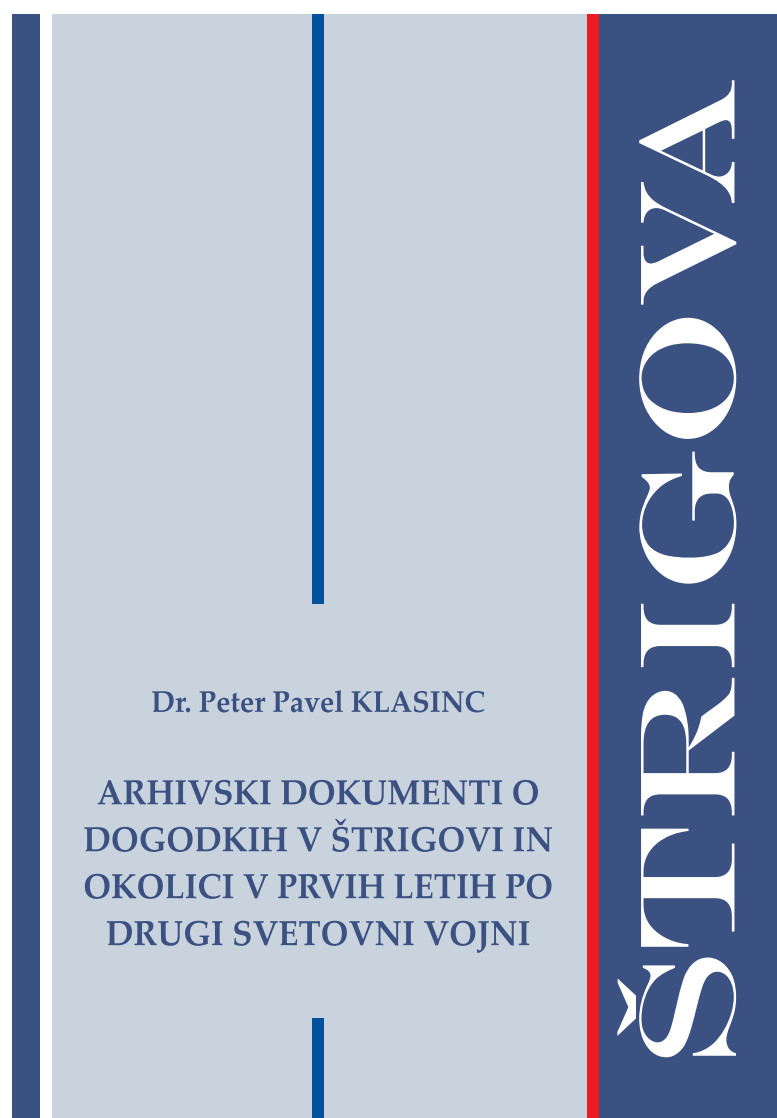
Slovensko-hrvaška meja v Istri, 2004

The Slovenian-Croatian border in Istria, 2005

Zemljevid Slovensko-hrvaška meja – problematika slovensko-hrvaške meje, 2007

Štrigova – arhivski dokumenti o dogodkih v Štrigovi in okolici v prvih letih po drugi svetovni vojni, 2009

V pripravi pa sta še dve publikaciji:

- Stanje 25. 6. 1991 v Slovenski Istri in na morju
- NDH v okolici Brežic

Izhodišča za ozemeljsko razmejitev med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško

Prof. dr. France Bučar

I.
Meja med ozemljem Republike Slovenije in Republike Hrvaške doslej ni bila določena niti z mednarodnopravno obvezujočim aktom niti z medsebojnim dogovorom med republikama.

II.
Zgodovinsko je kot nesporno mednarodno priznana obstajala meja med kronovinami avstrijskega cesarstva (Cisleitanija) in Ogrsko kraljevino, zamejujoč tudi ozemlja, poseljena s Slovenci, ki so danes del ozemlja Republike Slovenije. Ta meja se v odnosu do Hrvaške skozi stoletja niti demografsko niti formalnopravno ni spremenila in tudi po razpadu Avstroogrskega cesarstva ni bila predmet mednarodnih revizij. Zato je kot nespremenjena lahko izhodišče za dokončno razmejitev med republikama.

III.
Celotno ozemlje Istre in Slovenskega Primorja, vključno s kvarnerskimi otoki, je po koncu beneške republike spadalo v okvir avstrijske Vojvodine Kranjske, in bilo po prvi svetovni vojni okupirano s strani republike Italije. Do konca druge svetovne vojne, tudi ko je Hrvaška kot NDH sodelovala kot partner v nacistični koaliciji, ni bila Istra nikoli v zgodovini del hrvaškega ozemlja. Na temelju pariške mirovne pogodbe iz leta 1947 je ozemlje Istre in Slovenskega Primorja, razen Svobodnega tržaškega ozemlja, pripadlo Jugoslaviji. Kot del Jugoslavije tako Hrvaška nima pravnega naslova, da si kot ena njenih naslednic prisvaja izključno pravico jurisdikcije nad celotno Istro. Dokler ni izpeljan mednarodni ali intrajugoslovanski postopek sukcesije po razdružitvi

Jugoslavije, je njena uprava nad Istro prehodno de facto upravljanje brez trajnega pravnega mandata. Status prehodne začasne ureditve obvelja tudi po sprejetju Mnenja št. 3 in 7 Badinterjeve arbitražne komisije (1992, 1993).

Delitev ozemlja Istre v okviru Jugoslavije med Slovenijo in Hrvaško je mednarodnopravno irelevantna, ker je bila izvedena brez pravnih podlag celo v okviru jugoslovanske pravne ureditve in to na temelju osebnih odločitev komunističnih hierarhov ter brez pristanka prebivalstva, ki so ga te odločitve zadevale. To velja tudi za Zono B, ki je bila po Memorandumu o soglasju (1954) vrnjena Jugoslaviji in kjer sta bila pod angloameriško upravo uradna jezika slovenščina in italijanščina, ne pa hrvaščina.

IV.
K ozemlju obmorske države spada tudi njeno priobalno morje s pravico do pristopa v mednarodne vode. Prebivalci Istre in Slovenskega Primorja so to pravico skozi stoletja nemoteno uživali celo ne glede na formalno vključenost v tuje državne tvorbe.

Ta pravica in stvarna možnost njenega uživanja je za prebivalstvo tega območja eksistencialnega pomena in za Slovenijo bistvena sestavina njene državnosti. Zato se Slovenija tej pravici v nobenem primeru ne more odpovedati.

Hrvaško odrekanje Sloveniji pravice pristopa do odprtega morja s sklicevanjem na njeno teritorialno zaprtost temelji na okoliščinah, ki jih je Hrvaška sama ustvarila s tem, da si je prisvojila ozemlja, do katerih enostransko nima pravice. Tako početje predstavlja akt uzurpacije v nasprotju z mednarodnim pravom.

V.
Republika Hrvaška ima po narodnostnem kriteriju nesporno pravico do

delov Istre, kjer pretežno živi hrvaško prebivalstvo. Po istem načelu ima enako pravico tudi Republika Slovenija do delov, kjer živi pretežno slovensko prebivalstvo. V obeh primerih na temelju pravice do samoodločbe.

Za ozemeljsko razmejitev med republikama je zato potrebno predhodno izvesti referendum na vseh območjih, kjer to zahtevata ena ali druga stran.

Pravico do odločanja na referendumu imajo avtohtoni prebivalci slovenskega ali italijanskega državljanstva in njih zakoniti potomci, ki so imeli stalno bivališče na območju referenduma na dan uveljavitve pariške mirovne pogodbe iz leta 1947.

VI.
Odnosi med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško zgodovinsko niso obremenjeni z nikakršnimi interesnimi protislovji, ki bi ovirali dobrososedsko sodelovanje ali nasprotovali sodelovanju tudi v okviru širših evropskih integracij, predvsem EU.

To interesno skladnost je danes resno ogrozilo razhajanje v stališčih glede nerešenih vprašanj o ozemeljski razmejitvi med republikama po njuni državni osamosvojitvi. Slovenija smatra, da nadaljevanje takega stanja onemogoča sodelovanje obeh držav tudi na drugih področjih, še posebej, ker bi se z vstopom Hrvaške v EU konzerviralo kot trajni izvor in generator novih nesoglasij z mednarodnim soglasjem. Slovenija zato v interesu obeh držav in interesu same EU vztraja na nujnosti, da se ta nerazrešena mejna vprašanja razrešijo še pred vstopom Hrvaške v EU.

IO SLS je na svoji 3. izredni seji Izvršilnega odbora SLS v ponedeljek, 2. marca 2009, podprl stališča prof. dr. Franceta Bučarja, navedena v prispevku »Izhodišča za ozemeljsko razmejitev med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško«.

Dr. France Prešeren, za mlade doktor fig!

Klub kulturnikov pri SLS

Slovenski kulturni praznik, Prešernov dan je letos slavil okroglo 160-letnico.

France Prešeren ni bil samo največji slovenski pesnik, pač pa pesnik evropskih razsežnosti, velik človekoljub, prijatelj, v mladosti odličen študent in tudi izjemen domači učitelj.

Doktorski naziv – doktor prava – je prejel 27. marca 1828 na dunajski univerzi.

Ker je študiral na Dunaju, je bil vpet v takratne napredne evropske kulturne in intelektualne kroge. To okolje mu je trajno vtisnilo evropsko širino ter nepozabni pečat njegovim mislim, mislim samostojno mislečega Slovenca.

Mnogokrat nam France Prešeren na nek način predstavlja skoraj sveto, brezmadežno, genialno, nadzemsko podobo. A bil je običajen človek z vsemi značajskimi lastnostmi.

Kljub temu gre za izjemno osebnost, za osebnost s kulturnopolitično vizijo, lahko bi rekli z močno življenjsko, civilizacijsko vizijo.

Že v zgodnji mladosti, kot dijak, je rad zahajal v družbo

ljubljskih kulturnikov, ki je že takrat veljala za ozko elito. Prešeren je tako postajal naš literarni zaklad, kar je še danes. Pri Prešernu gre za izjemno oster um, ki ga takratna domača dežela, niti Ljubljana, nista zmogli razumeti. Gre za osebo s potenco evropskega misleca, daleč pred svojim časom, kar v ozkih, nekoliko zatohlih sredinah pogosto ne pade na plodna tla.

Za Franceta Prešerna je bil Bog poosebljenost najvišjega, vrhovnega stvarstva, ki je ustvaril vse na zemlji, tudi Slovence. **Slovinci smo zato po neki naravni poti po Prešernovem razmišljanju božji narod, slovenski jezik pa je po Prešernu božji jezik!**

Slovenska himna, Prešernova Zdravljica, je politični manifest, v katerem zelo aktualno, preroško ugotavlja: »Ne vrag, le sosed bo mejak!«

Ker je o Prešernu ohranjenih mnogo biografskih zapisov, lahko ugotavljamo, da gre za

zelo nadarjenega, klenega, duhovitega, veselega človeka, s pogledom, uprtim daleč v prihodnost.

Veliko o njem in o njegovi topli človeški naravi pove preprost podatek, da je imel rad otroke, ki jih je zalagal s figami, zato so ga ti klicali Doktor Fig. Danes pa je smisel praznovanja Prešernovega dne v tem, da mlade rodove spodbuja k razmišljanju in ustvarjalnosti.

Dr. France Prešeren je za slovenstvo in slovensko kulturo naredil ogromno, zato smo ponosni nanj in na njegovo delo.

Neizmerna povezanost z njegovim likom, delom in duhom, ki se je izkazala v dolgi slovenski zgodovini v najbolj usodnih trenutkih, pa nas je s dr. Francetom Prešernom povezala za vedno.

*Gabrijela Biserka Šertel
predsednica
Kluba kulturnikov pri SLS*

Upokojenci vedno dober

Zveza upokojencev pri SLS

Upokojenci so starejši ljudje, ki so že nekoliko pozabljeni, vendar ne toliko, da bi na naslednjih volitvah pozabili, kdo jih je naplahal in ogoljufal.

Bogdan Bradač, predsednik Zveze upokojencev pri Slovenski ljudski stranki, se je 29. januarja 2009 udeležil skupnega sestanka, na katerem sta sodelovala tudi Ivan Bizjak, predsednik Kluba seniork in seniorjev pri Slovenski demokratični stranki, in Franc Slak, predsednik Zveze seniorjev pri Novi Sloveniji. Tema sestanka je bila izjava predsednika DeSUS Karla Erjavca, da imajo slovenski upokojenci politično stranko, ki zagovarja njihove interese v Državnem zboru RS. Kot je po končanem sestanku povedal predsednik Zveze upokojencev pri SLS Bogdan Bradač, so udeleženci sestanka seniorskih organizacij SLS, SDS in NSi sprejeli skupno izjavo, v kateri sicer pozdravljajo omenjeno izjavo predsednika DeSUS Karla Erjavca, vendar opozarjajo, da dejstva in stališča DeSUS to zanikajo. Tako si upokojenci želijo, da bi tudi druge stranke zastopale njihove interese v Državnem zboru RS.

Zveza upokojencev pri SLS, Klub seniork in seniorjev pri SDS in Zveza seniorjev pri NSi ugotavljajo, da dosedanja stališča DeSUS v DZ in javnosti zanikajo trditev gospoda Erjavca. Ob tem navajamo nekaj dejstev: DeSUS, ki bi naj zastopal interese upokojencev v DZ RS, je s svojim glasovanjem v podporo reforme pokojninske zakonodaje Ropove vlade samo v času od leta 2000 do leta 2004 opeharil upokojence

Predstavniki Kluba kulturnikov pri SLS so se udeležili recitala dramskih igralcev pred Prešernovim spomenikom.

Zveza upokojencev pri SLS se dejavno slovenskih upokojenk in upokojencev.

imajo še spomin

Razmišljanja ob slovenskem kulturnem prazniku

Iz dela in življenja županov SLS

za dve in pol pokojnini ter za toliko znižal osnovo za letno usklajevanje pokojnin vsem upokojencem za ves čas do tega trenutka in tudi vnaprej. Prav tako DeSUS ne vztraja več na dodatku k pokojninam, manjšim od 500 evrov, in se pri tem sklicuje na gospodarsko stanje. Toda pozablja, da je ob podpisu koalicijske pogodbe že vsak normalen človek vedel za gospodarsko recesijo, še veliko bolj bi se moral tega zavedati politik, ki je povrh še predsednik stranke, ki želi zastopati interese upokojencev. Med volilno kampanjo za volitve v DZ RS 2008 je predsednik DeSUS Karel Erjavec poskušal pridobiti dodatne glasove tako, da je obljubljal najnižjo pokojnino 1000 evrov in s tem zapeljal vse lahkoverne upokojence, zlasti pa tiste z nižjimi pokojninami, da so glasovali za DeSUS in si s temi obljubami zagotovil neverjeten volilni uspeh, saj je skoraj podvojil število poslancev DeSUS v DZ (od 4 na 7). Zveza upokojencev pri SLS tako skupaj s Klubom seniorjev in seniorok pri SDS in Zvezo seniorjev pri NSi poudarja, da so veseli vsake stranke, ki zastopa interese upokojencev v DZ RS. Zveza upokojencev pri SLS, Klub seniorjev in seniorok pri SDS in Zveza seniorjev pri NSi ob tem naprošajo, da naj tega ne počnejo z lažnimi obljubami in ukinjanjem že obstoječih pravic. Sporočajo tudi, da so upokojenci res starejši ljudje, ki so že nekoliko pozabljivi, vendar ne toliko, da bi na naslednjih volitvah pozabili, kdo jih je naplahtal in ogoljufal.

ZU pri SLS

vključuje v reševanje vsakdanjih tegob

Dan, ki nas spominja na večnost vzvišenega duha in velikega dela, je priložnost, da ozavestimo pomen našega velikega pesnika in globokega misleca Franceta Prešerna - za ohranjanje samobitnosti in etične vitalnosti slovenskega ljudstva. Zgodovina človeštva nenehno potrjuje, da nam sreče ne zagotavljajo kazalci navidezne uspešnosti, kot so materialne dobrine, denar, družbeni položaj in podobno. Človek je večplastno bitje in mora uravnovešeno zadovoljevati eksistencialne in duhovne potrebe. Le kot duhovno in estetsko bitje se človek nenehno izpopolnjuje in dosega občutek smiselnosti življenja ter ustvarja potomcem pogoje za spodobno življenje.

V času, ko del človeštva tava po labirintih potrošniških zablod in razčlovečene zabave, drugi del pa se bojuje za golo preživetje, Slovenke in Slovenci uveljavljamo spodobne življenjske programe. Prihajajoča globalna gospodarska kriza je predvsem posledica nižanja

etičnih meril, torej duhovne krize, zato manj prizadeva ljudstva z višjimi etičnimi standardi. Zasluga za naše pravilno razumevanje življenja gre v veliki meri Francetu Prešernu in drugim velikim sinovom slovenskega ljudstva. Njihove umetnine univerzalnega pomena od nekdaj krepijo v slovenskem ljudstvu občutek za pravičnost in prave vrednote. In so še naprej najzanesljivejši življenjski kašipot. Od tod naš dolg do Prešerna in drugih velikanih slovenskega duha.

Za zagotavljanje višje kakovosti življenja in za ohranjanje nacionalne kulture želim poudariti pomen ljudskega izročila in ljubiteljske kulture. V družbi se tega premalo zavedamo. Ljudsko izročilo moramo ohranjati - kot pričo prehojene poti, kot pečat slovenskosti. V tem pa je velikanska vloga prostovoljnih društev in združenj. Pevski zbori, folklorne skupine, glasbeni orkestri in druga številna društva, ki delujejo na območju naše občine - zagotovo jih dobro poznate - bistveno prispe-

vajo k ohranjanju omenjenih lepih znamenj slovenskosti. Obenem pa zagotavljajo smiselno zabavo - koristno izkoriščanje prostega časa.

Ko pogledamo našo knjižnico, opremljenost naših šol, urejenost naših krajev, ko se spomnimo vseh kulturno-umetniških in zabavnih dogodkov na območju občine, ko vidimo, kaj vse počnejo številna naša društva, si upam trditi, da se bivajoči v naši občini zavedamo dolga do Prešerna. In da smo odgovorni do življenja. Prepričan sem, da bomo s skupnimi močmi ta plemeniti Prešernov duh še naprej krepili. V dobro vseh.

Janez Ribič
župan občine Duplek

Sprejet proračun Občine Duplek za leto 2009

Občinski svet Občine Duplek je 3. februarja 2009 v drugi obravnavi sprejel proračun za leto 2009.

V občini Duplek načrtujemo za leto 2009 6.456.158,00 evrov prihodkov ter 6.698.670,00 evrov odhodkov. Razlika bo pokrita iz ostanka sredstev preteklega leta in iz naslova zadolževanja. Precej proračunskih sredstev je namenjenih investicijam. Sredstva bomo vlagali predvsem v projekte, ki so sofinancirani iz evropskih skladov. Tako bomo nadaljevali že v letu 2008 začeti projekt »Obnova lokalne ceste Dupleški vrh« z obnovo in izgradnjo vse infrastrukture (vodovod,

kanalizacija, javna razsvetljava, pločniki), za katerega bo namenjenih 1,5 milijona evrov. Projekt se bo izvajal tudi v letu 2010.

Drugi večji projekt, sofinanciran iz evropskih skladov, pa je celovita oskrba severovzhodne Slovenije s pitno vodo. Projekt, ki se bo izvajal v več občinah, se bo v občini Duplek pričel na območju Zgornjega Dupleka, v letu 2010 pa se bo gradnja vodovoda nadaljevala v Koreni in Žikarjah.

V letu 2009 se bo zaključil tudi projekt »Zamenjava vodovodnih cevovodov zaradi zmanjšanja vodnih izgub na območju občine Duplek«. Zamenjanih

je bilo nekaj več kot 10 km vodovodnih cevi. Investicijo smo sicer izvedli že v letu 2008, del plačila v višini 135.000,00 evrov pa bo zapadel v leto 2009.

V občini Duplek bomo letos vlagali tudi v kulturne in izobraževalne objekte. Predvidena je obnova kulturnega doma v Koreni ter pričetek izgradnje nadomestnega objekta za vrtec v Zgornjem Dupleku.

V občini Duplek se zavedamo, da nas čaka še veliko dela - tako s pridobivanjem sredstev kot tudi z izvajanjem investicij.

Občina Duplek
Urad župana

Iz dela in življenja županov SLS

Župan Franc Bogovič sprejel častne sestre na ponovoletnem srečanju

Župan občine Krško se je v januarju srečal z osemnajstimi duhovniki in častnimi sestrami, ki svoje pastoralno delo opravljajo na območju občine Krško. Tradicionalno ponovoletno srečanje je bilo tudi tokrat priložnost za pogovor o delu in načrtih ter področjih sodelovanja. Zaključili so ga z ugotovitvijo, da je potrebno pogovore o krizi nadomestiti z bolj optimističnimi temami, vero in upanjem v življenje.

Franc Bogovič v pogovoru s častnima sestrama (avtorica fotografije: Petra Rep Bunetič)

V Krškem sprejeli najvišji proračun v zgodovini občine

Občinski svet Občine Krško je konec januarja sprejel 61,8 milijona evrov vreden proračun za leto 2009. Gre za daleč najvišji proračun v zgodovini te lokalne skupnosti.

Več kot polovica bo namenjena za investicije na področjih gospodarske infrastrukture, gospodarskih in družbenih

dejavnosti. »Res je, da živimo v času, ko kondicija slovenskega gospodarstva ni najboljša in so pogovori o krizi pogosti, a na Občini Krško kljub temu načrtujemo in razmišljamo optimistično ter ambiciozno,« je ob sprejetju poudaril **župan Franc Bogovič**. Razlog za tako visok proračun se skriva

v izjemni uspešnosti krške občinske uprave, ki je v zadnjih letih uspela s številnimi dobro pripravljenimi projekti prepričati na razpisih za pridobitev evropskega in državnega denarja. Delež transfernih prihodkov znaša namreč skoraj 18 milijonov evrov.

Snovalci in uresničevalci zahtevnega finančnega dokumenta za leto 2009 - občinska uprava Občine Krško.

Podpisali pogodbo za sofinanciranje projekta »Mladinsko-turistični kulturni center Krško«

Minister za šolstvo in šport dr. Igor Lukšič je januarja z direktorji mladinskih centrov, ki so uspešno kandidirali na javnem razpisu, podpisal pogodbo za sofinanciranje investicij v mladinsko turistično infrastrukturo. Med njimi je tudi Mladinski center Krško, ki je na razpisu prejel 800.000 evrov.

Za izvedbo 1,8 milijona vredne investicije bo preostali milijon evrov prispevala Občina Krško. **Župan Franc Bogovič** je povedal, da želijo v občini spodbuditi in nadgraditi mladinsko dejavnost in vzpostaviti ustrezne nastanitvene kapacitete za razvoj mladinskega turizma.

Povabljeni v Škofjo Loko – v pasijonsko mesto

Škofja Loka je mesto z dolgo in bogato kulturno zgodovino. Ustvarjanje ljudi s teh krajev na spodnjem Gorenjskem je bilo pomembno za izoblikovanje naše slovenske zavesti in samozavesti. Na to sem kot dolgoletni župan občine Škofja Loka še posebej ponosen.

Brižinski spomeniki - prvo besedilo, napisano v slovenskem jeziku, - so bili odkriti v zapuščini freisingškega škofa Abrahama, prvega loškega zemljiškega gospoda. To pomeni, da so bile prve besede, zapisane v slovenščini, namenjene prav nam, Ločanom! V okolici Škofje Loke, v Poljanski in Selški dolini so bile naslikane tiste najbolj znamenite podobe slovenstva, ki jih občudujemo še danes. Prav tu so nastali znameniti Groharjev "Sejalec", "Loka v snegu", pa "Pomlad" in seveda "Macesen", ...

V letu 1721 pa je v našem mestu nastalo tudi prvo gledališko besedilo v slovenščini. Škofjeloški pasijon patra kapucina Romualda Marušiča iz leta 1721 je najstarejše v celoti ohranjeno dramsko besedilo v slovenskem jeziku ter izjemna priča srednjeveške-baročne

dramatizacije in tedanjega govornega jezika.

Leta 1999 je prav z odločilno podporo občine Škofja Loka po dolgih letih prišlo do njegove ponovne uprizoritve. Režiser Marjan Kokalj je to izjemno pasijonsko igro postavil v izvorni, povsem avtentični obliki. Pasijon smo igrali tudi v jubilejnem letu 2000 in skupaj si ga je ogledalo več kot 50.000 gledalcev. Verjamem, da ste ga videli tudi mnogi od vas. Leto 2009 pa je pri nas v Loki vnovič pasijonsko leto, saj se bo v letošnjem postnem času po ulicah našega starodavnega mesta ponovno odvila ta imenitna pasijonska procesija. V prvih dneh letošnje pomladi si bomo tako lahko v živo ogledali podobe Kristusovega trpljenja in odrešenja. Kristusov križev pot je tako neposreden in tako univerzalen, da lahko nagovori vsakogar

od nas, tudi – in predvsem – v teh kriznih časih, v času izgubljenega smisla...

Ta procesijska predstava je resnično nekaj posebnega, saj v njej nadvse zavzeto sodelujejo ljubiteljski igralci iz Škofje Loke in okolice. Verjemite - 600 igralcev, 60 konjenikov in drugih sodelujočih ustvari čisto posebno energijo, posebno praznično vzdušje, ki ga v tem pasijonskem času živi in diha naše mesto in kar občutijo tudi gledalci in obiskovalci. Najboljši rezultati se vedno pokažejo prav takrat, ko vsi skupaj zaigramo kot složen in uglašen igralski ansambel.

Na to sem kot župan Škofje Loke še posebej ponosen, tako kot sem vesel, da smo z nedavno postavitvijo stalne zbirke, posvečene škofjeloškemu pasijonu v knjižnici Kapucinskega samostana, kjer skrbno hranijo originalni rokopis, to dragoceno delo približali ljudem.

Vse lepo vabim, da nas to pomlad v velikonočnem času obiščete na eni od 12 predstav škofjeloškega pasijona, ki se bodo zvrstile med 27. marcem in 26. aprilom.

Ustvarjalci te velike ulične predstave vas pričakujejo - tako kot pisane ulice in trgi starodavne Škofje Loke.

Igor Draksler
župan Občine Škofja Loka

Brezžični internet v Mariboru

Mestna občina Maribor je v okviru projekta E-mesto vzpostavila brezplačno brezžično internetno omrežje in s tem mesto Maribor priključila sodobnim informacijskim mestom po Evropi in svetu. Cilj tega projekta je uporabnikom (dijakom, študentom, turistom in vsem občankam in občanom) ponuditi brezplačni in brezžični dostop do interneta prek vseh naprav, ki vsebujejo brezžične vmesnike po standardu 802.11 b/g (prenosniki, mobilni telefoni, dlančniki).

V prvi fazi je v mestnem jedru postavljenih osem vstopnih točk – sedež Mestne občine Maribor, I. gimnazija, Grajski trg, Turistični informacijski center, nogometni stadion Ljudski vrt, Slomškov trg, Glavni trg in Elektro Maribor ter dve ločeni vstopni točki pod Pohorjem (vsaka vstopna točka lahko sprejme do 50 uporabnikov).

Povezava z internetom je urejena na podlagi sodelovanja z mariborskimi kabelskimi operaterji, ki so podprli omenjeni projekt. Da ne bi posegali v ponudbo internetnih ponudnikov, je podatkovni promet časovno omejen (vsak uporabnik je lahko prijavljen na internet največ dve uri na dan), omejena pa je tudi hitrost prenosa podatkov do 256 kbit/s.

MO SLS Maribor

<p>Škofja Loka, od 28. marca do 19. aprila 2009</p>	<p>člba sobota: 28. marec 2009 od 20.00 uri</p>	<p>črna nedelja: 5. april 2009 od 18.00 uri</p>
	<p>člba nedelja: 29. marec 2009 od 18.00 uri</p>	<p>velikonočni ponedeljek: 13. april 2009 od 18.00 uri</p>
	<p>svetni petek (loška predstava): 3. april 2009 od 18.00 uri</p>	<p>črna sobota: 18. april 2009 od 20.00 uri</p>
	<p>črna sobota: 4. april 2009 od 20.00 uri</p>	<p>črna nedelja: 19. april 2009 od 18.00 uri</p>
	<p>Prodajna mesta vstopnic: Pasijonska pisarna, Mestni trg 34, 4220 Škofja Loka, LTO - Blegoš, bencinski servisi Petrol, trgovine Big bang, turistične poslovalnice Alpetour in Kompas, ter vsa ostala prodajna mesta prodajne mreže Eventim.</p>	

Sanader: »Ne bomo se pogajali na račun ozemlja.« Okupiranega!

Dober dan EU! Komu?
Sanaderju?

Sanader kot stara plošča nenehno ponavlja stavek: »Ne bomo se pogajali na račun ozemlja.« Pri tem izpušča najpomembnejšo besedo »okupiranega«.

Hrvati se pač ne bodo pogajali na račun okupiranega ozemlja. Ozemlja, zaseženega Sloveniji. Upajmo, da mora postati to jasno vsem članicam UE. Hrvati okupiranih ozemelj ne dajo! O tem se ne bodo več pogovarjali. Pri žalostni zgodbi z južnimi sosedi moti nevarna dikcija, ki se je prijela v slovenskih medijih in pri politikih ki nepravilno pravi: »slovensko hrvaški mejni spor«.

Bodimo pošteni do sebe in do Evrope in pravilno recimo: »Hrvaška okupacij SLOVENSKEGA OZEMLJA!« Kakšen spor vendar? Ne gre za nikakršen spor. Hrvaška okupacija je teritorialna agresija in pika! To ni spor. Gre za vedno globljo hrvaško okupacijo delov slovenskega ozemlja. To je nesporno!

Sporno je, da slovenske oblasti pravilno ne definirajo dejanskega stanja in ne zaščitijo slovenskega ozemlja in slovenskega morja. To pa je zelo sporno! Naši mediji pa popačeno dikcijo »mejnega spora« brez lastne pameti nekritično ponavljajo. Slovenska država ne vdira na ozemlje sosednje države Hrvaške!

Sporno je tudi to, da je nekdanji notranji minister Dragutin Mate, po rodu Hrvat, na slovenskem ozemlju preprečil izvršitev sklepa slovenskega sodišča. To je zelo sporno in je mogoče pojmovati kot najvišjo aroganco in izdajo

slovenskih nacionalnih interesov. Gre za nedopustno ignoriranje slovenske zakonodaje in slovenskega ter evropskega pravnega reda.

Joško Joras je nekoč dejal: »Ne obsojam Hrvatov, ki si prizadevajo in iščejo v nečednih dejanjih svoj interes, zelo zamerim slovenskim oblastem, da ne zaščitijo našega, slovenskega ozemlja!«.

Sanaderjeva diplomatska ofenziva po EU je zato vredna vse pozornosti. Sanader zna prodajati. Vse. Tudi neresnice. Z leporečnim besedičenjem, pri čemer resnica in zgodovinska dejstva ne pomenijo nič, ter s premišljenimi prijemi želi očarati in vzbuditi simpatije EU. Četudi troši neresnice in puhlice, ki jih bo z lahkoto že danes, kaj šele jutri demantiral.

Mešetarjenje je edino, kar hrvaška politika dobro obvlada. Mešetarjenje z vsem. »Naši politiki niso vredni ene fige«, mi je te dni ogorčeno rekel ugleden meščan.

Saj res. Skoraj bi pozabila. Danes sem bila na trgu. Zahotelo se mi je fig in sem jih kupila. Grške fige, torej fige iz EU so bile lepe, velike in slastne. S sladko in dišečo sredico. Zraven so bile na stojnici po enako visoki ceni blede, nekajkrat manjše, prhke in skoraj nesladke fige ter praznega okusa iz sosednje Hrvaške.

Gabrijela Biserka Šertel
predsednica
Kluba kulturnikov pri SLS

Možnosti za pridobitev sredstev za razvoj kmetijstva in podeželja

V januarju je Občinski odbor SLS Domžale organiziral predavanje in razpravo z naslovom »Možnosti za pridobitev sredstev za razvoj kmetijstva in podeželja«. Zbralo se je veliko število poslušalcev in pozneje tudi aktivnih razpravljavcev. Gostja Mihaela Logar, strokovnjakinja in poznavalka tega področja, je izčrpno predstavila možnosti pridobitve sredstev.

Skupni programski dokument »Program kmetijstva in razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007 – 2013« predstavlja osnovo za črpanje finančnih sredstev tudi iz Evropskega kmetijskega sklada. Cilj je uravnotežen razvoj podeželskih območij Slovenije, ki upošteva razvojne potrebe in možnosti slovenskega podeželja. Prednostne naloge posameznih osi PRP 2007 – 2013 se izvajajo v okviru štirih osi. V praksi gre za usposabljanje, prestrukturiranje in spodbujanje inovativnosti v kmetijstvu in gozdarstvu ter dvig kakovosti kmetijske proizvodnje in proizvodov. V drugi točki gre za podporo ohranjanju kmetovanja in spodbujanje okolju prijazne kmetijske prakse, v tretji za diverzifikacijo podeželskega gospodarstva, izboljšanje kakovosti življenja na podeželju in odpiranje novih delovnih mest na podeželju, pristop Leader pa spodbuja odločanje o razvoju posameznih podeželskih območij po načelu »od spodaj navzgor«. Za vsak posamezen ukrep Ministrstvo RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano objavi razpis s pogoji, postopki za dodelitev sredstev, meril, potrebni dokazili itd. Prva izplačila finančnih sredstev za ukrepe PRP 2007 – 2013 so bila že v letu 2007 in se nadaljujejo v naslednja leta. Zbrani smo po razpravi sprejeli tudi konkretne predloge, ki smo jih skupaj z listo prisotnosti posredovali vsem, ki sooblikujejo ustrezno slovensko kmetijsko politiko.

SKLEPI IN PREDLOGI:

1. **Izplačilo podpor** naj bo časovno pod enakimi pogoji kot v drugih državah EU (do konca novembra tekočega leta).
2. Določila **Zakona o upravnem postopku morajo veljati tudi za AKTRP** razen v primeru, da je v Zakonu o kmetijstvu določeno drugače.
3. Predpisi, ki se objavljajo, naj bodo dobro premišljeni in usklajeni s socialnimi partnerji, da jih **ne bomo kar naprej spreminjali**.
4. **Obžalujemo nizko zainteresiranost izpostav Kmetijske svetovalne službe**, prav tako ugotavljamo, da kmetje niso dovolj seznanjeni s predpisi in aktualnimi razpisi, kar mora biti tudi pomembno delo svetovalcev.
5. **Nujna je poenostavitev razpisov**. Še vedno se zahtevajo dokazila, ki jih kmetje ne morejo pridobiti, ker jih za kmetijstvo nihče ne izdaja.
6. Potrebno je znižanje praga točk za vstopne pogoje pri ukrepu »Posodabljanje kmetijskih gospodarstev«, saj smo **kmetje osrednje Slovenije pri točkovanju usodno prikrajšani**.
7. Umestitev v osrednjeslovensko območje **za hribovite predele ni ustrezna in je za ohranitev podeželja škodljiva**.
8. **Dejavnosti LAS je treba predstaviti vsem**, ki so potencialni sodelavci in partnerji na podeželju.
9. Vse vsebinske pripombe naj se **realizirajo že do objave razpisov v letu po uredbi 2009**.

Justina Koprivšek,
Rok Ravnikar

Uvodoma je prisotne in goste pozdravil predsednik OO SLS Domžale Jakob Smolnikar.

Varovanje zasebnosti na delovnem mestu

Plinski terminali v Sloveniji in njeni sosesčini: mednarodna problemska konferenca v Ljubljani

Predsednica MO SLS Koper Olga Franca se je v sodelovanju s Poslansko skupino SLS udeležila konference, ki jo je organizirala mednarodna okoljska organizacija ALPE ADRIA GREEN. Plinska kriza med Rusijo in Ukrajino je vnovič opogumila načrtovalce plinskih terminalov v Tržaškem zalivu in Kopru. Ob tem smo se seznanili o smiselnosti izgradnje plinovoda skozi Slovenijo za potrebe Italije, o alternativnih rešitvah ter o nameranih ukrepih slovenske politike pri načrtovanju izgradnje plinskega terminala na otoku Krku na hrvaški strani.

Jasno smo ponovno povedali: **NE ZA PLINSKE TERMINALE V KOPRU!** MO SLS KOPER bo podprl tudi referendumsko pobudo, če bo treba.

Plinski terminali sodijo na odprto morje, daleč stran od obale. Ohraniti moramo naše morje, ne smemo se izpostavljati tveganju in nevarnostim prevoza in uplinjevanja zemeljskega plina ter onesnaževanju okolja in manj znanim vplivom na življenje ljudi, rastlin in živali. V Tržaškem zalivu in Kopru ni varnostnih, prometnih in okoljskih pogojev za varno obratovanje plinskih terminalov in pristajanje plinskih tankerjev (možen je prihod tudi do 200 tankerjev letno!).

Olga Franca je poslancema Francu Juriju in dr. Luku Juriju postavila vprašanja o aktivnostih, ki jih je izvajal bivši minister za okolje in prostor Janez Podobnik – priprava dokumentacije za tožbe pred evropskim sodiščem zaradi presoje čezmejnih vplivov na okolje v zadevi gradnje plinskih terminalov v Žavljah v Italiji ter vprašanje o umeščanju plinskih terminalov v luški prostor. Žal na konferenci ni bilo predstavnika ministrstva za okolje in prostor, tako je ostalo prvo vprašanje nepojasnjeno. Znano je, da je prejšnja vlada pod pritiskom javnosti, okoljevarstvenih organizacij, prizadetih lokalnih oblasti in drugih nasprotovala načrtovanju plinskih terminalov in pričela s pripravo dokumentacije za vložitev tožbe. Sedanja vlada se o tem vprašanju še ni izrekla, čeprav so bile največje stranke sedanje koalicije v prejšnjem mandatu glasne nasprotnice plinskih terminalov v Tržaškem zalivu. Pozvala je tudi predstavnike kapitala, podjetje TGE Gas Engineering, da prebivalcem Obale predstavijo svoje načrte. Le tako bodo lahko na lastna ušesa slišali: NE ZA PLINSKE TERMINALE.

Strinjamo se s predlogom konference, da vse tri države severnega Jadrana - Slovenija, Italija in Hrvaška preučijo in sprejmejo državne energetske načrte in da skupno pristopijo k energetski in okoljski strategiji severnega Jadrana.

MO SLS Koper

Predsednica MO SLS Koper Olga Franca se je v začetku februarja udeležila predavanja dr. Mira Cerarja, profesorja s Prave fakultete v Ljubljani in svetovalca Državnega zbora RS, ki je gostoval na raziskovalnem seminarju Fakultete za management v Kopru.

Dr. Miro Cerar je poudaril, da je zasebnost velika vrednota, potrebujemo jo vsi, ker smo nepopolni. Delavec ima pravico do zasebnosti tudi na delovnem mestu, delodajalec je dolžan pravico do zasebnosti spoštovati, saj je zaposleni v prvi vrsti ČLOVEK. Za zbiranje in obdelavo osebnih podatkov o zaposlenem na delovnem mestu morajo obstajati pravne podlage (zakoni) ali njegovo pisno privoljenje. Osebnih podatkov je kateri koli podatek, ki se nanaša na posameznika in ga identificira. Občutljivi osebni podatki pa so zdravstveno stanje, versko, rasno in politično prepričanje, zato delodajalec nima neomejenega nadzora nad delodajalčevo elektronsko pošto, tipkovnico (sistemi danes že beležijo vse, kar zapišemo, četudi zbrisemo!), brskanjem po spletu, telefonskimi pogovori, ravno tako ni vedno upravičen video nadzor, snemanje v prostoru, prisluškovanje, preizkus alkoholiziranosti (delavec ima vedno pravico, da testiranje odkloni), nadzor nad gibanjem (lokacijo) delavca v poslovni stavbi ali na službenem potovanju (v tujini se že pojavljajo možnosti vgradnje čipa v telo, ki spremlja vsako gibanje), GPS nadzora nad gibanjem službenega

vozila, osebnostnega in psihološkega testiranja, analize pisave pri grafologu, nadzora nad prehrano ter raziskovanja osebnostnih lastnosti. Pomembno je, da se delavec zaveda pravnih možnosti, ki jih ima ob nezakonitih posegih v njegovo zasebnost, kot je denimo prijava informacijski pooblaščenki, inšpektorju za delo in sodno varstvo. V praksi se relativno pogosto dogaja, da delodajalec prisili delavca, da podpiše »biano« izjavo o prenehanju pogodbe o zaposlitvi in/ali ženskam vsili izjavo, da nekaj časa ne bodo zanosile. Taka dejanja so nezakonita, delavec pa je upravičen do pravnega varstva. Delodajalec ne sme uporabiti informacij o delavcu, ki jih je izvedel na nezakoniti način. Tako v kot izven delovnega razmerja ima vsak posameznik pravico izvedeti, kateri njegovi osebni podatki se zbirajo, vključno s podatki, ki jih zbira policija.

Posamezniki, ki odreagirajo proti kršiteljem, pomagajo tudi ostalim, saj z zoperstavljanjem negativnim vzorcem vedenja delodajalcev in drugih institucij opozarjajo na meje (ne)dovoljenega.

MO SLS Koper

SLS Slavni – Franc Kangler

Franc Kangler, župan drugega največjega mesta v Sloveniji, se ob dobri polovici mandata ponaša z izpolnitvijo vseh predvolilnih obljub. Znan je po hitrem reagiranju ter energičnosti, kar zagotovo pripomore k dejstvu, da težave v mestu rešuje predvsem hitro in učinkovito. Trenutno se sooča z dvema največjima projektoma za mesto, ki bosta močno vplivala na trajnostni razvoj. Evropska prestolnica kulture 2012 in Zimska univerzijada 2013 sta takorekoč pred vrati.

Intenzivno se pripravljate na projekta Evropske prestolnice kulture in Zimske univerzijade, predvsem slednja v zadnjem času buri duhove tako na regionalni kot na nacionalni ravni. Kako vidite Zimsko univerzijado?

Zimska univerzijada je za Maribor priložnost. Žal mi je, da v mestu vsi ne vidijo pozitivnih učinkov, ki jih lahko prinese univerzijada. Univerzijade so, glede na število držav udeleženk in udeležencev (sodeluje več kot 2.500 udeležencev iz 50 držav), drugi največji svetovni športni dogodek.

Organizacija takega dogodka predstavlja velik izziv, obenem pa državi, regiji, mestu in univerzam ponuja številne priložnosti za promocijo in obnovo ter izgradnjo športne

in univerzitetne infrastrukture. Ob tem je opaziti tudi številne pozitivne ekonomske, turistične in vzgojne učinke.

Zimska univerzijada je ena najodmevnejših svetovnih športnih prireditev, ki služi kot promotor možnosti konkurenčnega in kakovostnega študija, visoko ustvarjalnega dela ter turistične ponudbe najvišjih kriterijev, ki jih določeni ciljni populaciji ponuja Maribor, regija in vsa Slovenija.

Organizacija Zimske univerzijade predstavlja tudi prihodek za mesto. Neposredne prihodke bodo imeli predvsem lastniki namestitvenih kapacitet, turistične organizacije, športne organizacije, organizacije na področju kulture, umetniki in izvajalci, trgovci s spominki, prevozniki, gradbena podjetja, itd.

Bolj kot kratkoročni učinki pa so poudarjeni dolgoročni ekonomski učinki. Pomembno je razumeti, da lahko uspešna izpeljava Zimske univerzijade pripomore k izgradnji novih generatorjev oz. k oživitvi obstoječih generatorjev razvoja v lokalnem in regionalnem okolju, kot je celotna izgradnja oz. obnova turistične in športne infrastrukture, ki bo omogočala dolgoročno trženje in razvijanje potencialov turizma v severovzhodni Sloveniji. Sem sodi tudi prepoznavanje severovzhodne Slovenije kot odličnega prostora za bivanje z razvitim univerzitetnim okoljem s kakovostnimi študijskimi programi.

Vzpostavili se bodo mehanizmi, ki omogočajo zadrževanje študentov doma, prav tako pa tudi lahko privabi številne študente iz vse Evrope v okolje severovzhodne Slovenije.

Slednje posledično pomeni tudi večje možnosti za povečanje neto tujih naložb v ta prostor in ustvarjanje novih dodanih vrednosti.

Leto prej bo Maribor Evropska prestolnica kulture skupaj s petimi mesti vzhodne kohezije. Pred nekaj dnevi ste predstavili vizijo in program Evropske prestolnice kulture 2012.

Res je. Skupaj s partnerskimi mesti Velenjem, Celjem, Novim mestom, Mursko Soboto, Slovenj Gradcem in Ptujem se Maribor pripravlja na pomembne projekte. Zavedati se moramo, da tukaj ne bomo imeli več težke industrije kot nekoč, zato moramo razvijati ostale panoge, ki

bodo vplivale na gospodarski, kulturni, turistični in športni razvoj.

Evropska prestolnica kulture je za tak razvoj odlična priložnost, da se mesto odene v nove barve napredka. Priprava projekta nas je spodbudila k odkrivanju uspešnih ljudi v mestu, ki so z združitvijo idej in znanj ustvarili odličen projekt, s katerim se bomo predstavili Evropi. Z Evropsko prestolnico kulture bomo poskrbeli za trajnostni razvoj v našem mestu ter tudi za razvoj ostalih dejavnosti v mestu. Pomembno je, da v tem času združimo čisto energijo posameznikov in institucij v mestu ter poskrbimo, da bo projekt prerasel lokalne okvire ter zadovoljil pričakovanja Evrope in poskrbel za napredek naše regije. Na nedavni predstavitvi projekta smo prikazali prostorsko vizijo mesta in scenarij prostorskega razvoja, katerega ključni cilj je izboljšati kakovost bivanja ter oblikovati mesto, ki bo privlačno ter okolju in meščanu prijazno za bivanje.

Po dveh letih županovanja se ponašate z izpolnitvijo vseh predvolilnih obljub!

In na to sem izredno ponosen. Vesel sem, da smo uspeli po petnajstih letih agonije iskana lokacije zavetišča za male živali končno potrditi, kje bo stal nov, moderen azil za živali.

Gradimo lutkovno gledališče, našli smo lokacijo za toplarno, s katero bomo rešili problematiko smeti v mestu, obnovili smo mariborsko tržnico in jo odkupili nazaj, saj jo je moj predhodnik za petdeset let prodal privatnemu podjetju, poplačali smo del dolgov, ki so nastali v preteklosti, obnovili smo

Franc Kangler na tiskovni konferenci za Univerzijado 2013 skupaj z županom Zreč Borisom Podvršnikom, predsednikom Slovenske univerzitetne športne zveze Otmarjem Kugovnikom in županom občine Ruše ter poslancem Vilijem Rezmanom.

V združeni Evropi velja le lastna ustvarjalnost

SLS Slavni – dr. Damjan Prelovšek

objekt Karantena, kjer bodo svoj prostor dobili mariborski ustvarjalci kulture. Uspelo nam je pridobiti dobrih 17 milijonov evrov evropskih sredstev, obnovili smo stadion Ljudski vrt, v mestu smo vzpostavili brezplačni in brezplačni dostop do interneta, reorganizirali smo mestno upravo, gradimo ceste in največje krožišče.

Pripravili smo tudi natečajne rešitve za obnovo trgov, uredili podobo mesta z nasaditvijo češnjevega nasada ob brežini Drave, urejamo podobo parkov. Skratka, zelo se trudimo, da bi bilo mesto ob Dravi prijazno mesto, mesto s čisto energijo, v katerem bi se spoštovani občani in občanke počutili čim lepše.

Poleg političnih aktivnosti imate tudi močan humanitarni čut, kako ga izkazuje?

Stiske ljudi se me vedno zelo dotaknejo. Če sem le lahko, sem vedno pomagal po svojih najboljših močeh, kot župan pa imam še toliko večjo možnost, da pomagam socialno šibkim občanom in občankam. Že drugo leto zapored peljemo akcijo »Darujmo s srcem«. Z zbranimi sredstvi pomagamo posameznikom in družinam, ki si zaradi finančne stiske ne morejo kupiti nujnih življenjskih potrebščin. Moram povedati, da je akcija izredno dobro sprejeta in da smo samo letos s pomočjo donatorjev zbrali približno 100.000 evrov. Donatorjem se iskreno zahvaljujem, da so mnogim, ki potrebujejo našo pomoč, omogočili kakovostno življenje. S svojimi prispevki so olajšali vse večjo socialno stisko ljudi v našem mestu.

Nekateri prejemniki pomoči so se tudi pisno ali osebno zahvalili. Veste, ko prebereš takšna pisma, v katerih ljudje opisujejo svoje stiske, ne zmoreš ostati ravnodušen.

Na topel obrok ste povabili tudi mariborske brezdomce.

Tudi brezdomci so del našega mesta in zakaj jim tega ne bi pokazali. Tudi med njimi je veliko nesrečnih zgodb. Kot župan jih vsako leto povabim na topel obrok v času praznikov in z njimi spregovorim o težavah, s katerimi se soočajo. Mariborska občina skrbi za brezdomce, saj imamo javno kuhinjo in zavetišče, osebno pa sem se želel z njimi tudi srečati in jim pokazati, da mi za njihov položaj ni vseeno.

Lejla Kogej

Dr. Damjan Prelovšek je doštudiral in doktoriral na ljubljanski filozofski fakulteti. Izpopolnjeval se je tudi v Avstriji in Italiji ter kot gostujoči profesor predaval na univerzah v Salzburgu in Pragi. V Ljubljani je več kot tri desetletja vodil Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU. Je dvakratni dobitnik Plečnikove medalje, od leta 1992 pa redni član Evropske akademije znanosti in umetnosti. Lani decembra je prejel prestižni častni doktorat „Doctor Honoris Causa“, ki mu ga je podelila praška Akademija za umetnost, arhitekturo in oblikovanje. O tem in o drugih aktualnih ter perečih temah smo se z njim pogovarjali tudi za časopis SLS Odmev.

Dr. Prelovšek, vemo, da ste znani slovenski raziskovalec velikega slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika. Kako, da ste se odločili za tako podroben študij tega velikega mojstra? Kaj vas je na njegovem delu tako pritegnilo?

Za moje zanimanje za Plečnika je več razlogov, najpomembnejši pa je gotovo, da sem se rodil v hiši, ki jo je mojster prenovil in opremil. Moj ded je bil dolgoletni direktor Mestnega gradbenega urada in dober Plečnikov prijatelj. On mu je omogočil, da je toliko naredil za Ljubljano. V času, ko sem odraščal, Plečnik ni bil v modi in zdelo se je, da so njegova prizadevanja za vedno izzvenela v prazno. Vsakodnevno soočanje z njegovo umetnostjo mi je zbuvalo željo, da bi ga bolje spoznal. Šele po obisku Dunaja sem videl, od kod izvirajo kompozicijska načela njegove umetnosti, hkrati pa sem se začel zavedati tudi njegove genialnosti. Danes sem prepričan, da je Plečnik v arhitekturi dosegel to, kar je Prešeren v poeziji, le da je njegovo delo razumljivo vsem in ne rabi prevoda. Zame je to gotovo največji sin slovenskega naroda vseh časov.

Damjan Prelovšek je izjemen znanstvenik, kar pričča tudi častni doktorat praške Akademije za umetnost, arhitekturo in oblikovanje.

Konec lanskega leta vam je bil podeljen častni doktorat praške Akademije za umetnost, arhitekturo in oblikovanje, na kateri je v letih med 1911 in 1921 poučeval tudi Jože Plečnik. To je gotovo veliko priznanje ne le za vas, pač pa tudi za ves slovenski znanstveni prostor. Kakšni so bili vaši občutki ob prejetju tega prestižnega naslova?

Častni doktorat v Pragi je bil zame veliko presenečenje in hkrati priznanje, da moje delo kdo jemlje resno. Kaj takega bi doma prav gotovo nikoli ne dočakal, glede na to, da me tudi pri vsakdanjih zadevah obnove njegovih del redkokdo vpraša za nasvet. Kot vidim, pa mi to priznanje doma ne pomaga niti pri bežigraskemu štadionu. Župan Jankovič in gospod Pečecnik sta prepričana, da moje mnenje v nobenem pogledu ni odločujoče.

Kako vi, kot glavni slovenski plečnikolog, ocenjujete odločitev ministrice za kulturo Majde Širca, da podpiše odlok o prenehanju veljavnosti odloka o začasnih razglasitvi Plečnikovih tržnic v Ljubljani za kulturni spomenik državnega pomena?

Odlok o prenehanju veljavnosti zaščite tržnic ni najbolj posrečena poteza, vsaj iz psihološkega zornega kota ne. Trenutno so tržnice najbolj ogrožene z »začasno«

V združeni Evropi velja le lastna ustvarjalnost

SLS Slavni – dr. Damjan Prelovšek

prometno ureditvijo, ki je, ne vem zakaj, ves promet speljala mimo Plečnikovih arkad. Ker gre za finančno zelo zahteven projekt garaže, ki ga zaenkrat, hvala bogu, ni mogoče uresničiti tudi zaradi samih občinskih prostorsko ureditvenih pogojev, se bojim, da bi arheološke raziskave v prihodnosti trg za nekaj let lahko spremenile v gradbišče z neznanim datumom dokončanja. S tem bi Ljubljana dobila še en prostor več, okoli katerega se razprostira plot. O tem, kaj bo in če se bo tedaj, ko naj bi trg zapustili arheologi, še našel kdo z denarjem za gradnjo garaž, raje ne razmišljam. Vem samo, da trga, kot ga poznamo danes, ne bo več.

Kakšen pa je vaš komentar na vašo nedavno razrešitev s funkcije generalnega direktorja Direktorata za kulturno dediščino? Kje tičijo vzroki za to nepričakovano odločitev vlade?

Ker sem se že takoj po volitvah znašel na »listi za odstrel«, saj sem očitno preveč hodil po živcih župana Jankovića in njegovih investorjev, moja odstavitev ni presenetljiva. Zgodila se je natanko po treh mesecih, kot je bilo to mogoče že prej razbrati med časopisnimi vrsticami. Varovanje javnega interesa na področju spomeniškega varstva sem vzela zelo resno, saj sem prepričan, da moramo biti odgovorni tudi do generacij, ki nam bodo sledile in bodo, kot upam, znale bolje ceniti našo kulturno dediščino. To pa je bilo spotika velikemu kapitalu, katerega edina vrednota je ekonomski profit, zavrt v bleščavo embalažo napredka. Slovenija je tudi zaradi svoje majhnosti prepletena z različnimi interesi, boj z njimi pa je že na začetku obsojen na neuspeh. Z neupoštovanjem zakonitosti sami rušimo temelje pravne države. Uradni razlogi za moj odpoklic so postranskega pomena, saj je bilo delo na Direktoratu za kulturno dediščino oteženo zaradi odhoda velikega števila sodelavcev in dodatnih nalog, ki izhajajo iz novega zakona, mojega stalnega opozarjanja na neurejene razmere pa nihče ni jemal resno.

Kje kot strokovnjak vidite največjo odgovornost in dolžnost Slovenske ljudske stranke na področju kulture?

Dr. Prelovšek je v decembru 2008 v okviru kulturnih večerov Kluba kulturnikov pri SLS predaval o življenju in dela Jožeta Plečnika.

SLS je stranka tradicionalnih slovenskih vrednot, ki so temelj našega nacionalnega obstoja. V programu ima kot ena redkih poudarjeno skrb za kulturno dediščino. Brez vsega, kar so ustvarili naši predniki, bi ostali brezimni narod na hitri poti k asimilaciji. Naša največja težava je v mlačnem odnosu do tradicije in prehitrem ter neodgovornem prevzemanju tujega. Ne zavedamo se dovolj, da v združeni Evropi nekaj velja le lastna ustvarjalnost, te pa ni mogoče razvijati brez spoštovanja dosežkov svoje preteklosti. Tako kot se vsa poezija začneja pri prebiranju Prešernovih sonetov, se mora sodobna slovenska arhitektura učiti tudi pri Fabianiju, Plečniku ali Ravnikarju. Ena pomembnih nalog SLS je zato dejavna vključitev v usmerjanje slovenske kulturne politike ob hkratnem zavzemanju za ohranjanje kulturnih spomenikov.

In za konec – vemo, da ste ljubitelj kulture in umetnosti. Bi bralcem časopisa SLS Odmev še posebej priporočili kakšno kulturno poslastico – bodisi ogled kake predstave, razstave ali drugega dogodka na širšem slovenskem območju?

Ker je moje področje likovna ustvarjalnost, bi seveda rad poudaril pomen nedavno končane razstave slovenskih impresionistov v Narodni galeriji. Sto tisoč obiskovalcev je impozantna številka, ki mora prepričati vsakogar, da slovenski narod še ni izgubil čuta za »klasično lepoto« in zna ločevati trajne vrednote od pogostih dnevnoideoloških manipulacij sodobnih razlagalcev, brez katerih ni več mogoče svobodno uživati umetnosti. Po dolgem času je v galerijo prišlo tudi veliko tistih, ki doslej še niso prestopili njenega praga. Če k temu pridamo še finančno skromno razstavo ob petdesetletnici Plečnikove smrti, ki je trajala precej manj časa in je privabila dvajset tisoč ljudi, ter oboje primerjamo s precej nižjimi številkami običajnih likovnih razstav, vidimo, da so nam nekatere umetnine vendarle bolj pri srcu od pogosto duhovno izpraznjenih in šokantnih modernih del. Umetnik pač ne more biti vsakdo, pa čeprav bi si to še tako želel, kajti prava vrednost trajne umetnosti počiva v domišljeni in dovršeni obrtniški izvedbi, združeni z močno občečloveško idejo.

Jerneja Faletič

Vsak šport je primeren za oba spola

SLS Slavni – Tamara Svetina

Tamara Svetina je najstnica iz Komende, ki si je za svoje športno udejstvovanje izbrala za dekleta še vedno malenkost nenavadno dejavnost – hokej. Kljub temu, da je to šport, ki zahteva veliko energije in tudi poguma, pravi, da si brez hokeja ne predstavlja več življenja. Sicer pa je Tamara pridna učenka, ki uspešno zaključuje 8. razred osnovne šole, in prijetna sogovornica, kot se boste lahko prepričali v naslednjih vrsticah.

Kje si se navdušila za hokej, ki je neka-ko bolj »moški« šport?

Za hokej sem se navdušila že zelo zgodaj. Pravzaprav ko smo z vrtcem obiskali šolo drsanja v Kranju in prejeli letak za vpis v hokejsko šolo. Bila sem stara dobra tri leta. Oče je bil zelo skeptičen, vendar me je peljal na trening, kjer sem uro in petnajst minut drsala po sredinski črti sem ter tja in potem doma navdušeno pripovedovala o igranju hokeja. Začela sem trenirati z mlajšimi dečki, vendar so potem porušili drsališče v Kranju in smo se morali na treninge voziti na Bled. To nam je vzelo celo popoldne, trikrat na teden. Starša tega nista zmogla in sem za tri leta prenehala. Potem sem se pridružila HK Alfa v Ljubljani, kjer sem v kategoriji dečkov trenirala dve leti, v letošnji sezoni pa sem ponovno v Kranju, kjer igram v ženski ekipi.

Meni se hokej ne zdi tako »moški« šport. Je za vse, ki ga želijo igrati. Prepričana sem, da je vsak šport primeren za oba spola.

Hokejistke kranjskega Merkur Triglava v letošnji sezoni žanjete kar zavidljive uspehe. Je za slednje potrebno veliko truda?

V letošnji sezoni igramo v odprti avstrijski hokejski ligi DEBL. To je ženska različica lige EBEL, kjer igrata Jesenice in Olimpija. V štirinajstih kolih rednega dela smo ostale nepremagane in smo zasedle prvo mesto ter se uvrstile v finale, kjer smo prvo tekmo že zmagale.

Za takšen uspeh so zaslužne predvsem igralke, ki že dolgo trenirajo in igrajo res odlično. Vsekakor je za takšen uspeh potrebno trdo delo, veliko ur treninga na ledu in kondicijskega treninga.

Upam, da bomo uspele postati prvakinje, saj se zelo trudimo.

Zdi se, da v vaši ženski ekipi veje zelo pozitiven timski duh. Dobro razumevanje v timu zagotovo pripomore k uspehom ekipe. Še več, naredile ste celo zanimiv marketinški projekt. Nam lahko poveš, od kod ideja in kakšni so bili odzivi nanj v športni javnosti, pri domačih, itd.?

Dekleta smo med seboj v odličnih odnosih. Seveda včasih malo zaškriplje, pač po žensko. Ker se dobro razumemo, tudi lažje igramo skupaj. Tako prihaja do uspehov. Za našo prepoznavnost smo se po vzoru nekaterih drugih odločile izdati svoj koledar z malo žgečkljivimi fotografijami. Za ta izdelek se je javilo sedem deklet. Sama nisem sodelovala, vendar mi je koledar zelo všeč.

Hokej ni samo za fante!

Odzivi so bili v glavnem pozitivni. S koledarjem smo uspele zaslužiti nekaj denarja za lažje delovanje ekipe, saj je zelo težko pridobivati sponzorstva, ker nas mnogi vidijo kot »eksote«.

V glavnem finančno breme nosi vodja naše ekipe Cveto Hafner iz Komende.

Kako ti uspe združevati šolo in treninge? Ostane sploh še kaj časa za druge aktivnosti, hobije?

Včasih moram zaradi šole izpustiti kakšen trening, a se za moj najljubši šport kljub vsemu vedno najde čas, tudi zato, ker me starša zelo podpirata. Ne znam si predstavljati, da se ne bi mogla ukvarjati z njim. To je zame sprostitev, prosti čas in hobi. Še vedno pa mi ostane čas za druge stvari, predvsem druženje s prijatelji.

Kako kot mladostnica in športnica vidiš politiko? Imaš morda kakšno idejo, kaj bi slovenska politika lahko storila za mlade športnike?

No, o politiki vem bolj malo. Morda le to, da je za to potrebno veliko časa, da je človek malo doma, da se občasno jezi in mora imeti vzdržljiv GSM (ko gledam mojega očeta). Za zdaj se s politiko ne obremenjujem. Želim pa si, da bi bila v Mariboru univerzijada, ker bom takrat stara ravno prav, da bi lahko zaigrala v slovenski ženski hokejski reprezentanci, kar je moja želja.

Hokejistke kranjskega kluba Merkur Triglav.

Zimske olimpijske igre Bled 2018

Ideja o slovenskih olimpijskih igrah leta 2018 zasluži največjo podporo, ki bi jo slovenska nacija zmogla takoj za osamosvojitvijo. Ne gre namreč samo za razvoj neke regije ali za izgradnjo pregrešno drage športne in druge infrastrukture, ki bi po igrah ostala neizkoriščena in od katere povprečni Slovenec ne bi imel drugega, kakor veliko javno zadolžitev. Zaradi takšnih pomislekov je odziv strokovne in politične javnosti pričakovano mlačen, kar je velika škoda. Na primeru turističnega gospodarstva se da najbolj nazorno prikazati, zakaj Slovenci projekt ZOI Bled potrebujemo.

Slovenija je lepa dežela. O tem smo prepričani vsi, predvsem pa tudi tisti tujci, ki kljub popolni nevidnosti na svetovnem zemljevidu zaidejo k nam. Vendar pa to očitno ni dovolj, da bi si turistični strokovnjaki postavili bolj ambiciozne načrte, ki bi presegli cilje iz bivše Jugoslavije, ter si za vzor postavili naše zahodne sosedje. Ni dovolj, da si želimo zgolj njihovih plač, verjetno bo potrebno začeti delati bistveno drugače, kakor smo bili vajeni v socialistično balkanskih razmerah. Zakaj torej ne moremo pri nas imeti istega turizma kot v sosednji Avstriji, če pa je vsem jasno, da imamo zaradi raznolikosti celo nekaj prednosti?

O čem je govora, najbolje kažejo javno dostopne številke, ki so zgovorne in predvsem neusmiljene. Samo na drugi strani hriba - v Avstriji - so leta 2007 s turizmom zaslužili čez 31 milijard evrov. Avstrijo je obiskalo 31 milijonov gostov, ki so ustvarili 121 milijonov nočitev na več kot milijon ležišč, kolikor jih premorejo avstrijske turistične zmogljivosti. Kljub dejstvu, da Avstrijci nimajo ne morja ne primorja, je poletna sezona pri njih nekoliko močnejša od zimske. Ker je Avstrija tako po površini kakor po prebivalstvu natančno štirikrat večja od Slovenije, izračun ni težak. Avstrijske številke je potrebno le deliti s 4 in pokaže se, kaj bi v Sloveniji potrebovali za doseg avstrijskega standarda: imeti bi morali 270.000 postelj, prek 7,7 milijona gostov na leto, ki bi ustvarili 30 milijonov nočitev. Žal pa Slovenci Avstrijcem ne sežemo niti do kolen in smo s svojimi 82.000 posteljami in 2,6 milijona gostov oziroma 8,2 milijona nočitev v turističnem srednjem veku. Zaključek: če bi želeli imeti enake plače kot Avstrijci, bi morali v primeru turističnega gospodarstva imeti štirikrat več kapacitet in gostov.

Primerjava ožjih alpskih regij pa pokaže mnogo bolj katastrofalno sliko. Če bi območje, kjer naj bi se odvijale igre, razširili še na občine severne Primorske, bi dobili zaokroženo in tudi po velikosti dovolj zanimivo turistično destinacijo, primerljivo s podobnimi regijami v Alpah, na primer z avstrijsko deželo Vorarlberg. Po konfiguraciji gre za enako območje, prav tako po površini: okoli 2.000 km². Pa tudi Bled je po svoji »imenitosti« najmanj enak mondenemu St. Antonu. V Sloveniji je na opisanem območju 21.154 turističnih postelj. Leta 2007 ga je obiskalo 561.000 gostov, ki so ustvarili 1,6 milijona nočitev. In kaj so leta 2007 na 2.000 km² ustvarili na Vorarlberškem? K njim je prišlo več kot 1,8 milijona gostov, ki so na 71.000 ležiščih ustvarili skoraj 8 milijonov nočitev, predvsem pa skoraj enak turistični promet kakor cela Slovenija, torej 2 milijardi evrov. Če bi opisano slovensko območje želelo doseči vorarlberške standarde, bi morali imeti najmanj trikrat več turističnih postelj ter petkrat več nočitev!

Glavni argument skeptikov in nasprotnikov razvoja turizma na način, da bi dosegli raven zahodne Evrope, je skrb za okolje. Prav enaki pomisleki se pojavljajo v javnosti glede ZOI Bled, zaradi česar je študija izvedljivosti v največji meri posvečena prav »varovanju okolja«. Vendar - ali Slovenija z »nerazvojem« zares pripomore k ohranjanju narave? Če si ogledamo lestvico, na kateri so države EU ocenjene glede na doseganje okoljskih standardov, ugotovimo, da je Avstrija visoko zgoraj, Slovenija pa nizko spodaj. Kako Avstrijcem uspe biti boljši od nas in to kljub dejstvu, da imajo tako množičen turizem, vse doline do zadnjega kotička so obdelane, da ne govorimo o zares neekološkem gospodarjenju z gozdovi in dejstvu, da imajo pod zaščito bistveno manj površin kakor Slovenci...?

Očitno je z doktrino naših okoljevarstvenikov nekaj narobe, saj opuščanje gospodarjenja in demografsko praznjenje velikega dela Slovenije ne pripomoreta bistveno k doseganju evropskih okoljskih standardov. »Nerazvoj« dejansko pomeni, da se Slovenci odrekamo izkoriščanju temeljnega naravnega vira - našega okolja - ključnega za obstanek naroda v

nekem prostoru in času. Kje so skriti vsi strokovnjaki, na primer sociologi, ki bi razpravo o verjetno povsem upravičeni dilemi - razvoj ali okolje - dvignili na tisto strokovno raven, ki bi pripeljala do zares umnega gospodarjenja z našo naravo, kar je v interesu vseh. Na območju, kjer bi lahko razvili eno najbolj imenitnih (tudi okolju prijaznih) turističnih destinacij, namreč živi samo še 94.000 prebivalcev, na Vorarlberškem pa jih je 366.000. In kljub tako velikemu številu prebivalcev, zlasti pa skoraj dvemilijonski »hordi« turistov, prav Vorarlberg slovi kot ena najbolj okoljsko naprednih pokrajin v celih Alpah, ki jo za zgled postavlja celo CIPRA, najverodostojnejša okoljevarstvena organizacija za zaščito Alp?!

ZOI Bled je potrebno izkoristiti kot priložnost, da dosežemo vseslovenski konsenz o naših razvojnih, gospodarskih in tudi okoljskih ciljih. ZOI je potrebno povezati z razvojem turistične destinacije, s čimer dobimo projekt, s katerim lahko obrnemo negativni demografski trend, poženemo gospodarstvo tega opuščenege in umirajočega območja in s katerim lahko slovenskemu turizmu postavimo tisto pravo ambicijo, da končno dohitimo naše severne sosedje. S tem bi rešili tudi problem nastanitve vseh ljudi, ki pridejo na ZOI, saj študija predvideva, da naj bi udeleženci bivali v olimpijski vasi v Žirovnici, obiskovalci pa zaradi pomanjkanja slovenskih turističnih kapacitet v okoliških deželah. Torej, udeleženci - stroški bodo pri nas, gostje - zaslužek pa v Italiji in Avstriji?! Pravzaprav šele postavitev novih turističnih kapacitet opravičuje izgradnjo vse predvidene infrastrukture in skozi ZOI za promocijo Slovenije porabljen denar. Konkretnije: če ne bomo zagotovili novih turističnih postelj pri nas, bodo ZOI Bled promovirale predvsem tiste avstrijske in italijanske kraje, kjer bodo bivali tuji obiskovalci iger.

Projekt ZOI torej ni utopija, temveč razvojna nuja, zlasti če ga uspemo razširiti na celoten gospodarski razvoj. Z njim moramo ustaviti umiranje enega najlepših predelov Slovenije. Podpora takšnemu smelemu projektu je torej na mestu!

Teos Perne

ZOI Bled in UNIVERZIJADA Maribor

Slovenija prvi izpit za ZOI žal dokaj nenavadno opravlja te dni, ko se visoka politika spreneveda okoli univerzijade. Če je obveznost sprejeta, se samo zaradi menjave političnih strani na oblasti država ne more premisliti. Posebej zato, ker gornji razvojni argumenti veljajo tudi za Maribor: univerzijada niso samo skakalnice in ledene dvorane, gre za turistično - gospodarski razvoj določene regije. Res pa je, da bi morali biti tako pri univerzijadi kakor pri ZOI bolj spretni, saj je jasno predstavljena finančna konstrukcija z razdelanimi viri financiranja ključ do naklonjenosti Slovencev in s tem politike.

Slovenski župani, energetika ter kohezijski skladi

Okolje

Pod pojmom energetika se skriva veliko področje različnih dejavnosti - od infrastrukture, industrije do prometa in tam na koncu nekje še segment ogrevanja objektov. In zadnje čase prihaja v ta hišni segment tudi hlajenje objektov. Ker imajo vsi objekti urejeno delovanje naprav, izvemo za ta segment pravzaprav šele in predvsem ob zaključku poslovnega leta, ko vidimo visok porast stroškov v poslovnih evidencah. Pa še to nas ne vzpodbudi dovolj, saj izhajamo iz dejstva, da šole pač morajo biti ogrevane. K temu dodamo še dejstvo, da naši župani le niso strokovnjaki z energetskega področja in da je v lokalni skupnosti še toliko drugih nerešenih zadev, ki imajo prednost. Na območju Republike Slovenije je bilo zgrajenih približno 1600 šolskih in varstvenih objektov. Večina jih je bila zgrajenih ob takratnem znanju s področja gradbeništva, brez potrebnih znanj o izolaciji, še manj pa znanj s področja rabe obnovljivih virov energije. Lokalne skupnosti so postale upravljavke in lastnice tega nepremičninskega premoženja ne da bi se dobro zavedale, kakšne obveznosti prinaša takšno lastništvo.

Država Slovenija mora v okviru prihodnjih obveznosti do Evropske unije povečati rabo obnovljivih virov energije in hkrati zmanjšati toplogredne emisije. Zahtevane vrednosti se približujejo zahtevam iz novega Pravilnika o učinkoviti rabi energije. Ta terja, da morajo imeti objekti, ki se bodo pričeli graditi po 1.7.2009, naprave za rabo obnovljivih virov energije, ki bodo zadoščale za vsaj 25 odstotkov potreb po toplotni energiji.

In tako nam združena Evropa prek kohezijskih skladov ponuja črpanje nepovratnih sredstev za energetska obnovo javnih objektov - šolskih objektov. Seveda poznajo v združeni Evropi način razmišljanja povprečnega Evropejca, zato so tudi postavili pogoje, kako priti do takšnih sredstev. Prvi pogoj je, da mora del manjkajočih sredstev zagotoviti država. Žal se je naša država izkazala s tem, da pogoje za črpanje teh sredstev postavlja strožje kot Evropa sama.

No - vse to se skozi naše birokratske okraske bliža javni objavi, kar pomeni, da bodo prve na vrsti lokalne skupnosti, katerih župani že vedo, da je vredno imeti na zalogi vedno nekaj projektov za pridobivanje nepovratnih sredstev.

Morda je prvi vtis ob pogledu na predvidene zahteve zastrašujoč, pa ni tako hudo. Tisti, ki

bodo želeli izvesti kakovosten projekt obnove, jim bodo te zahteve dobrodošle.

Temeljni dokument bo projekt izvedbe izolacijskih del. To pomeni natančno izdelan projekt nove fasade z vsemi okrasnimi elementi, izdelan projekt zamenjave stavbnega pohištva in projekt izolacije strehe.

Ko bo takšen projekt narejen, bo potrebno pristopiti k natančnemu izračunu toplotnih potreb »na novo oblečene« šole. Toplotne potrebe vam bodo pokazale, kakšno strojno opremo boste predvideli. In sedaj vam bo v pomoč prišlo poznavanje svoje okolice in možnosti rabe naravnih danosti. Na vsaki lokaciji v Sloveniji je možno črpati energijo zemlje z geosondami, manj pa je lokacij, kjer je možno črpati podtalnico in ji odvzeti energijo. Povprečna temperatura podtalnice v slovenskem prostoru je med 8 in 12 stopinjami Celzija. K izbrani naravni danosti sodi še ustrezen izbor toplotnih črpalk z ustrežno velikim bojlerjem za toplo sanitarno vodo.

Na koncu sledi še malo matematične telovadbe, da ugotovite, kolikšen prihranek letno boste ustvarili, če se lotite projekta.

In ko pride razpis, se vse zbrane projekte zapakira, napiše spremno pismo in veselo pričakuje ustrezen sklep o dodelitvi nepovratnih sredstev s pogoji. No, vsekakor - projekt bo potrebno izvesti in potem bodo sredstva zagotovo tudi prišla.

Tako energetska obnovljeni šolski objekt vam bo zmanjšal letne obratovalne stroške

od 50 do 70 %. Na podlagi izkušenj lahko trdimo, da se takšna investicija v celoti povrne v časovnem obdobju od 9 do 15 let. Morda v tem obdobju iz takšnih ali drugačnih razlogov ne boste več župan, za seboj pa boste svojemu nasledniku pustili manjše obratovalne stroške. In sočasno boste svoje someščane podučili o energetska varčni gradnji in rabi obnovljivih virov energije. Ustvarjene prihranke boste lahko uporabili za izboljšanje kakovosti pouka, za nakup učila in podobno. Pa tudi za kakšen šolski športni dan.

Za konec pa še malo računice. Če 1600 šolskih objektov povprečno porabi letno 20.000 l kurilnega olja, je to kar precej cistern. In če smo zmanjšali letno porabo vsaj za 50 %, smo privarčevali pri direktnih letnih izdatkih. Vsak naslednji privarčevani odstotek pa lahko že pojmuje, kot da imate vsako jutro na črni kavi smetano.

Res je, da bo država dobila manj prispevkov iz trošarin in DDV, res pa je tudi, da bo država bogatejša, saj bo prihranila pri uvozu nafte. Pa tudi v EU nas bodo rajši imeli, ker izpolnjujemo sprejete obveze.

Za župane zapisal Božo Dukić in tudi ostalim bo ta članek koristil, saj sem se potrudil napisati za vse bralce časopisa SLS Odmev.

Božo Dukić

Inštitut za obnovljive vire energije Kranj

Osnovna šola Šentilj pri Velenju je že energetska obnovljena.

Tradicionalno ponovoletno srečanje župana s predstavniki verskih skupnosti na Celjskem

Župan Mestne občine Celje Bojan Šrot se je 29. januarja v Celjski sobi hotela Štorman v Celju že tradicionalno srečal s predstavniki verskih skupnosti na Celjskem.

Župan Bojan Šrot je v kratkem nagovoru uvodoma poudaril, da je hvaležen verskim skupnostim, ki opravljajo svoje delo v Celju in skrbijo za duhovno oskrbo občank in občanov, ki je marsikomu pomemben sestavni del življenja. Prav tako je izrazil hvaležnost vsem tistim, ki opravljajo humanitarne dejavnosti, zlasti v časih, ki se napovedujejo, saj bo ta vrsta dejavnosti še toliko bolj pomembna. V svojem nagovoru se je ob koncu zahvalil vsem, ki skrbijo za sakralne objekte, saj pomagajo pri ohranjanju kulturne dediščine, in poudaril: »Občina je vedno pripravljena prisluhniti vašim problemom, za katere bomo skušali poiskati prave rešitve.«

V imenu Rimokatoliške cerkve in vseh prisotnih se je županu za povabilo zahvalil še škof dr. Anton Stres ter poudaril posluš župana in občinske uprave za reševanje problemov. Po škofovem mnenju je Celje dokaz dobrega sodelovanja med katoliško cerkvijo in lokalno skupnostjo.

MO Celje

Celjski škof dr. Stres se je v imenu vseh prisotnih zahvalil za povabilo in poudaril zgledno sodelovanje občinske uprave z verskimi skupnostmi na Celjskem.

Predsednik SLS Bojan Šrot v družbi plavalca Petra Mankoča in Rebeke Isakovič, mame plavalke Sare Isakovič (vsi kandidati za Ime leta 2008), na prireditvi Ime leta 2008 Radia Val 202

Župan Mestne občine Maribor Franc Kangler in predsednik RS dr. Danilo Türk na 45. Zlati lisici na Pohorju

Tina Maze, smučarka in zmagovalka veleslaloma za 45. Zlato lisico

SLS

Ob zaključku posveta so udeleženci nazdravili tudi novopečenemu očku Marjanu Podobniku (od leve proti desni: Jakob Presečnik, vodja PS SLS, predsednik RO Prekmurje Marjan Maučec, Nada Skuk, predsednica SŽZ pri SLS, mag. Radovan Žerjav, poslanec SLS in Janez Podobnik, podpredsednik SLS).

Župan Mestne občine Maribor Franc Kangler je sprejel Michela Platinija, predsednika Evropske nogometne zveze UEFA, v Ljudskem vrtu, ko sta se pomerili reprezentanci Slovenije in Irske.

Ker je predsednik SLS Bojan Šrot v ponedeljek, 9. februarja, praznoval rojstni dan, so mu udeleženci posveta SLS v soboto, 7. februarja, pripravili presenečenje in ga razveselili s torto.

Aleksandra Dorann, MA licencirana inštruktorica in svetovalka za kitajsko metafiziko

Aleksandra Dorann, po osnovni izobrazbi molekularna biologinja, danes postaja vse bolj uveljavljeno ime na področju kitajske metafizike, predvsem na soslednjem Hrvaškem, pa tudi drugod po Evropi. Mariborčanka je svoje znanje in izkušnje tudi v medicini nadgradila z izobraževanjem o kitajski filozofiji na azijskih tleh. V pogovoru smo med drugim poskušali izvedeti, kako lahko znanje kitajske metafizike in njeni pristopi učinkujejo tudi na slovenskih tleh in kakšne smernice za slovensko politiko v letošnjem letu podaja kitajska astrologija.

Aleksandra Dorann

jiš dobljeno znanje. Morda so bile najbolj impresivne Feng Shui ekskurzije po Kitajski, kjer smo imeli konkretno možnost na zgodovinskih zgradbah (recimo rojstna hiša Mao Tze Tunga, Pre-povedano mesto, ...), grobnicah cesarjev in ljudi s pomembno zgodovinsko vlogo (na primer Konfucij), templjih (Potala palača v Tibetu) in specifičnih pokrajinah (recimo Wudang gora, kjer so se razvile borilne veščine) razumeti, kako so uporabili znanje Feng Shuija; iz poznavanja zgodovine pa videti, ali so bili uspešni, kako dolgo ter zakaj da in zakaj morda ne.

Zdi se, da je najbolj poznana kitajska astrologija, v zadnjem obdobju pa se je v zahodnem svetu precej uveljavil tudi Feng Shui, ki ga laično poznamo predvsem kot način urejanja prostora. Ali je lahko uporaba Feng Shuia učinkovita tudi v našem slovenskem okolju in kako?

Znanja, ki izhajajo iz Kitajske, so osnovana na razumevanju principov vesolja in narave, zato so uporabna na vsakem geografskem področju in za vsak narod ter niso povezana z religijskimi prepričanji. Posameznika obravnavajo individualno glede na celoto. Problem v zahodnem svetu je, da naš način dojemanja odvaja predmet preučevanja od celote, zato se večinoma vzpostavi razume-

vanje filozofij iz vzhoda na zelo površinskem nivoju, pri čemer pride do napačnih razlag in posploševanja. Kljub temu, da so ta znanja izredno stara, več kot 3000 let, se še zmeraj razvijajo in so v koraku s sodobnim življenjem.

V državah s kitajsko populacijo, kot so Hong Kong, Tajvan, Malezija in Singapur, to starodavno znanje še danes s pridom uporabljajo in ga prilagajajo hitremu sodobnemu življenjskemu slogu, da bi si omogočili zdravo, zadovoljno, uspešno in premožno življenje. Uporaba znanja je zelo praktična in enake principe se lahko enostavno uporabi v Sloveniji ali kjerkoli drugje, ne da bi moral posameznik razumeti veliko znanje, ki stoji za tem.

Po osnovni izobrazbi ste molekularna biologinja, v svojem poklicu ste delovali tudi na medicinski kliniki. Vam znanje in izkušnje iz biologije ter medicine koristijo pri kitajski metafiziki, ki vključuje med drugim tudi Feng Shui, ali pač ta vso tradicionalno teorijo postavi na glavo?

Študij biologije me je verjetno pritegnil iz želje po razumevanju živega in kako živo deluje, torej samo delovanje »živega«. To pa prav tako preučujem tudi skozi kitajska znanja. V naši tradicionalni znanosti se ukvarjamo z detajlom in se kot raziskovalec specializiramo za neko določeno področje, če želimo raziskovati. Skozi čas sem opazila meje te pronicljive znanosti in sem se vrnila k filozofijam, ki bi mi odprle dodatne poglede. Pristop kitajske metafizike je celosten, holističen, zmeraj obravnava celoto, in to mi je pomenilo velik izziv. Ta pristop zahteva

Ste strokovna svetovalka in licencirana inštruktorica za kitajsko metafiziko. Nam lahko čim bolj preprosto pojasnite, kaj pravzaprav je kitajska metafizika?

Metafizika obravnava načela stvarnosti, ki jih s čutili ne zaznavamo in ne razpoznavamo. Kitajski misleci so tisočletja opazovali naravo v odnosu na človeka in njegovo življenje ter pri tem natančno opisali vzorce, ki se ponavljajo skozi čas. Kitajska metafizika je del taoizma, filozofije, ki temelji na Qi energiji, principu ravnotežja med **Yingom in Yangom** in na **teoriji petih elementov**. Taoizem je znanje o življenju in se dotika vseh področij živega. Starodav-

ne kitajske znanosti, kot na primer **Feng Shui, kitajska astrologija**, čitanje obraza, Qi Gong, Tai Chi, tradicionalna kitajska medicina in I Ching napoved, so del tega istega znanja, ki se pri vseh razlaga na osnovi teorije petih elementov.

Svoje znanje - tako uradno kot praktično - ste pridobivali v Aziji, najdlje ste se kalili na Kitajskem in Maleziji. Katera je bila najbolj zanimiva izobraževalna izkušnja na azijskih tleh?

Vsak kontakt s kitajskim znanjem in kitajskimi učitelji je nepozabna izkušnja, ki v tebi še dolgo odzvanja in šele s časom, brez možnosti vplivanja, usvo-

povsem drugačno nevronske delovanje. Že s samim učenjem kitajskih pismenk se dojemanje stvarnosti nam, zahodnjakom, spremeni. V medicini sem se nekaj časa ukvarjala z genskim zapisom, kasneje z embriologijo. Kadar preučujem rojstno karto po kitajski astrologiji, ugotavljam genetski potencial neke osebe. Kadar uporabim Feng Shui metode, ki delujejo kot vpliv okolja na človeka, se ukvarjam s fenotipom. Ne omejujem se z enim znanjem, ampak zmeraj iščem vzporednice. V prihodnosti razvoj vedno bolj vidim kot združevanje različnih znanj in pristopov.

Jing Jang

Letos je po kitajskem astrološkem koledarju leto bivola. Kaj predstavlja simbol te živali?

Leto 2008, po kitajskem koledarju leto zemeljske podgane, je bilo v znamenju presenečenj in nepričakovanih preobratov. Sedaj je pred nami leto zemeljskega bivola, v katerem bo poudarek na stabilnosti, konzervativnosti ter postopnem uspehu skozi težko oz. trdo delo. V letu 2009 bo najbolj poudarjen element Zemlja, katere energija je počasna, težka in statična. Pod težo zemlje bo »padlo« vse, kar ni dovolj močno, da prenese

pritisk. Za večino bo leto naporno, saj bo na vseh področjih življenja težje doseči želene rezultate. Bivol, ki orje na polju, da bi družina imela kaj jesti, simbolizira moč, ki se doseže s potrpežljivostjo, vztrajnostjo in vzdržljivostjo. Tako bo leto 2009 polno obveznosti, odrekanja, odvisnosti od zunanjih vplivov in skrbi za druge. Večino vloženega truda bo prineslo rezultate šele v 2010. Še posebej bo težko tistim, ki bi želeli doseči uspeh preko noči. Leto bo za večino naporno tudi v zdravstvenem smislu. Najbolje je obdobje pred nami uporabiti za refleksijo in delu na sebi, iz-

obraževanju, odkrivanju novih znanj in lastnih skritih talentov.

Kakšne pa so napovedi kitajske astrologije za slovenski politični prostor v tem letu?

Lansko leto podgane je vplivalo na preobrazbo karakterja naše države. Slovenija je v obdobju agresivnejše zunanje politike, kar ni najbolj značilno za našo državo. To se bo odrazilo v letu bivola v problematičnih odnosih s sosednjimi državami in prav tako v spremembah v položaju naše države v EU. Zaradi vpliva zemeljskega bivola bo vodstvo države delovalo neodločno in

premalo jasno, da bi uspelo v diplomatskih pogajanjih. Leto bo na splošno zahtevno za vlado in državne organe, ki bodo z novimi regulativami povzročili nezadovoljstvo pri ljudeh. Leto bo prineslo precej novih možnosti v razporejanju moči v notranji politiki, kjer bodo pridobile priljubljenost politične stranke s konzervativnimi idejami in potezami. Zelo pomembno bi bilo, da se vodstvo države posveti preudarnim strategijam z dolgoročnimi cilji.

Nam lahko zaupate kakšne zanimive napovedi po kitajski astrologiji za Slovensko ljudsko stranko v tem letu?

Za SLS bo leto 2009 v znamenju ustvarjalnosti in iskanja novih načinov delovanja ter povezovanja z ljudmi. Najbolje bi bilo, da bi v tem letu precej vlagali v publikacije in izobraževanje. Projekti, prek katerih se širi znanje in investira v izobraževanje ljudi, bodo dolgoročno prispevali h krepitvi stranke in njeni priljubljenosti. Leto je primerno za pripravo na bolj aktivna obdobja, ki šele prihajajo; kar bo posejano v letu 2009, bo obrodilo sadove v naslednjih letih, ki so za moč stranke precej obetavna.

Lejla Kogej

SLS v 2009

Februar in marec

V znamenju tekmovalnosti in soočanj z nasprotniki. Dogodki, povezani z mednarodnim dogajanjem. Stranka bo pogosto omenjana. Pomembno bo, kako se predstavlja. Skozi medije se oblikuje strankin ugled, na začetku so mnenja deljena, vendar do konca marca stranka pridobiva naklonjenost.

April

Aprila dobi stranka možnosti, da neke stvari temeljno spremeni in skozi napreduje. Zunanji pritisk na državo bo vplival tudi na položaj SLS, pomembno bo delovanje na osnovi znanja in modrosti.

金
木
水
火
土

Pet elementov

Maj

Maja se SLS umakne iz prve »bojne črte« dnevno-političnih bitk in deluje bolj v ozadju ter gradi naprej programske vsebine. Zelo dejavna bo v pripravah na mesec junij in pozitivni politični komunikaciji.

Junij

V juniju bo za uspeh potrebnega precej trdega dela. Uspeh se bo pokazal le, če se bo v predhodnih mesecih nabralo dovolj politične kondicije in doseglo ustaljenost aktivnega delovanja.

Julij in avgust

Možnost povečane popularnosti in izpostavljenosti SLS v javnosti. Avgust je najboljši mesec za stranko in pomeni priložnost za večjo javno akcijo.

September

Konflikti in nerazumljena komunikacija bi lahko povzročili zmanjšano moč stranke glede na ostale stranke oz. strankin glas ne bo dovolj prepoznan oz. upoštevan. Posebna pazljivost mora biti usmerjena na zakonodajo in legitimnost.

Oktober

Mesec velikih pritiskov, problemov in sprememb na nivoju vse države, kar bo

vplivalo na trenja znotraj same stranke. Možna so večja nesoglasja v sami stranki.

November

Stranka dobiva podporo drugih političnih strank, podporo države ali pa predsednika. Pojavil se bo nek uspeh, vezan na tujo državo. Zaradi podpore se moč stranke občutno poveča in dobi večji vpliv ter nove odgovornosti.

December

Nasprotniki so v premoči, možnost velike prevare in preišljenega maščevanja. Najbolje, če je ta mesec stranka čim manj aktivna in se prek medijev nikakor ne izpostavlja zaradi možnosti podtaknjene škandala.

SLS v letu 2010, 2011 in 2012

Leto 2010 bo za SLS precej uspešno. Povezovanje s tujino (verjetno EU) bo obrodila dobre sadove, dobila bo precejšnjo finančno podporo in se skozi uspešno delovanje uveljavila ter dobila vse večji vpliv doma. Pozicijo, ki jo bo SLS pridobila v letu 2010, bo v letu 2011 z lahkoto vzdrževala, leta 2012 pa ostaja možnost največjega uspeha stranke od njenega nastanka.

Aleksandra Dorann